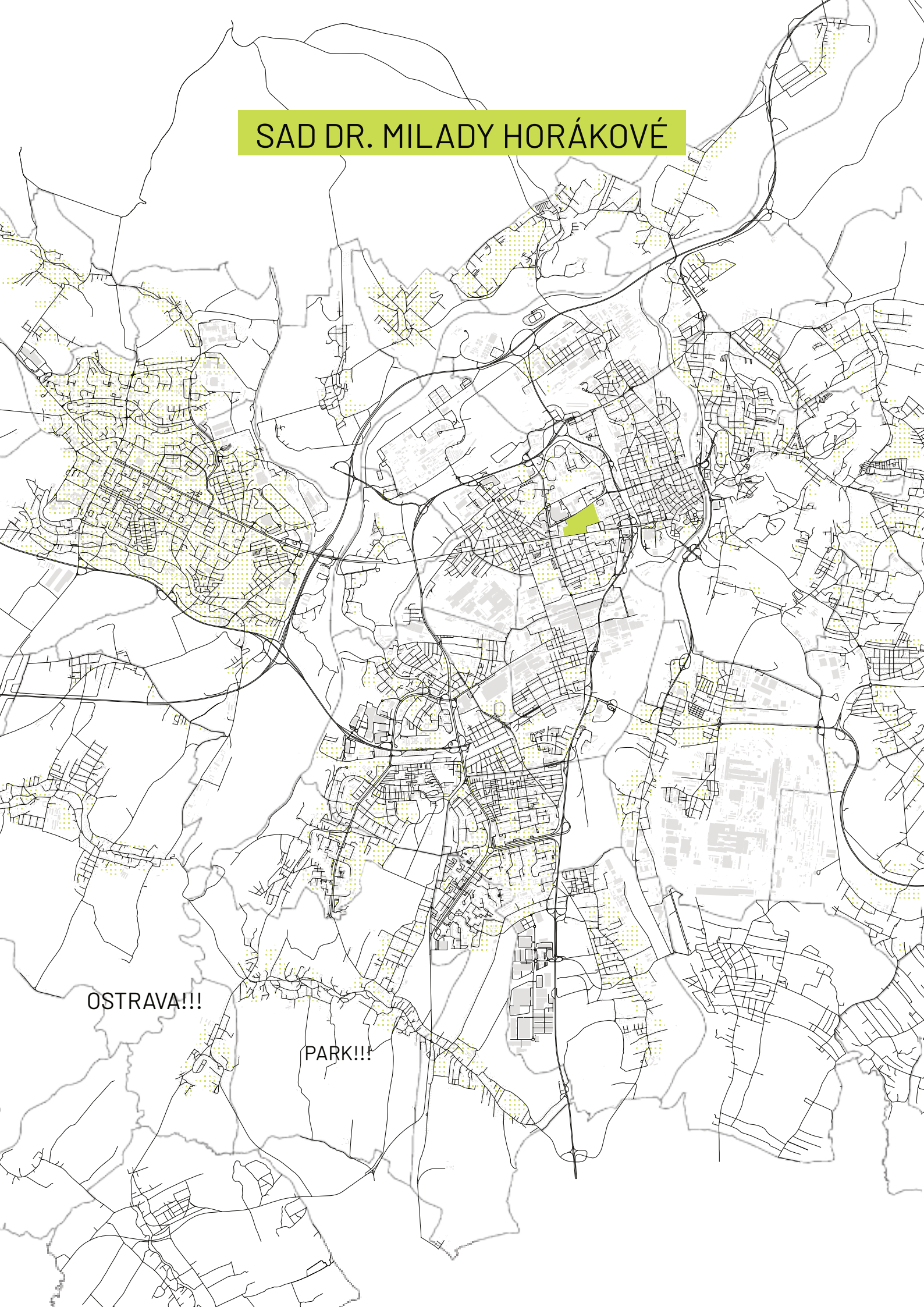

SAD DR. MILADY HORÁKOVÉ

OSTRAVA!!!

PARK!!!

DIPLOMNÍ PROJEKT

Sad Dr. Milady Horákové

Vypracovala:

Bc. Eliška Crhová

Vedoucí práce:

Ing. Vladimír Sitta

Konzultanti:

Ing. arch. Adéla Chmelová

ČVUT

Fakulta architektury

Ústav zahradní a krajinářské architektury

Ateliér Sitta | Chmelová

2023 | 2024 ZS

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Eliška Črhová AR 2023/2024, ZS	
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: (ČJ) SAD DR. MILADY HORÁKOVÉ (AJ) THE DR. MILADA HORÁKOVÁ ORCHARD	
JAZYK PRÁCE: ČJ	
Vedoucí práce:	Ing. Vladimír Sitta Ústav: 15120 Ústav krajinářské architektury
Oponent práce:	Ing.arch. Vendula Markevičová, Ph.D.
Klíčová slova (česká):	městský park, Ostrava, revitalizace, kavárna, terapeutické zahrady
Anotace (česká):	Návrh reaguje na nově navržený koncertní sál, který je začleněn do historického Domu kultury a propojuje lineární architekturu stávající budovy s organicky tvarovaným novým prvkem. Tento koncept byl aplikován i při navrhování parku, kde původní historické trasy byly zachovány a obnoveny. Do této struktury byly integrovány nové organické trasy, vytvářející park, který harmonicky navazuje na nový koncertní sál. Návrh doplňuje okružní trasa, která elegantně sjednocuje prostor a spojuje se s hlavními body a centry dění v parku. Tím dochází k synergii mezi historickými a moderními prvky, která propojuje celkový prostor v jednotný a esteticky působivý celek.
Anotace (anglická):	The project responds to the newly designed concert hall, which is incorporated into the historic House of Culture and connects the linear architecture of the existing building with the organically shaped new element. This concept was also applied in designing the park, where the original historical pathways were preserved and restored. New organic pathways were integrated into this structure, creating the park that harmoniously connects to the new concert hall. The project is complemented by a circular route that elegantly unifies the space and connects with the main points and centers of events in the park. This creates a synergy between historical and modern elements, uniting the overall space into a cohesive and aesthetically striking whole.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 12.1.2024

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury 2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Bc. Eliška Črhová

datum narození: 17.02.1997

akademický rok / semestr: 2023/2024 ZS

obor: Krajinářská architektura

ústav: 15120 / Ústav krajinářské architektury

vedoucí diplomové práce: Ing. Vladimír Sitta

téma diplomové práce: Sad Dr. Milady Horákové

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Cílem diplomové práce bude nalezení řešení proměny sadu na park celoměstského významu, včetně definování vhodné funkční náplně parku s přihlédnutím k historii místa a tomu, že se jedná o registrovaný významný krajinný prvek. Návrh by měl najít vazby prostupnosti mezi parkem a okolím. Důraz bude kladen nejen na urbanisticko-krajinářsko-architektonické kvality, hospodárnost a ekonomickou přiměřenost, ale i udržitelnost.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Pro D/ součástí zadání budou jasně a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení

Park

- řešení cestní sítě

- navržení nových výsadeb v parku a plán péče pro stávající výsadbu

- vodní prvek, objekt s občerstvením a zázemím, herní prvky, osvětlení a mobiliář

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Textový popis návrhu

Situace širších vztahů 1:5000

Celková situace 1:500

Vybraná část 1:200

Řezy územím

Schéma etapizace obnovy stromů v parku

Zobrazení a schémata objasňující návrh

Vizualizace návrhu

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Model

Portfolio

Poster

Datum a podpis studenta 18.9.2023

Datum a podpis vedoucího DP 18.9.2023

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

13.11.2023

19.9.23

PODĚKOVÁNÍ

Moje poděkování patří mému vedoucímu práce Ing. Vladimíru Sittovi a Ing. arch. Adéle Chmelové za odbornou pomoc, cenné rady při zpracovávání diplomové práce a za jejich ochotu a čas. Dále bych chtěla poděkovat své rodině, která mě po celou dobu mého studia velmi podporovala.

OBSAH

ÚVOD	11
CÍL PRÁCE	13
A ANALYTICKÁ ČÁST	15
A1 ŠIRŠÍ KONTEXT	16
Lokalizace.....	16
Základní informace.....	16
Širší vztahy.....	16
Přírodní poměry.....	18
Historie Urbanistický vývoj.....	28
A2 ŘEŠENÉ ÚZEMÍ	32
Lokalizace.....	32
Základní informace.....	32
Přírodní poměry.....	34
Historie území.....	38
Urbanistický vývoj.....	42
Současný stav.....	44
Doprava.....	46
Funkce a služby.....	48
Sochy v parku.....	50
Prostupnost území.....	52
Vlastnické vztahy.....	52
Územní plán.....	52
Infrastruktura.....	52
Související projekty.....	54
Fotodokumentace.....	56
Reference.....	58
A3 VÝSTUPY ANALÝZ	62
Výkres problémů a hodnot.....	62
SWOT analýza.....	64
Pocitová mapa.....	64
Východiska k návrhu.....	65
B NÁVRHOVÁ ČÁST	67
B1 CÍLE NÁVRHU	68
B2 ŠIRŠÍ VZTAHY	70
B3 KONCEPT	72
B4 SOUHRNÉ ŘEŠENÍ PARKU	73
Rozdělení ploch	73
Celková situace.....	74
Schémata detailního řešení prostoru.....	76
B5 ŘEŠENÍ DÍLČÍCH ČÁSTÍ PARKU	88
Axonometrie.....	88
I. Přeprostor parku.....	90
II. Zahrada vzpomínek.....	92
III. Centrální park.....	94
IV. Terapeutické zahrady.....	106
V. Městská třída - ulice Varenská.....	108
ZÁVĚR	110
ZDROJE	112

ÚVOD

Tématem diplomního projektu je území sadu Dr. Milady Horákové v Ostravě, který si prošel různými vývojovými fázemi. Na území parku v minulosti stával židovský a katolický hřbitov. Postupem času se hřbitov přemístil a začala zde vznikat parková plocha, která v dnešní podobě nedosahuje kvalit, kterých by si zasloužila. Proto předmětem v analytické části je provést dílčí analýzy na tuto lokalitu a následně vyhodnotit stav území, jeho význam a příležitosti do budoucna. Tyto analýzy slouží jako podklad pro návrh krajinářsko-architektonického řešení sadu Dr. Milady Horákové. Návrh parku definuje vhodné funkční naplnění parku s přihlédnutím k historii místa, zabývá se vazbami prostupnosti mezi parkem a okolím. Jedním z hlavních cílů této práce je propojení stávajících hodnot s těmi, které budou v bezprostřední blízkosti parku nově vznikat, a to je především nový koncertní sál, který bude na park navazovat.

MOTIVACE K TÉMATU

Ostrava je třetí největší město České republiky, a i přes tuto skutečnost, není v mnoha očích lidí městem, které stojí za to navštívit. Je to město, které je velmi často nálepkováno pro svou průmyslovou minulost. Já v tomto městě však vidím velký potenciál a nejsem sama. Poslední roky se projevuje výrazný trend v rozvíjení města, což mě vedlo k výběru tohoto tématu.

NEVESELÁ HISTORIE

VESELÉ ZÍTŘKY

!!!

CÍL PRÁCE

Cílem diplomové práce je objevit novou a vhodnou koncepci, formu a využití pro tento park, s důrazem na vylepšení prostorových a funkčních vazeb mezi parkem a jeho okolím. Navrhovaná koncepce by měla harmonicky navazovat na významné okolní budovy a zohlednit nově vznikající stavby v bezprostřední blízkosti. Zároveň se v návrhu klade důraz na využití historické hodnoty parku a zdůraznění jeho kulturních hodnot. Je to místo, které má velký potenciál a je ho třeba podpořit.

A ANALYTICKÁ ČÁST

LOKALIZACE

OSTRAVA

Metropole Moravskoslezského kraje je rozlohou třetím největším městem České republiky a třetím v pořadí podle počtu obyvatel. Má výhodnou strategickou polohu - nachází se 10 kilometrů jižně od státní hranice s Polskem a 50 kilometrů západně od hranice se Slovenskem. Od hlavního města Prahy je vzdálena 360 km, 170 km od Brna, 90 km od polských Katovic a 310 km od Vídně. Městem protékají řeky Odry, Ostravice, Opava a Lučina.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Rozloha: 214 km²

Průměrná roční teplota: + 8,6 °C

Počet městských obvodů: 23

Hustota osídlení: 941,4 obyv./km²

Počet obyvatel: 310 078 (2012)

149 488 48,21 %

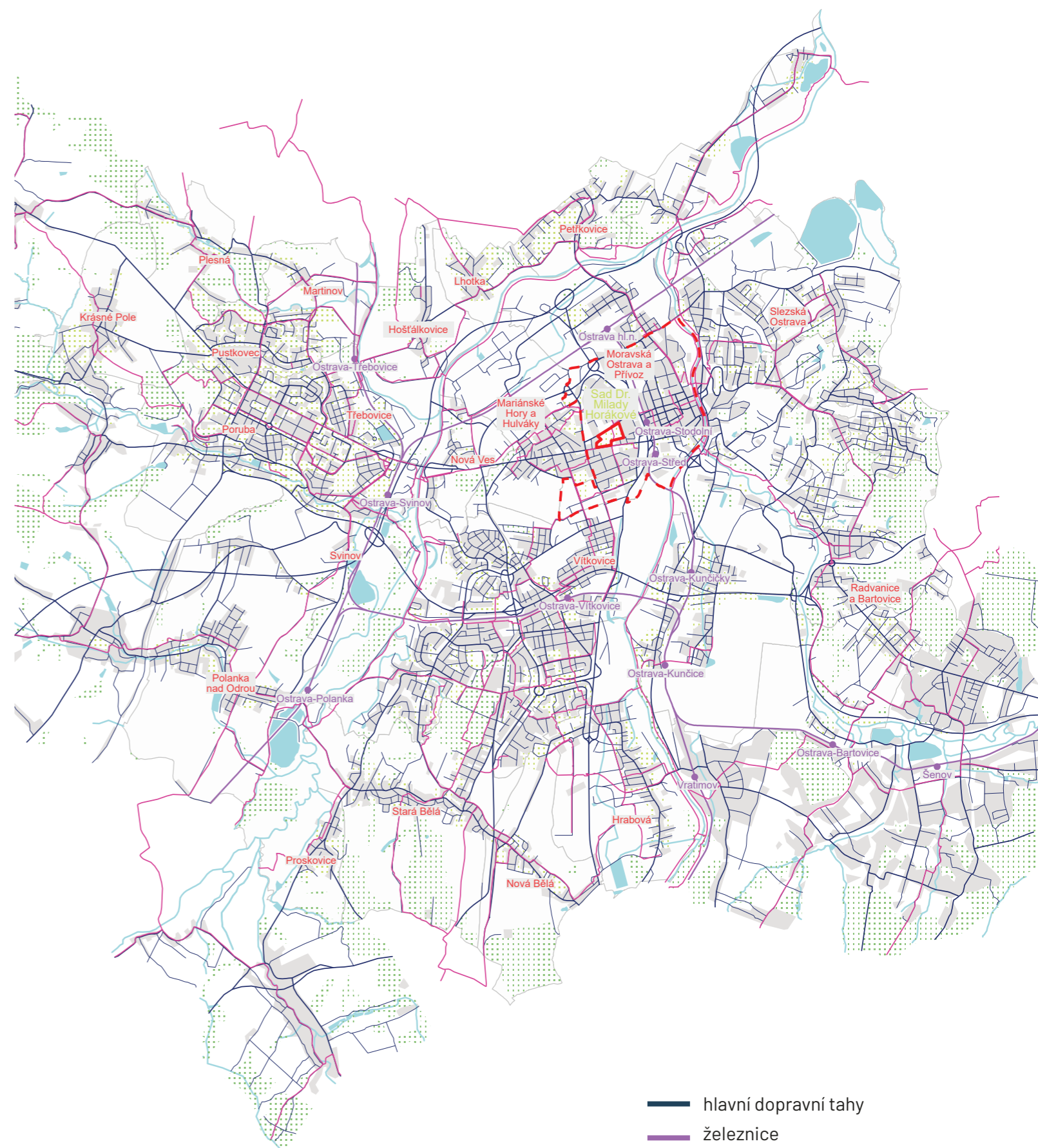

160 590 51,79 %

Průměrný věk: ženy | 41,4 let
muži | 38,1 let

ŠIRŠÍ VZTAHY

Ostrava se rozkládá ve sníženině Ostravské pánve na soutoku čtyř řek - Odry, Ostravice, Opavy a Lučiny. Město je silně ovlivněno antropickou činností. Ostravou prochází dálnice D1, která vede z Bohumína do Prahy a také celostátní železnice, jejíž hlavní trasa je také Bohumín-Praha. V blízkosti metropole se nachází menší města jako je například Havířov, Orlová, Hlučín, Opava a nebo Bohumín, který je významným dopravním uzlem při státní hranici s Polskem.

- hlavní dopravní tahy
- železnice
- nádraží
- cyklotrasy
- hranice řešeného území

Jíl je nezpevněná usazená hornina složená z více než 50% jílovité složky. Obsahuje jílové minerály, slídy, křemenný prach, fluídy, ale i jiné skupiny minerálů a organickou hmotu. Jíl je velmi jemný prášek minerálního původu. Pokud převažuje v jílovité hornině uhličitán vápenatý, hovoříme o **vápnitém jílu**.

Štěrka je sediment, jehož nejvýznamnější složkou jsou částice o velikosti nad 2 mm, tj. drobné valouny (valounky) až hrubé valouny a balvany. Další důležitou složkou bývá písek, v menší míře silt nebo jíly.

Písek je sediment o velikosti zrna 0,1 až 2 mm. Dělíme ho na jemnozrnný, střeozrnný a hrubozrnný. Je to produkt rozpadu nejrozličnějších hornin (hlavně pískovců). Může být v různé míře přemísťovaný, tříděný a opracovaný. Jeho složení je často značně různorodé.

Fluvizem, dříve nivní půda, je půdním typem vznikajícím na říčních usazeninách v nivách vodních toků. Jedná se o půdy poměrně úrodné, ale ohrožované záplavami.

Luvizem je půda s výrazným procesem ilimerizace, posunu jílu v půdním profilu, čímž vzniká vybělený, eluviální luvický horizont a pod ním iluviální horizont s vyšším obsahem jílovitých částic, které tvoří povlaky na půdních částicích.

PŘÍRODNÍ POMĚRY

Ostrava se nachází na severovýchodě České republiky v Moravskoslezském kraji poblíž hranice s Polskem. Rozkládá se na soutoku řek Odry, Opavy, Ostravice a Lučiny.

GEOMORFOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

Dle geomorfologického členění České republiky lze zájmové území zařadit takto:

Soustava: Vněkarpatské sníženiny

Podsoustava: Severní vněkarpatské sníženiny

Celek: Ostravská pánev

Podcelek: Ostravské roviny

Okrsek: Ostravské nivy, Orlovská plošina

BIOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ

Území spadá do Ostravského bioregionu. Tento bioregion je narušen antropogenní a hlubinnou těžbou a s tím spojeným těžkým průmyslem. V této oblasti došlo k negativnímu dopadu na vegetaci, kvůli velkému rozvoji průmyslu v 19. století a především kvůli těžbě černého uhlí. Právě kvůli těžbě byla druhová skladba rostlin pozměněna umělou výsadbou dřevin s velkým množstvím introdukovaných druhů. (CULEK, 2005)

GEOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

Ostravsko má složitou geologickou stavbu, leží na styku Českého masivu a Karpatské soustavy. V Ostravě se v největším množství vyskytují jíly, vápnité jíly, podřízeně písky, štěrky a řasové vápence.

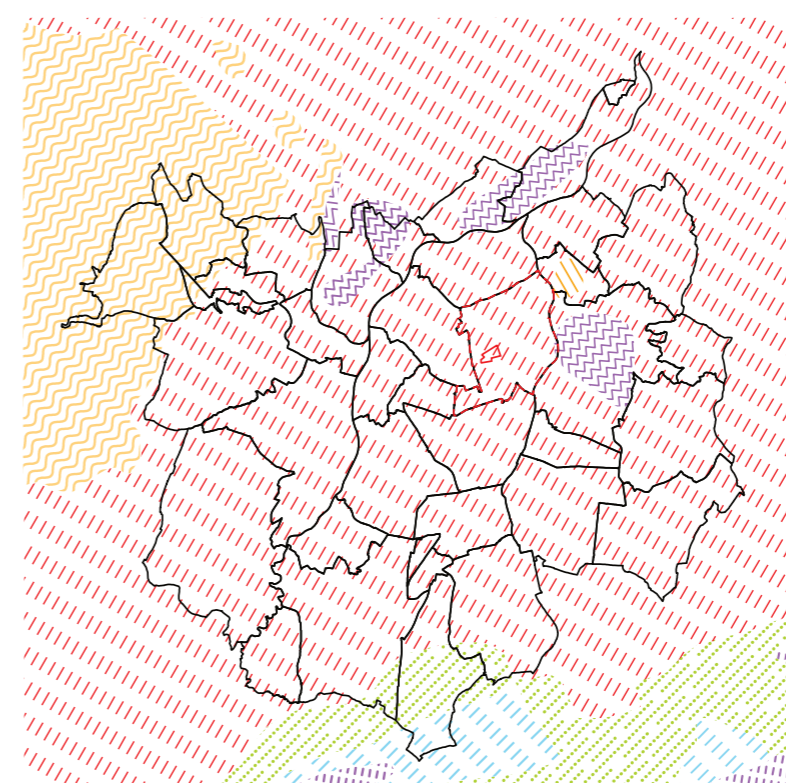
PEDOLOGICKÉ POMĚRY

Pedologické poměry v Ostravě jsou ovlivněny geologickými, klimatickými a antropogenními faktory. Pedologická mapa ukazuje, že se na území nacházejí fluvizemě, luvizemě, kambizemě s podzoly, kambizemě s rankery a gleje. V zájmovém území se nacházejí fluvizemě a luvizemě oglejené.

TERÉN

Ostravská pánev má charakter plochých pahorkatin. Průměrná nadmořská výška území je 244 m n.m. Ostrava je sníženina, která vznikla poklesem Českého masivu pod Karpaty. Povrch pánve je velmi ovlivněn průmyslovou a hornickou činností a také urbanistikou zástavbou.

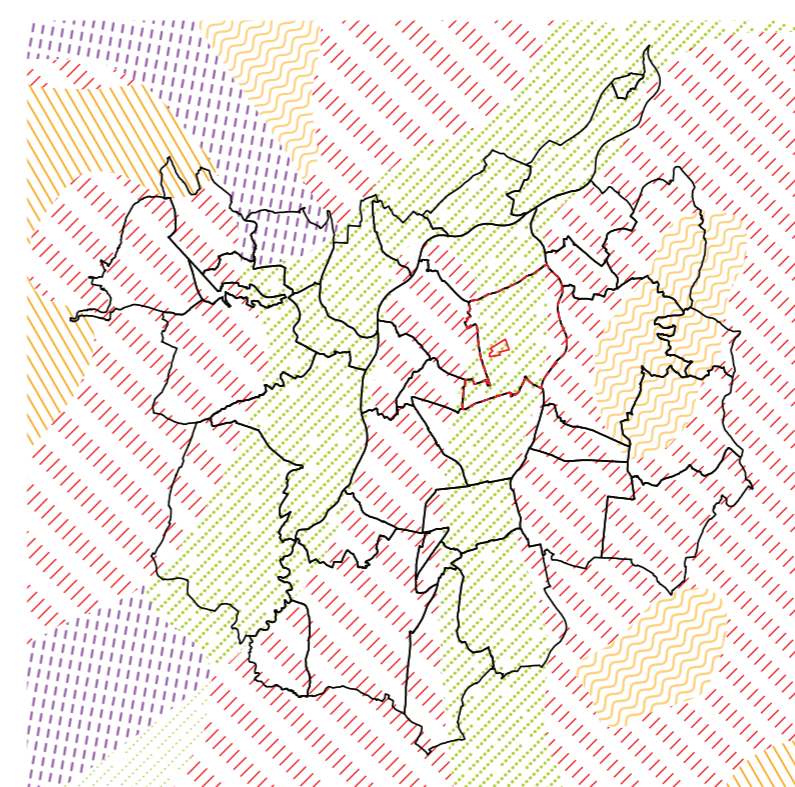
GEOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

- jíly, vápnité jíly
- jílovce
- břidlice
- jíly, slíny
- tmavé vápnité jílovce
- prachovce, droby
- vápnité jílovce
- hranice řešeného území

Z analýzy geologických dat lze zjistit, jaké druhy hornin a materiálů se v dané lokalitě vyskytují. Tato informace je klíčová pro návrh, zejména při výběru kamene a štěrkopísku z místních zdrojů. V případě zájmové oblasti se jedná převážně o jíly a vápnité jíly, které jsou místními surovinami vhodnými pro integrování do projektu.

PEDOLOGICKÉ POMĚRY

- luvizemě
- fluvizemě
- kambizemě s podzoly
- kambizemě s rankery
- gleje
- hranice řešeného území

Detailní analýza půdních typů má klíčový význam pro výběr rostlinného sortimentu při návrhu, určení optimálního využití území a navrhování správných stavebních postupů a technologií. Půdní analýza poskytuje důležité informace o fyzikálních, chemických a biologických vlastnostech půdy v daném prostoru.

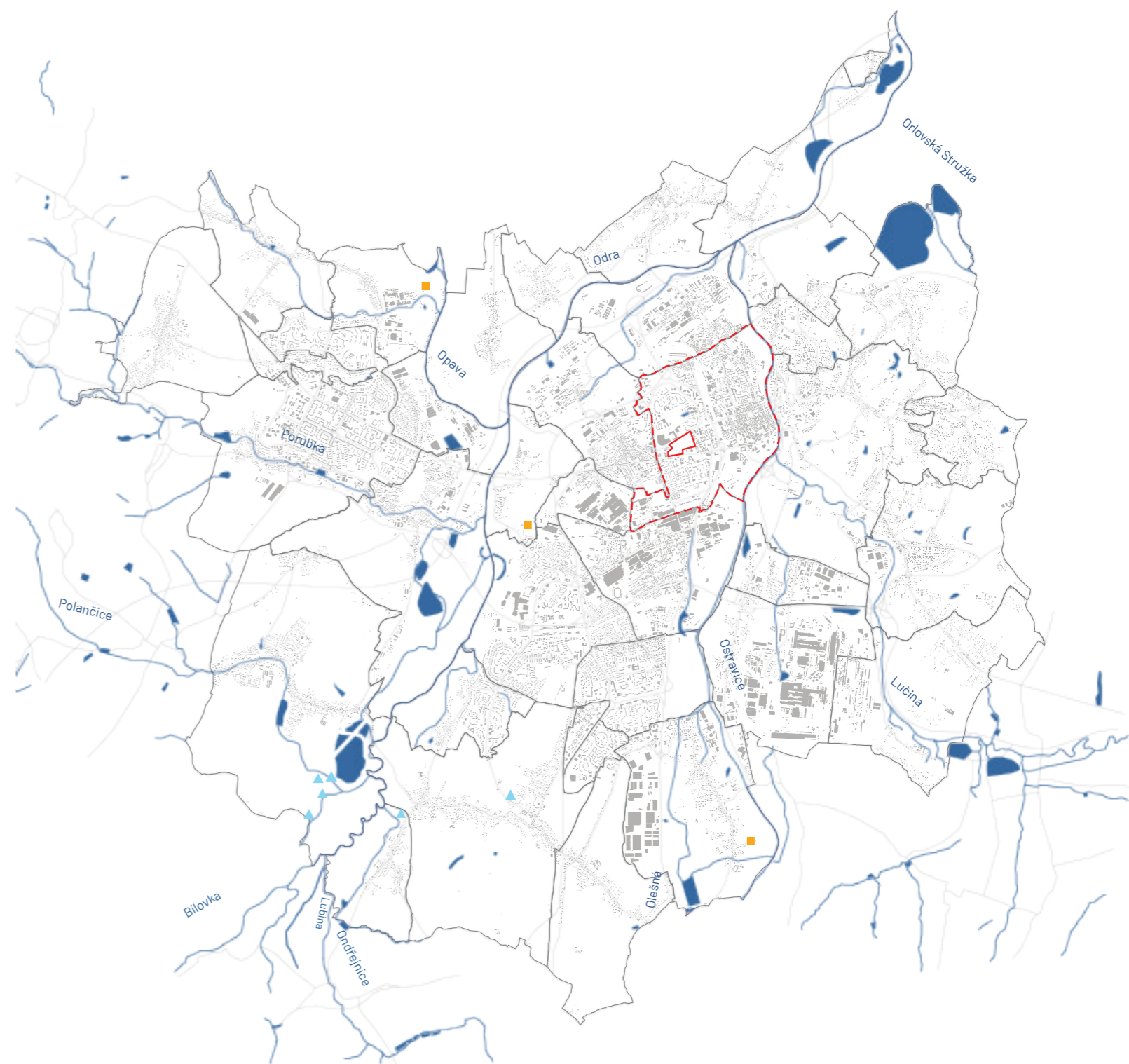
Obr.1.: Pohled na řeku Ostravici

VODNÍ POMĚRY

Vodní poměry v Ostravě jsou ovlivněny geografickou polohou a hydrologickými podmínkami regionu. Ostrava se nachází v Ostravské pánvi, která je charakterizována mírně zvlněným reliéfem a rozsáhlou sítí vodních toků. Nejvýznamnější řekou protékající Ostravou je řeka Ostravice, která je přítokem řeky Odry. Ostravice vytváří v centrální části města malebné údolí a hraje důležitou roli v hydrologickém systému Ostravy. Řeka Ostravice přináší vodu ze zalesněných oblastí Beskyd a tvoří přirozenou osu pro odtok srážkových vod. Dalšími menšími řekami v okolí Ostravy jsou Lučina, Stonávka a Opava, které také přispívají k vodním poměrům v regionu. Co se týče podzemních vod, Ostravská pánev má složitý geologický profil s různými vrstvami hornin a uhlí. Těžba uhlí v minulosti měla vliv na hydrologické podmínky a způsobila pokles hladiny podzemní vody. Nicméně byly přijaty opatření k sanaci a obnově těchto oblastí. Je také důležité zmínit, že ochrana vodních zdrojů a kvalita vody jsou důležitými tématy v Ostravě. Provádí se monitorování vodních toků, jezer a podzemních vod, aby se zajistilo jejich udržitelné využívání a ochrana před znečištěním. Celkově lze říci, že vodní poměry v Ostravě hrají důležitou roli v ekosystému města. Voda zde slouží jako zdroj pitné vody, pro průmyslové účely a také jako prostředí pro rekreační a turistické aktivity.

- záplavové území Q20
- záplavové území Q100

Vodní poměry v území je důležité znát pro správnou práci s vodou a navrhování některých objektů.

- vodní toky
- přírodní léčivý zdroj vody
- hydrogeologický vrt
- hranice řešeného území

HLAVNÍ PŘEDPOKLÁDANÉ ZMĚNY VÝVOJE KLIMATU V OSTRAVĚ

Předpokládáný postupný nárůst průměrných ročních teplot je o cca 2,5 – 3 stupně Celsia do roku 2100. Četnější výskyt horkých vln a prodloužení jejich délky. Počet dnů beze srážek bude narůstat včetně úbytku dnů se sněhovou pokrývkou. V jarním a podzimním období se očekává nárůst souhrnu srážek a v letních obdobích naopak jejich pokles. Očekává se výrazný nárůst počtu tropických dní a úbytek „ledových a mrazových“ dní. To může vést k efektu městského tepelného ostrova, který zvyšuje teplotu v přízemní vrstvě atmosféry.

Častější a intenzivnější výskyt extrémních meteorologických jevů – povodní, přívalových srážek, období sucha a požárů.

POTENCIÁLNÍ PŘIROZENÁ VEGETACE

Obr.2.: Acidofilní bučina

KLIMATICKÁ OBLAST

Ostrava se nachází převážně v mírně teplé kontinentální klimatické oblasti. Zde jsou některé obecné charakteristiky klimatu v Ostravě:

Teploty: Ostrava má teplá léta a mírně chladné zimy. Průměrná teplota v červenci, nejteplejším měsíci, se pohybuje kolem 18–22 °C. V lednu, nejchladnějším měsíci, se průměrná teplota pohybuje kolem -2 až -5 °C.

Srážky: Srážky v Ostravě jsou rozloženy poměrně rovnoměrně během roku. Průměrný roční úhrn srážek se pohybuje mezi 600 a 700 mm.

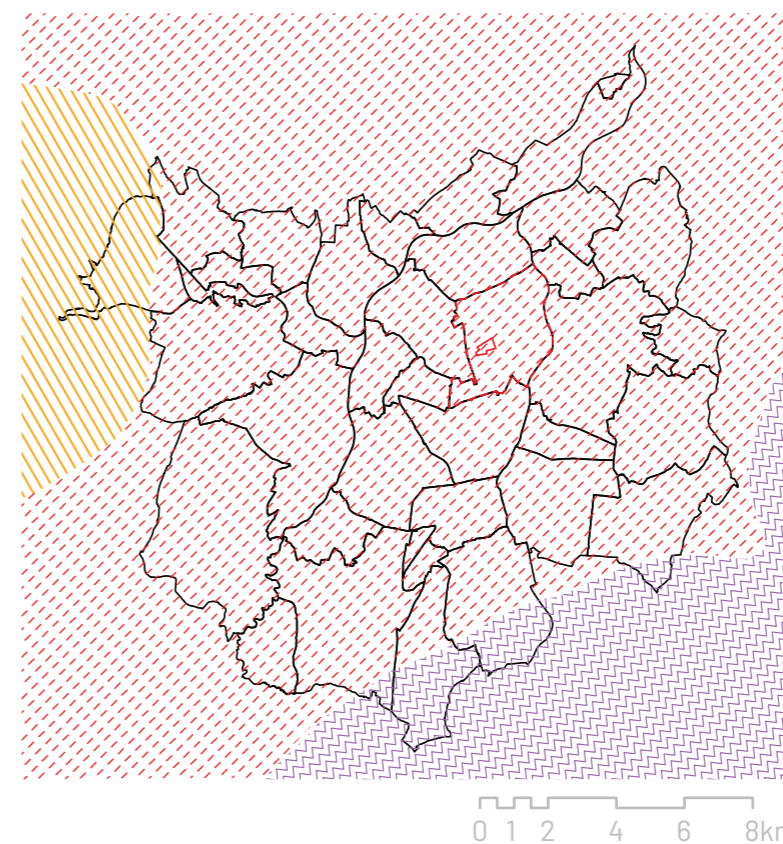
Vítr: Ostrava je známá svou mírnou větrností. Převažujícím směrem větru je severozápadní a západní směr, ale vítr může být proměnlivý v závislosti na tlakových systémech a počasí.

POTENCIÁLNÍ PŘIROZENÁ VEGETACE

Na území Ostravy se nachází v nejvyšší míře jilmová doubrava, lipová dubohabřina, biková/jedlová doubrava, střemchová jasenina. V zájmovém území se nachází podmáčená dubová bučina, kde by se měly vyskytovat „lištnaté nebo smíšené lesy s převládajícím bukem lesním (*Fagus sylvatica*), místy s příměsí dalších listnáčů (*Acer pseudoplatanus*, *Betula pendula*, *Tilia cordata* aj.) nebo jehličnanů (*Abies alba*, *Pinus sylvestris* a *Picea abies*), vzácně také porosty s dominancí jedle bělokoré (*Abies alba*). Keřové patro většinou chybí, nebo má malou pokrývnost, pokud je však vyvinuto, zmlazují v něm dřeviny stromového patra. Bylinné patro bývá druhově dosti chudé a zpravidla nepřesahuje 30 % pokrývnosti, v tzv. nahých bučinách může zcela chybět. Převládají v něm běžné acidofilní lesní druhy (*Avenella fl. exuosa*, *Calamagrostis arundinacea*, *Dryopteris dilatata*, *Luzula luzuloides* subsp. *luzuloides* a *Vaccinium myrtillus*) a pravidelně se vyskytují druhy vázané na bučiny (*Gymnocarpium dryopteris*, *Polygonatum verticillatum*, *Prenanthes purpurea* aj.)¹

¹ Katalog biotopů České republiky (online)

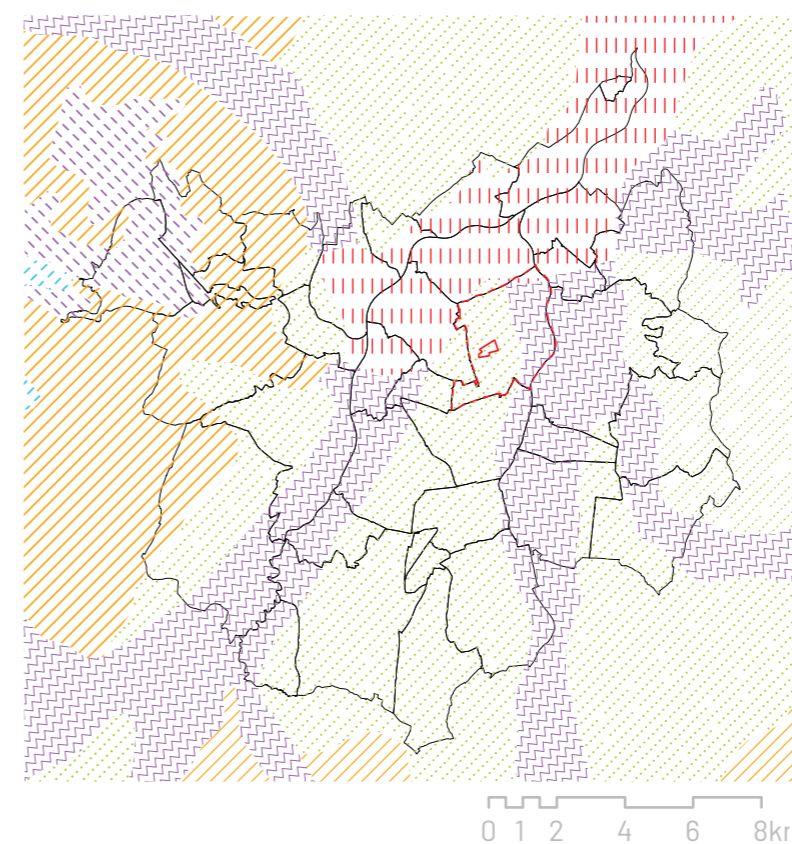
KLIMATICKÁ OBLAST

- teplá
- teplá na srážky bohatá
- mírně teplá
- hranice řešeného území

Analýza klimatických podmínek je nezbytná pro identifikaci specifických klimatických faktorů v dané lokalitě. Při navrhování je klíčové zvážit, jak celkové klimatické podmínky, tak i mikroklimatické aspekty, které budou v návrhu hrát hlavní roli. Řešená lokalita patří do teplé klimatické oblasti, což znamená, že klíčovým prvkem v návrhu budou teplomilné rostliny. Při výběru rostlin budou brány v úvahu také hydrologické a půdní podmínky v dané lokalitě.

POTENCIÁLNĚ PŘIROZENÁ VEGETACE

- Jilmová doubrava
- Podmáčená dubová bučina
- Strdivková bučina
- Lipová dubohabřina
- Biková / jedlová doubrava
- Střemchová jasenina
- hranice řešeného území

Při výběru rostlin je nezbytné brát v úvahu potenciálně přirozenou vegetaci v zájmovém území, zejména pokud se zaměřujeme na plochy, které by měly co nejvíce připomínat přírodní prostředí. Na těchto plochách je důležité vybrat druhy rostlin, které odpovídají typické vegetaci v dané oblasti vzhledem k geografické poloze, vegetačnímu stupni a složení rostlinných společenstev.

Zelená infrastruktura přispívá v městském prostředí ke zlepšení stavu ovzduší odstraňováním suspendovaných částic a jiných polutantů zachytem na povrchu listů a jehlic. Část zachycených polutantů se může přes listové průduchy infiltrovat do mezibuněčných prostorů, většina však zůstává zachována na povrchu listů, odkud mohou být následně resuspendovány do atmosféry nebo vymyty srážkami.

Zelená infrastruktura nabízí potenciální adaptační opatření pro lepší život v městském prostředí. Obecně můžeme zelenou infrastrukturu chápat jako síť fyzických, přírodních prvků, která poskytuje společnosti ekologické, ekonomické a sociální výhody a podporuje blahobyt člověka a kvalitu jeho života. V městských oblastech může být zelená infrastruktura tvořena zelenými a modrými plochami, jako jsou parky, pouliční stromy, řeky a zelené střechy. Tyto přírodní a polopřirozené oblasti jsou strategicky plánovány a řízeny tak, aby poskytovaly celou řadu ekosystémových služeb.

Při výsadbě v průmyslových oblastech, kde jsou zvýšené koncentrace látek znečišťujících ovzduší, je nutné upřednostnit druhy se zvýšenou odolností vůči znečištění ovzduší. Zejména v případě vysokých koncentrací přízemního ozonu je nutné vybírat druhy rezistentní vůči tomuto druhu znečištění.³

ZELENÁ INFRASTRUKTURA

Oproti jiným městům Moravská Ostrava ve velké míře zaostávala s výsadbou zeleně. První park, který vznikl v roce 1852 z iniciativy střeleckého spolku se nacházel na pravém břehu řeky Ostravice. Byla tam vybudována střelnice, nově vysázené stromy a keře. Prostor byl doplněn cestami a lavičkami. Toto místo se později nazývalo jako Stará střelnice a stalo se významným místem společenského a kulturního života.

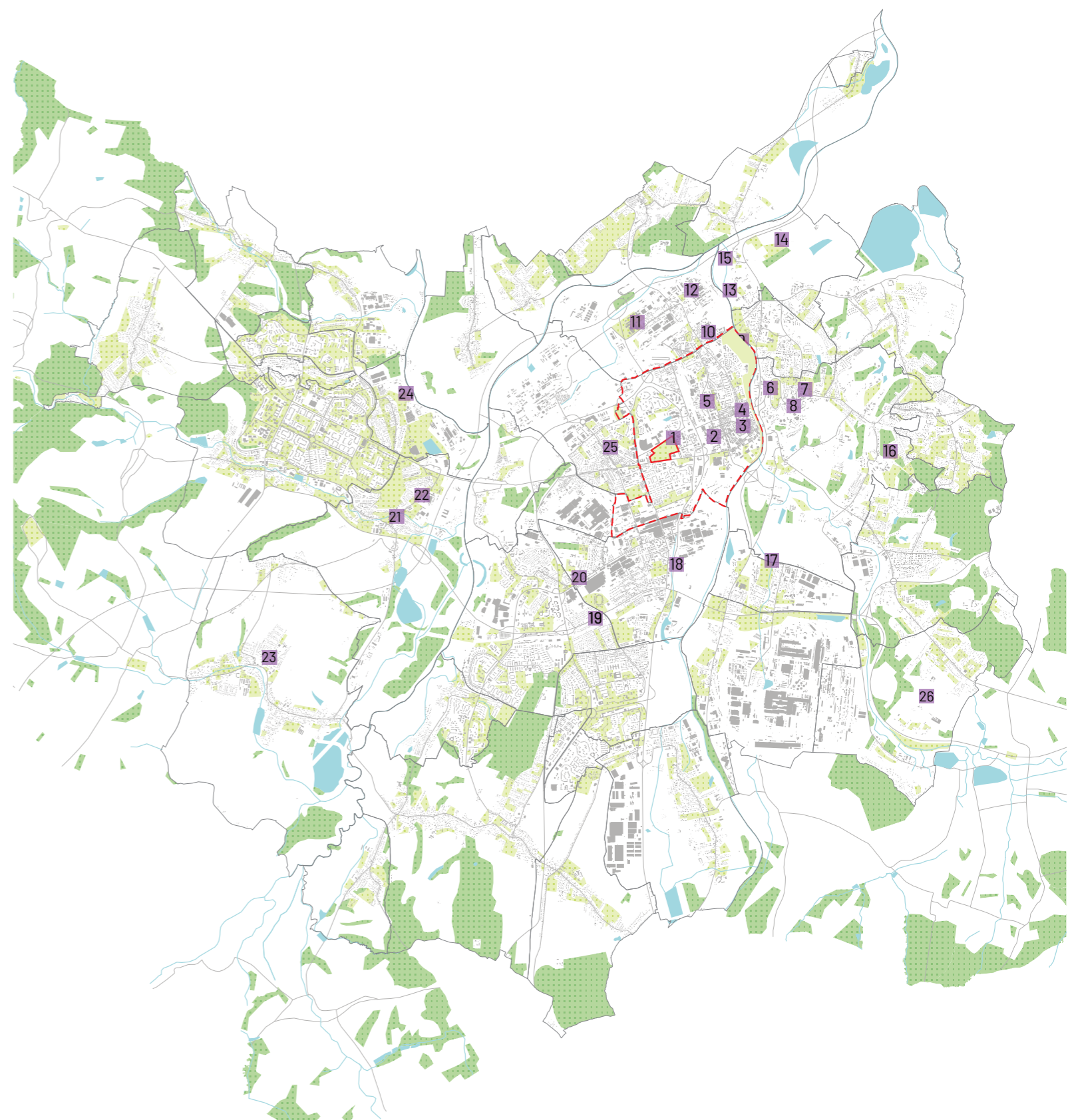
Dalším parkem, který v Ostravě vznikl byl park Friedricha Schillera. Vznikl na konci 19. Století na místě dnešní radnice městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. V letech 1891 a 1982 začal vznikat u areálu Nové střelnice a na levém břehu řeky Ostravice v místě zvaném Čingl další park - dnešní Komenského sady. V roce 1907 docházelo k postupnému rozšiřování sadu podél řeky. Tento prostor následně ovlivnila stavba Nové radnice. Park z původních 7 hektarů se zvětšil na plochu 32 hektarů, a tím se stal tak jedním z největších sadů v celé republice.

V roce 1922 vznikl nejznámější vítkovický sad v místě bývalého hřbitova. Tehdy se jmenoval Marxův, nyní nese jméno novinářky a prozaičky Jožky Jabůrkové. Na místě nejstaršího vítkovického obecního hřbitova se již od roku 1905 nacházel park Františka Josefa I. (později Masarykův park). Stával v něm altánek s dřevěným granátem jako upomínkou na 1. světovou válku.

Také v jiných částech města se nové městské parky a sady zakládaly na místě zrušených hřbitovů, např. park Císaře Josefa (dnes Husův sad) v Moravské Ostravě zbudovaný na konci 19. století nebo Smetanův sad v Mariánských Horách, sad Milady Horákové a jubilejní sad vybudovaný na oslavu 60letého panování císaře Františka Josefa I. (dnes Mičanův) v Zábřehu. Parky a zahrady byly rovněž součástí zámeckých areálů v Třebovicích, Porubě, Kunčicích, Polance a Bartovicích.²

²Putování ostravskými parky (online)

³Zelená infrastruktura pro města (online)

1 Sad Dr. Milady Horákové	10 Sad Boženy Němcové	19 Rottův sad
2 Čingrův sad	11 Mecnarovského sad	20 Neklanův sad
3 Husův sad	12 Michalíkův sad	21 Sad Míru
4 Sad ČSR letců	13 Marxův sad	22 Sad ČSR armády
5 Bezručův sad	14 Machův sad	23 Park Václava Nelhýbla
6 Golíkův sad	15 Alšův sad	24 Třebovický park
7 Tylův sad	16 Matuškův sad	25 Smetanův sad
8 Všehrdův sad	17 Sad Maxima Gorkého	26 Sad Kpt. Jaroše
9 Komenského sady	18 Sad Jožky Jabůrkové	

- sady a parky
- lesy
- vodní plocha
- hranice řešeného území

SLOŽKY ZELENÉ INFRASTRUKTURY:

Chráněné oblasti, např. Lokality soustavy **Natura 2000** a **maloplošná chráněná území**.

Uměle vytvořené prvky, např. **ekodukty** nebo **ekomosty**, které mají druhům usnadnit zdolávání nepřekonatelných krajinných bariér.

Zdravé a kvalitní ekosystémy a oblasti s vysokou přírodní hodnotou např.: **záplavové oblasti, mokřady, pobřežní oblasti, přirozené lesní porosty** atd.

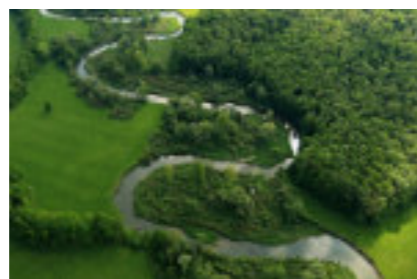
Přirozené krajinné prvky např.: malé **vodní toky, lesní pozemky, živé ploty**, které mohou volně žijícím zvířatům sloužit jako **ekologické koridory** nebo **nášlapné kameny**.

Krajinné prvky, které přispívají k přizpůsobení se změně klimatu nebo jejímu zmírňování např.: **mokřiny, lužní a rašelinné lesy** – pro předcházení povodní, zadržování vody, přijímání CO₂ a pro poskytování prostoru k tomu, aby mohly druhy reagovat na měnící se klimatické podmínky.

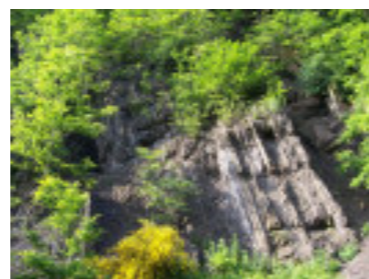
Části přírodních stanovišť, které byly obnovené a byly vytvořeny pro konkrétní druhy, např. za účelem rozšíření velikosti chráněné oblasti, zvětšení oblasti k hledání potravy, rozmnožování a odpočinku těchto druhů a za účelem usnadnění jejich migrace a rozšiřování.

CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ OSTRAVY

Statutární město Ostrava má na svém území významné chráněné lokality, dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Dle své ohroženosti a významu mají lokality různý stupeň ochrany. Chráněných území Ostravy je dohromady dvanáct. Poodří, Děhylovský potok – Štěpán a Heřmanický rybník jsou zároveň zařazeny do soustavy Natura 2000 jako Evropsky významné lokality. V Ostravě se také nacházejí dvě ptačí oblasti, jsou to z jihozápadu Ptačí oblast Poodří a ze severovýchodu Ptačí oblast Heřmanický stav – Odra – Poolší. Ve městě se nachází třicet tři památných stromů. Severní část CHKO Poodří je nejvýznamnější a rozlohou největší chráněné území, které stojí částečně na území Ostravy. Na tomto území jsou tři maloplošná chráněná území – národní přírodní rezervace Polanská niva a dvě přírodní rezervace: Rezavka a Polanský les. Na území města Ostravy se nachází Národní přírodní památka Landek, Přírodní rezervace Přemyšov, dalšími jsou přírodní památky Turkov, Heřmanický rybník, Kunčický bludný balvan, Porubský bludný balvan, Rovninské balvany.⁴

Obr.3.: CHKO Poodří

Obr.4.: NPP Landek

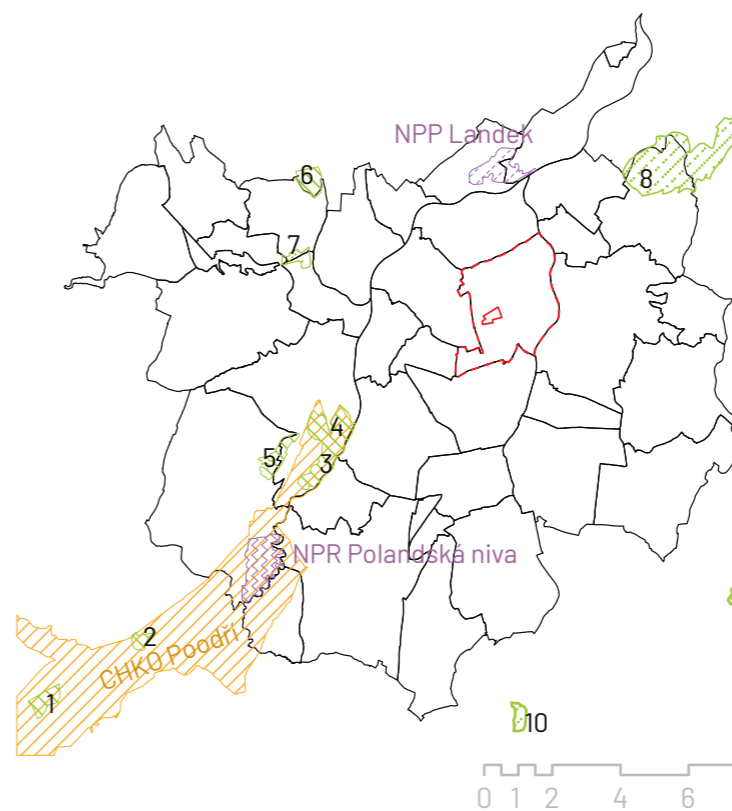
ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Pro město má zásadní vliv a význam v systému zelených městských ploch územní systém ekologické stability krajiny (ÚSES) tvořený biocentry vzájemně propojenými prostřednictvím biokoridorů. Na základě generelu ÚSES byla provedena jeho částečná realizace, tedy vytvoření a doplnění chybějících biocentru a biokoridorů. Biocentry můžeme označit nejen existujícími zelenými plochami – parky nebo i větší zelené plochy, ale také území, kde založení nové zelené plochy umožnilo zvýšit biodiverzitu, a tím i stabilitu krajiny. Biokoridory neoznačujeme pouze existující pásy zeleně kolem vodních toků, nebo stávající aleje, ale také plánované propojení v místech, kde dosud žádná dostačující zeleň neexistuje. V rámci realizace ÚSES byla zakládána biocentra i na výsypkách, odvalech a brownfieldech s následným propojením linií zelení. Toto vše napomáhá rozvíjení zelené kostry města Ostravy.⁵

⁴Chráněná území Ostravy (online)

⁵Zelené městské plochy (online)

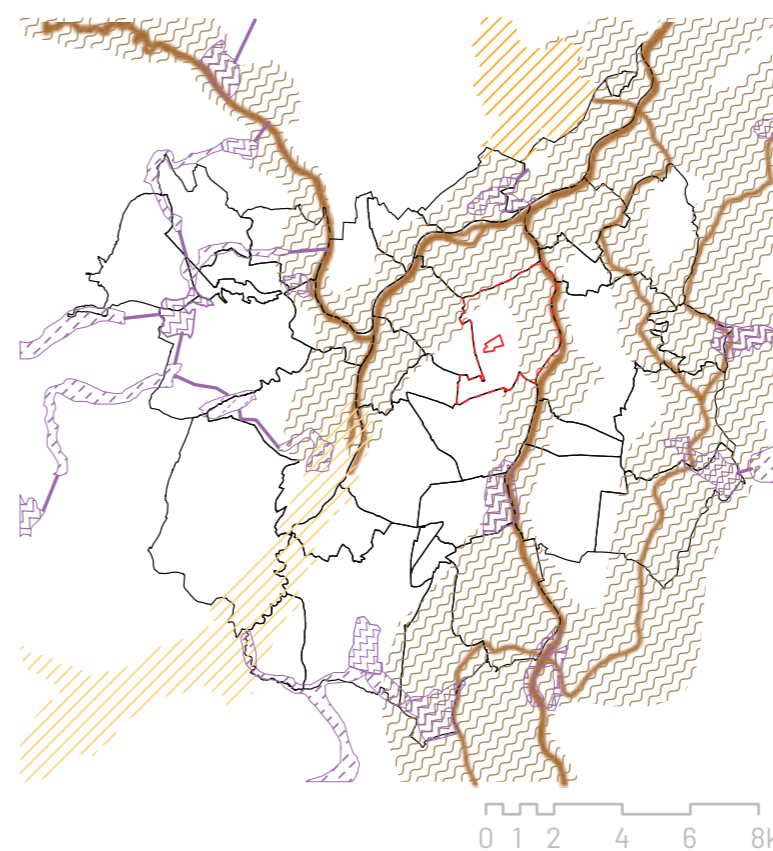
OCHRANA ÚZEMÍ

- přírodní památka
- přírodní rezervace
- chráněná krajinná oblast
- národní přírodní památka
- národní přírodní rezervace
- hranice řešeného území

1 PR Bažantula	6 PR Štěpán
2 PR Rákosina	7 PP Turkov
3 PR Polanský les	8 PP Heřmanický rybník
4 PR Rezavka	9 PP Václavovice
5 PR Přemyšov	10 PP Paskov

ÚSES

- nadregionální biokoridor
- nadregionální biocentrum
- osa nadreg. biokoridoru
- regionální biokoridor
- regionální biocentrum
- osa regionálního biokoridoru
- hranice řešeného území

HISTORIE | URBANISTICKÝ VÝVOJ

První písemná zmínka o Ostravě pochází z roku 1267, jedná se o testament olomouckého biskupa Bruna z Schauenburku, který je považován za zakladatele města. Ostrava se ve středověku stala střediskem pro biskupské vesnice v okolí a zároveň byla hraničním místem s územím polského státu. Rozmach města brzdily války a katastrofy. V roce 1556 velký požár prakticky zničil všechny budovy na náměstí. Pro rozmach území se stalo klíčové 19. století, kdy bylo ve městě objeveno uhlí. Ostrava se od druhé poloviny 19. století stává jedním z nejvýznamnějších průmyslových středisek Rakouska-Uherska. Město v této době zažívá populační boom, hlavně pro příchod nových dělníků hledajících práci. Za Protektorátu byla řada průmyslových podniků přeorientována na válečnou výrobu pro nacistické Německo, což mělo za následek vybombardování Ostravy Spojenci ke konci války. Po ukončení 2. světové války zažilo město další rozvoj v oblasti těžby uhlí a těžkého průmyslu. Ostravě se začalo říkat „ocelové srdce republiky“. S příchodem nové pracovní síly se začala budovat velká sídliště, především v Porubě, Hrabůvce a Zábřehu. Ekonomický rozvoj byl sice na vzestupu, ale kvalita životního prostředí patřila k těm nejhorším v republice. Po roce 1989 se Ostrava stala statutárním městem, došlo k razantnímu útlumu důlní činnosti a k rozsáhlým investicím do nápravy škoda na životním prostředí. Město se začalo pročišťovat a bude v tomto trendu, doufejme, pokračovat i do budoucna.

Obr.5.: Pohled na obchodní dům Ostravanka

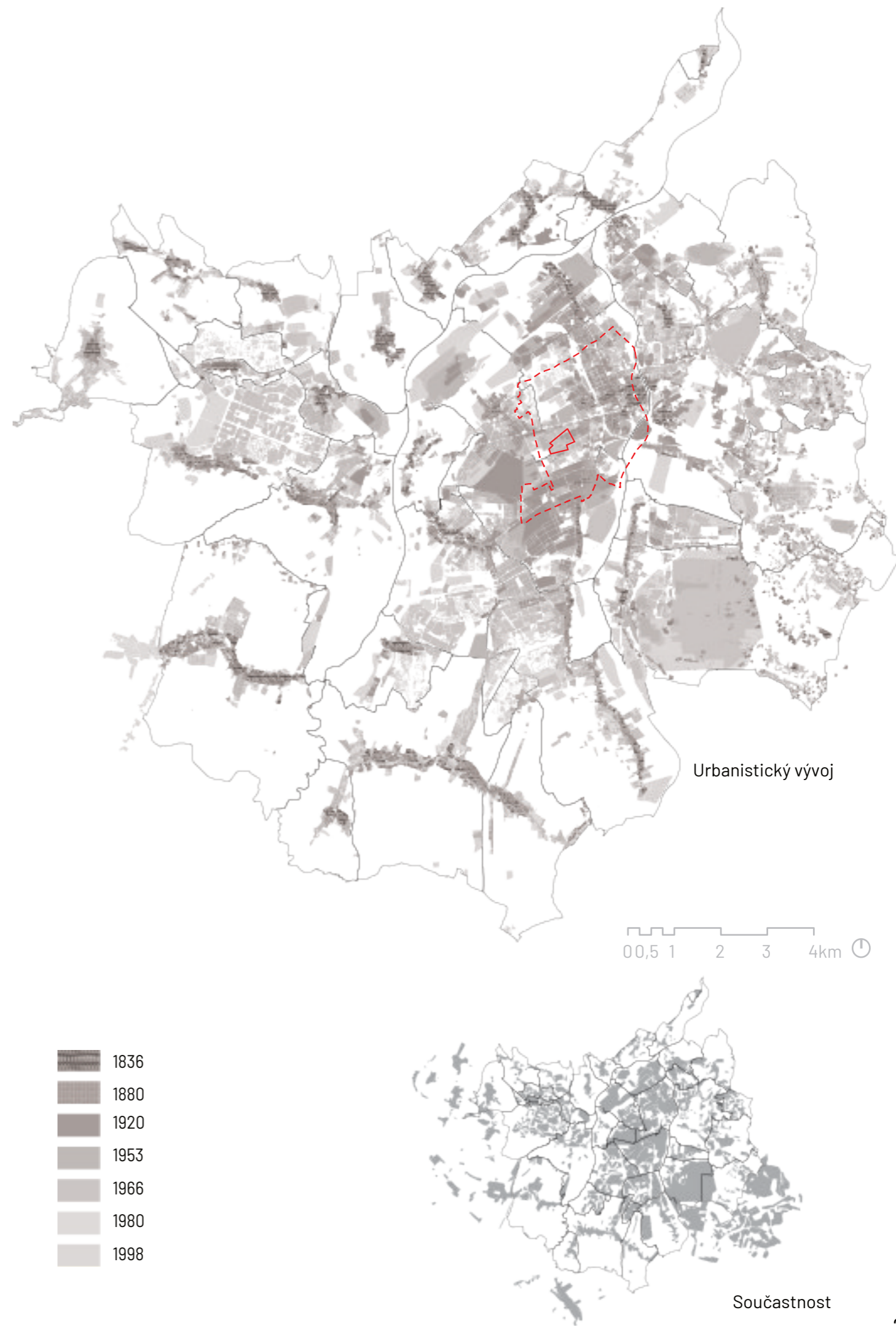
Obr.6.: Půlkruhový obytný dům Panorama

Obr.7.: Masarykovo náměstí v Ostravě

Obr.8.: Pohled směrem na Smetanovo náměstí

Obr.9.: Pohled na Ostravu - 50. léta.

Obr.10.: Poruba

Obr.11.: Poruba - oblouk, sorela

Obr.12.: Důl Hlubina

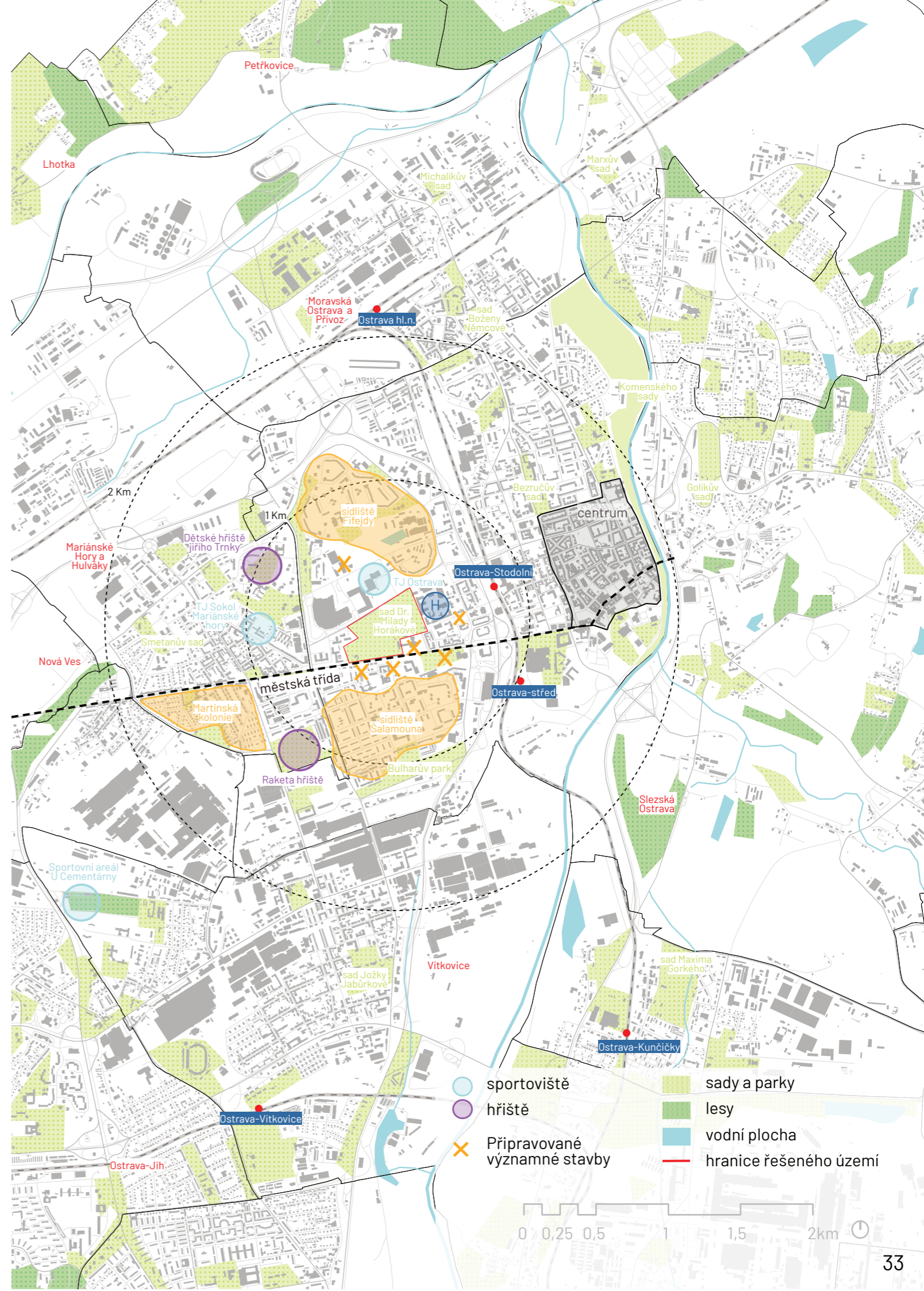
LOKALIZACE

SAD DR. MILADY HORÁKOVÉ

Zájmovým územím je sad Dr. Milady Horákové, který je druhým největším parkem ve městě. Park se nachází na strategickém místě poblíž řeky Ostravice, která je cenným přírodním územím a město rozděluje. Tvoří tzv. „zelenou osu“, která prochází městem. Je velmi významná z hlediska propojení s okolní krajinou a také například s územím Beskyd. Má velký význam kvůli propojení ploch se širším územím, kde plochy mohou mít rozdílné využití a mohou sloužit k rekreaci obyvatel Ostravy. Tato plocha začíná od Heřmanického rybníka po Dolní oblast Vítkovic. Tyto plochy zeleně jsou rozdílné z hlediska charakteru, kvality zeleně, funkce a ekologické stability.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Řešené území parku má celkovou rozlohu 13,4 ha. Sad je vymezen ulicí 28. října a Varenskou, ze západu kancelářskými objekty a z východní strany pak dětským hřištěm Dětský ráj II a areálem Městské nemocnice. Sad Dr. Milady Horákové byl původně Městským hřbitovem v Moravské Ostravě. Jednalo se o nejvýznamnější hřbitov ve městě, některé ostatky byly přemístěny na Ústřední hřbitov ve Slezské Ostravě zřízený roku 1961. Od 50. let 20. století do roku 1980 byl přeměněn na Sad Klementa Gottwalda a v roce 1989 byl sad přejmenován na Sad Dr. Milady Horákové.

OCHRANA ÚZEMÍ

V dostupné vzdálenosti od řešeného území se nenachází větší parkové plochy vhodné k trávení volného času. Park slouží ke každodenní rekreaci obyvatel Ostravy, je využíván obyvateli sídlišť, ale také slouží k procházení směrem k obchodnímu centru Futurum a k tramvajové zastávce. Významným prvkem v blízkém okolí je alej podél ulice 28. října, která byla historicky neodmyslitelnou součástí této ulice. Dnes už se bohužel dochovalo jen torzo původní aleje.

PŘÍRODNÍ POMĚRY

MORFOLOGIE TERÉNU

Ostravská pánev má charakter rovinatých plochých pahorkatin. Průměrná nadmořská výška území je 244 m n.m. Ostrava je sníženina, která vznikla poklesem Českého masivu pod Karpaty. Povrch pánve je velmi ovlivněn průmyslovou a hornickou činností a také urbanistickou zástavbou. Ostravské nivy jsou nejnižší částí roviny. Podloží jsou tvořena šterkopískými a hlinitými písky. V zájmovém území se nadmořská výška pohybuje od 222 m n.m. do 225 m n.m.

PEDOLOGICKÉ POMĚRY

V zájmovém území se nacházejí fluvizemě a luvizemě oglejené.

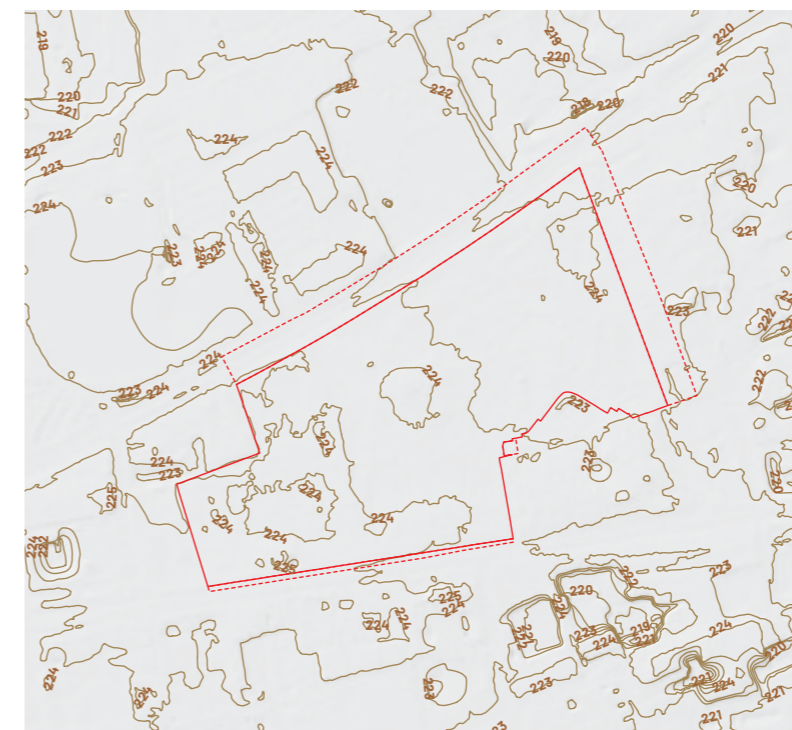
OCHRANA ÚZEMÍ

Území sadu Dr. Milady Horákové není zahrnuto do zvláště chráněného území, ani nepodléhá ochraně soustavy NATURA 2000. Na území nejsou žádné památné stromy. Sad Dr. Milady Horákové je významným krajinným prvkem a je to významný městský park pro širší okolí. Tento park má reprezentativní charakter a je zajímavý pro jeho historický kontext.

OVZDUŠÍ

Přestože se v Ostravě podařilo v posledních letech podstatně zlepšit kvalitu ovzduší, patří toto téma k neaktuálnějším problémům v Ostravě. Důvody jsou: množství a vydatnost zdrojů emisí (průmysl, lokální topeniště, doprava) a častý výskyt nepříznivých imisních situací v zimních měsících. Důležitými aspekty kvalitní a efektivní zelené infrastruktury při zachytu suspendovaných částic, přízemního ozonu a oxidů dusíku jsou samotné vlastnosti rostlinných orgánů a jejich uspořádání, tak i celková struktura porostu, jeho výška a hustota zápoje. Obecně platí, že čím větší povrch zelené hmoty na jednotku plochy, tím vyšší odstraňování znečištění ovzduší. Vzrostlé porosty s hustým několikapatrovým zápojem jsou tak oproti nízké vegetaci, tvořené jen bylinným patrem, výrazně účinnější. Pro kontinuitu celoročního zachytu je vhodná příměs jehličnatých neopadavých druhů dřevin nebo stálezelených keřů.

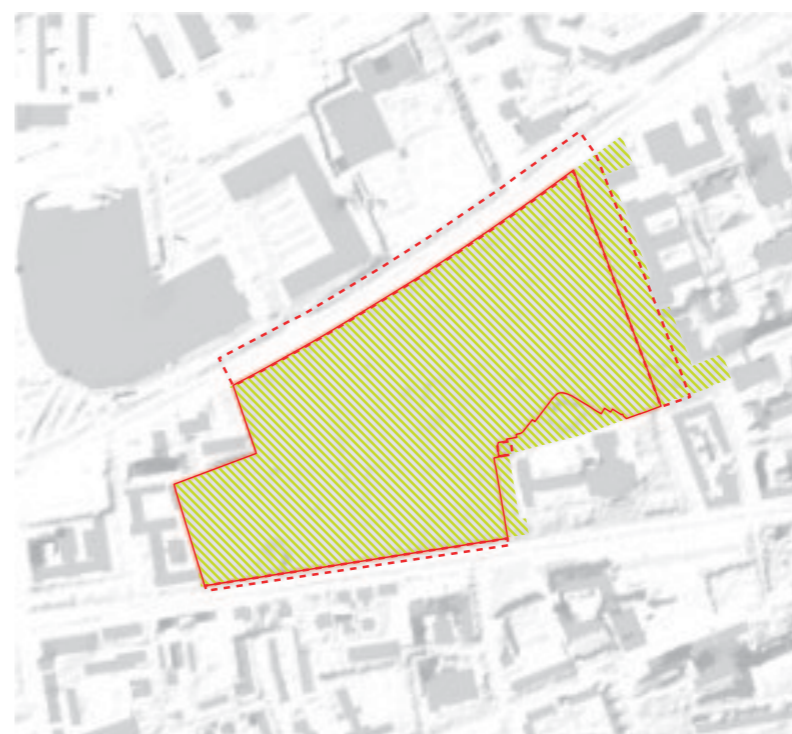
MORFOLOGIE TERÉNU

- řešené území
- vrstevnice
- zájmové území

Morfologie terénu nám může dopředu ukazovat vhodné využití prostoru a nabízet různá řešení a možnosti. V zájmovém území se nadmořská výška pohybuje od 222 m n.m. do 225 m n.m. Výškový rozdíl na území není tak patrný, terén je rovinatého charakteru.

OCHRANA ÚZEMÍ

- registrovaný VKP
- zájmové území
- řešené území

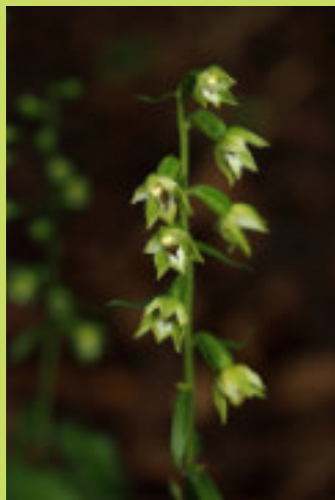
Dle analýzy ochrany území je Sad Dr. Milady Horákové významným krajinným prvkem, na území se nenachází žádný památný strom. Park je však velmi zajímavý pro jeho historický kontext, který by se měl projevit v návrhu.

Obr.13: Letecký pohled na park

KRUŠTIK POLABSKÝ

Kruštík polabský je vytrvalá bylina, která v České republice patří k chráněným druhům. Rostlina dorůstá 9–30 cm, lodyha je světle zelená. Květy jsou poměrně málo otevřené v odstínech zelené a žlutavé barvy a objevují se v srpnu a v září. Jako své stanoviště preferuje lužní lesy nebo se příležitostně nachází i v příkopech a při okrajích cest. Vyskytuje se od nížin po pahorkatiny. Původně byl považován za endemit, který se vyskytuje jen v České republice a na Slovensku, ale později byl nalezen i v několika dalších středoevropských zemích.

Obr.14: Kruštík polabský

FLÓRA

SOUČASNÝ STAV VEGETACE

V sadu Dr. Milady Horákové se stávající vegetace vyskytuje ve formě soliterních listnatých i jehličnatých stromů, skupinách stromů, soliterních keřů a keřových skupin. Květinové záhony nejsou v parku časté nachází pouze ve formální centrální části ve formě letničkových rabat, avšak jejich vzhled není dostatečně reprezentativní. V parku bude nezbytná postupná obnova dřevin. Dřeviny v parku mají různé stáří, tudíž s postupnou obnovou nebude problém. Dle dendrologického potenciálu se budou nejdříve kácet dřeviny neperspektivní a dřeviny nutné pro nové záměry v okolí a v parku. Mnoho stromů v území je vlivem terénních prací provedených v souvislosti s likvidací hřbitova poškozeno a jejich perspektiva je omezená a bude nutné jejich postupné odstranění. Vegetace v parku je samozřejmě hodnotná z hlediska poskytování ekosystémových služeb, avšak na mnoha místech v parku je příliš zahuštěná výsadba, takže převažují spíše stinné části a chybí zde pobytové plochy pro různé aktivity. Hlavním taxonem, který je v parku a tvoří jeho hlavní kostru je **lipa** (ve věku cca 70 let a víc), dále jsou hojně zastoupeny **břízy** a **javory**. Významnými dominantami parku jsou zejména javory kleny, jasany a dva buky v severní části území. Poměrně mladou výsadbu tvoří Gleditschie a Sophory. Z jehličnanů je nejvíc zastoupena borovice černá (ve věku cca 40 let), která zde byla vysazována ve skupinách. Další skupinu jehličnanů tvoří smrky pichlavé (většinou ve věku cca 60 let). Keřové patro je v současnosti nepřehledné a přerostlé, v minulosti bylo vysázeno převážně vysokými druhy a ve velkých skupinách. Tyto keřové výsadby jsou dnes problém kvůli pocitu bezpečnosti v parku a kvůli špatné a nedostatečné údržbě vegetace přerůstá do chodníků a mobiliáře. Na území se zdravotní stav vegetace podobá minimální intenzitě údržby. Údržbové zásahy jsou omezeny na nutné a bezpečnostní kácení a nebo prořezy. Na území se v současné době neřeší nová výsadba, která by nahradila neperspektivní druhy. Tyto práce čekají na celkovou rekonstrukci parku. Sečení parku probíhá na celém území stejně ve stejné intenzitě. Sečení je omezeno jen na severovýchodní části parku, kde je extenzivní trávník a taky v území parku, kde se nachází ohrožený druh rostliny **Kruštík polabského**.⁶

⁶ P01 Soutěžní zadání - vegetace (autor: MAPPA, 2022)

SOUČASNÝ STAV VEGETACE

LEGENDA PERSPEKTIVY STROMŮ

- Stromy dlouhodobě perspektivní
- Stromy krátkodobě perspektivní
- Stromy neperspektivní

Obr.15: Situace dendrologického potenciálu parku

ŽIDOVSKÁ ČÁST

Obr.16: Situace dendrologického potenciálu židovské části parku

Na vybrané lokalitě byl zhotoven dendrologický průzkum roku 2022, který vyhotovila firma Safe trees. Do budoucna je potřeba učinit určité kroky, které přispějí lepšímu stavu zeleně. Zlepšení stavu zeleně v parku může přinést mnoho výhod pro místní komunitu, životní prostředí a rekreační využití místa. Zlepšení stavu zeleně v parku vyžaduje komplexní přístup zahrnující péči o existující stromy a rostliny, doplnění nových druhů, podporu biodiverzity a aktivní zapojení komunity. Zlepšení stavu zeleně v parku je dlouhodobý proces, který vyžaduje spolupráci místní komunity, správců parku a ekologických odborníků. S pravidelnou péčí, udržitelnými postupy a zapojením veřejnosti může park sloužit jako oáza krásy a biodiverzity pro všechny.

HISTORIE ÚZEMÍ

1872–1873

založení hřbitova v době cholery epidemie

1913

– byla vystavěna obřadní síň dle návrhu R. Strassmanna

1921

– vyzval městský stavební úřad k vypracování plánů na krematorium pražského architekta Františka Mencla

1923–1925

– během stavby krematoria byl zrekonstruován také areál hřbitova a vybudován monumentální vchod z ulice 28. října, namísto původního vchodu

1932

– v roce 1932 byl za krematoriem dostavěn objekt kolumbária

1960

– po zahájení výstavby ústředního hřbitova v Ostravě zde byl vydán zákaz pohřbívání

1965

– započala postupná likvidace hřbitova

1979

– byly ukončeny likvidační práce, které se značně protáhly

1980

– městský hřbitov v Ostravě byl přeměněn na sad Klementa Gottwalda

1983

– od tohoto roku byl postupně likvidován židovský hřbitov

1988

– byla zbořena obřadní síň

1989

– byl sad přejmenován na sad Dr. Milady Horákové

1994

– se do sadu přemístily plastiky

– v místě židovského hřbitova je umístěn památník obětem holokaustu

Sad Dr. Milady Horákové byl v minulosti Městským hřbitovem v Moravské Ostravě, který byl založen v letech 1872–1873. V roce 1875, kdy započala cholera epidemie se tento hřbitov začal užívat. V této době bylo také zakázáno převážet mrtvé, to byl taky důvod pro založení židovského hřbitova. Celková rozloha hřbitova před jeho zrušením činila 23 537 m². Bylo zde nalezeno okolo 3500 až 4000 náhrobků a bylo pohřbeno okolo 6000 lidí. Dle návrhu Richarda Strassmanna byla na hřbitově postavena v roce 1913 obřadní síň. Avšak na hřbitově byl velký problém s pomalým tlením ostatků kvůli jílovité půdě a vysoké hladině spodní vody, kvůli tomu se hřbitov musel stále rozšiřovat. Před rokem 1918 bylo uvažováno o stavbě krematoria, jehož propagátorem byl tehdejší radní Karl Richter. K této stavbě však nedošlo, protože rakouská legislativa neumožňovala pohřbívání žehem. Dalším propagátorem byl Bedřich Čurda-Lipovský žurnalista, jenž byl později ředitelem pohřebního ústavu Krematorium. V roce 1921 městský stavební úřad prosadil stavbu a vyzval pražského architekta Františka Mencla spolu s architektem Vlastislavem Hofmanem, stavba krematoria proběhla mezi lety 1923–1925. V roce 1932 byl za kremariem dostavěn objekt kolumbária a v roce 1936 byla dostavěna druhá kremační pec. Mezi lety 1923–1925 byl rekonstruován areál hřbitova a vybudován monumentální vchod z ulice 28. října, místo původního vchodu z ulice Hřbitovní. Součástí nového vstupu se stal domek pro dozorce hřbitova, márnice, kancelářská budova, veřejné WC, květinářství a vrátnice. Tento projekt vypracovali Jan Rubý a František Kolář. Tato výstavba byla doplněna uměleckými plastikami od Augustina Handzela – Žena a Muž (označovány jako Naděje a Osud) na vstupní bráně. Staré ostravské krematorium, které bylo vybudované v letech 1923–1925 bylo ojedinělou ukázkou kubistické architektury v Ostravě. Stalo se dominantou celého hřbitovního areálu. V roce 1960 byl pro hřbitov v Moravské Ostravě vydán zákaz pohřbívání a od roku 1965 začala jeho postupná likvidace, tyto práce byly ukončeny až v roce 1979, kdy se odstřelily základy bývalého krematoria. V roce 1980 byly provedeny terénní úpravy a městský hřbitov byl přeměněn na sad Klementa Gottwalda. V místě původního krematoria se původně nalézala velká kašna, která byla později upravena na květinový záhon. Od roku 1983 byl likvidován původní židovský hřbitov a v roce 1988 byla zbořena i obřadní síň. Po roce 1989 byl hřbitov přejmenován na sad Dr. Milady Horákové a byl pietně upraven. V roce 1994 byly do sadu umístěny plastiky, které vznikly v průběhu Mezinárodních symposií, které se konaly v roce 1967 v Ostravě. Na prostoru židovského hřbitova je od roku 1994 umístěn Památník obětem holokaustu a na místě židovské obřadní síně je nyní novostavba modlitebny Církve bratrské.⁸

Obr.17.: Vstupní brána městského hřbitova

Obr.18.: Ulice 28.října a vchod na městský hřbitov

⁸P01 Soutěžní zadání - historie (autor: MAPPA,2022)

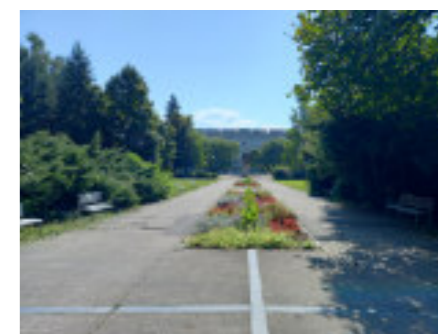
VÝVOJ A STÁVAJÍCÍ KOMPOZICE PARKU

Park prošel řadou změn v minulosti, z původního městského hřbitova vznikl v roce 1980 sad Klementa Gottwalda. Tento park vznikl podle návrhu Ing. arch. Chválka. Rekonstrukce židovského hřbitova na parkovou plochu proběhla v roce 1986, kdy došlo k rozšíření rekreačních kapacit parku a k dosadbám stromů a keřů. Sad byl přejmenován na sad Dr. Milady Horákové po roce 1989 a v roce 1994 byl vyhlášen významným krajinným prvkem. Z kompozičního hlediska nebyly realizovány žádné zásadní úpravy, jen v roce 1996 došlo k doplnění hřiště pro minigolf a jeho zázemí a v roce 2008 k instalaci nového osvětlení. Centrální prvek parku si taky prošel proměnou, stálo zde původně krematorium. Později zde vznikl vodní prvek a posléze květinové rabato. Dnes je na tomto místě výsadba keřů s plastikou. Původní velkorysá kompozice parku není v současné době téměř patrná. V parku chybí hlavní středová osa, která vede směrem k budově Krajského úřadu a na níž by viditelně a logicky navazovaly ostatní osy, které by základní kompoziční hledisko definovaly a podtrhly. V současnosti je hlavní středová osa zakončena kruhovým prostorem. Je řešena jako promenáda a představuje formální a reprezentativní část parku. Při vstupu do parku dominuje sochařské dílo Vítězství práce. Toto dílo však brání průhledu do parku. V centrální části parku se nachází dlažba, která je nevhodně zvolená a za deštivých dnů i v zimním období velmi kluzká a provozně nebezpečná. Tato formální část vzdáleně odkazuje na původní umístění krematoria.⁷

Obr.19.: Situace sadové výsadby - 1986

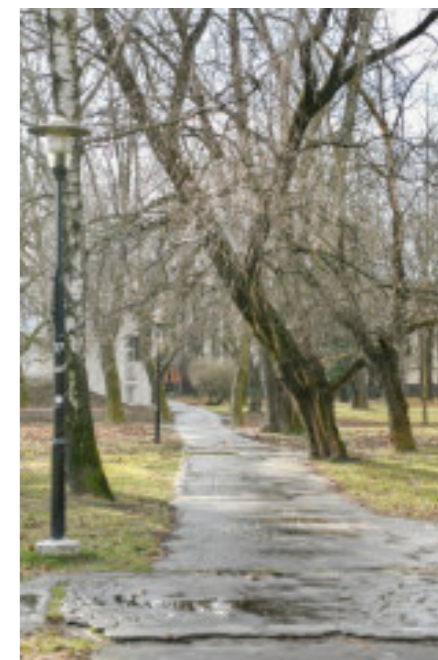
⁷P01 Soutěžní zadání - vegetace (autor: MAPPA,2022)

Obr.20.: Centrální osa

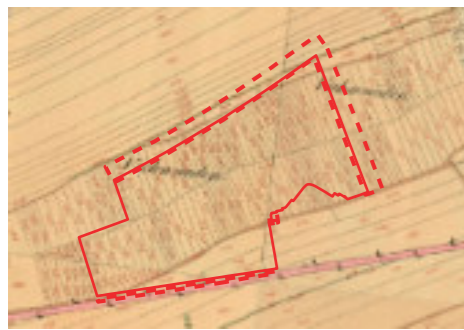

Obr.21.: Schéma hřbitova v Moravské Ostravě.

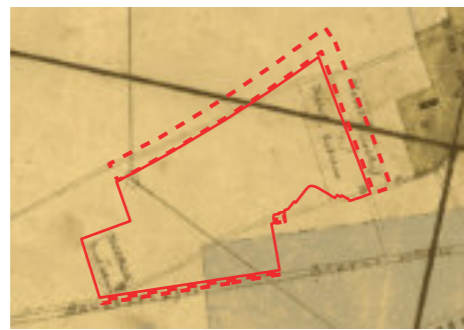

Obr.22.: Stromy v Židovské části

HISTORICKÝ VÝVOJ ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ

1836

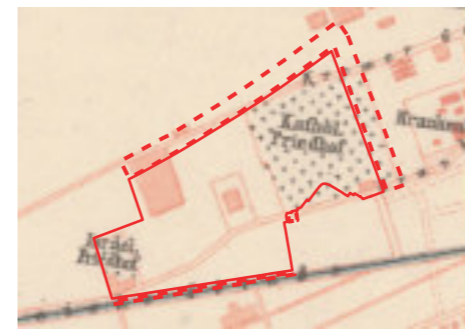

1890

Zakládání hřbitova v Moravské Ostravě.

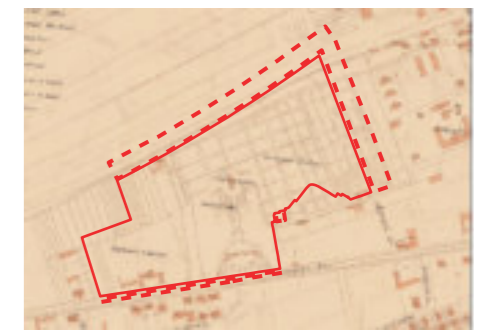
1900

1910

1920

1926

Schéma hřbitova.

1930

1940

1946

1947-1953

1952

1966

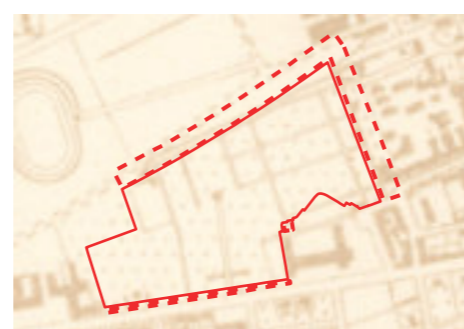
Období, kdy začala postupná likvidace hřbitova.

1967

1977

1980

Městský hřbitov v Ostravě byl přeměněn na sad Klementa Gottwalda.

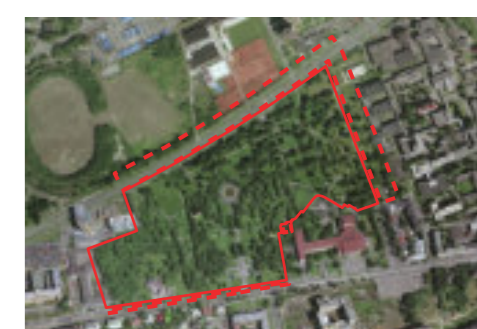

1987

1993

Obřadní síň v centrální části byla zbourána v roce 1998.

1998

V místě židovského hřbitova je umístěn památník obětem holokaustu.

2000

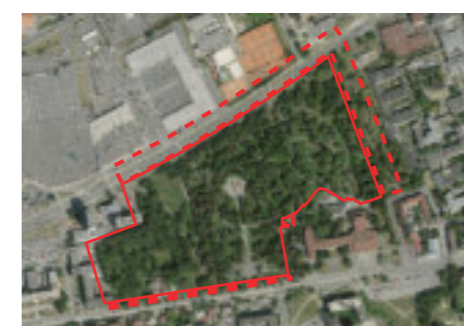
2003

2006

2009

2012

2016

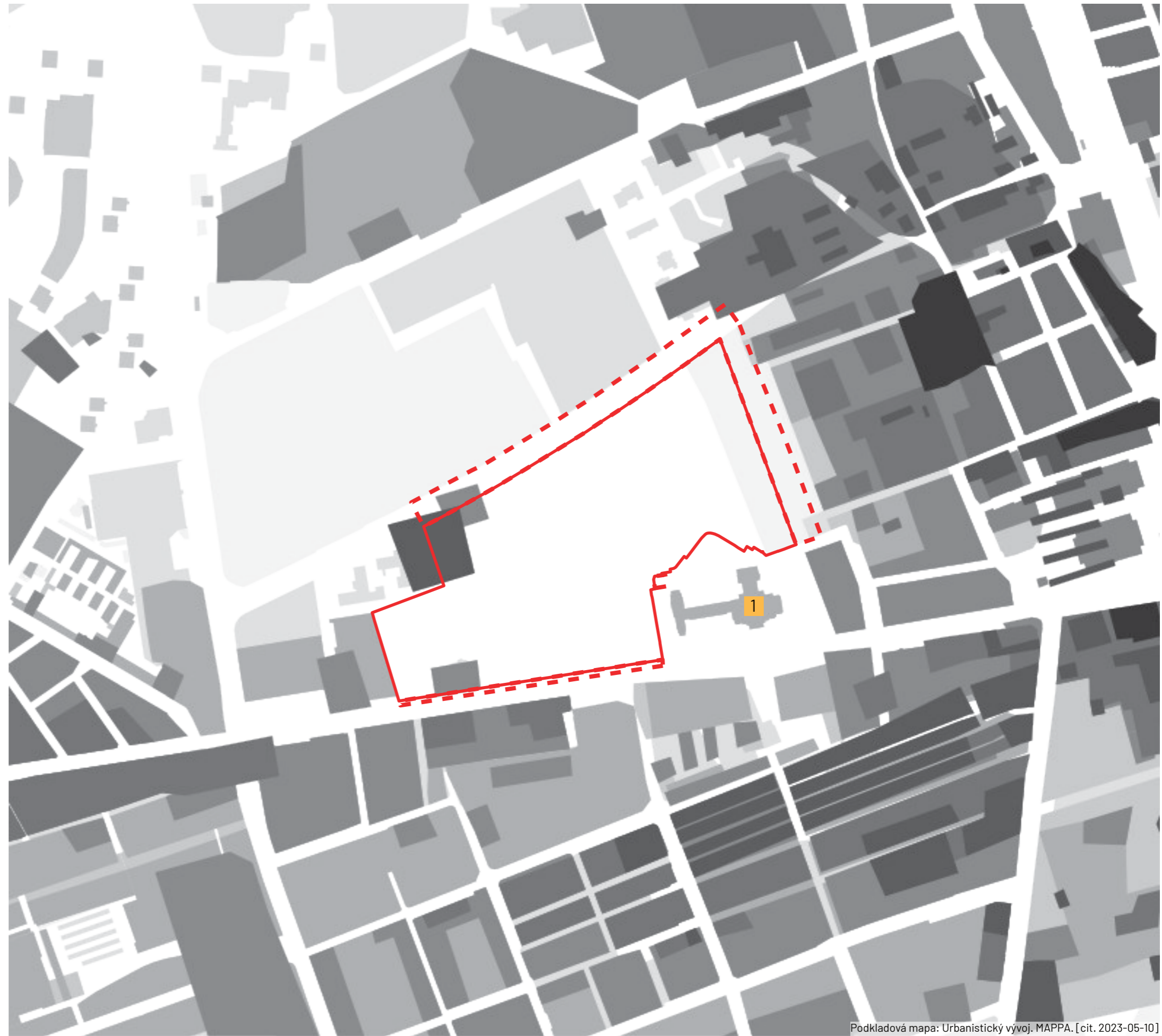
URBANISTICKÝ VÝVOJ

- 1833 - 1836
Císařské povinné otisky stabilního katastru
- 1880
III. vojenské mapování
- 1920
Speciální mapa Moravské Ostravy a okolí
- 1949 - 1955
Letecké snímkování v 50. letech
- 1966
Letecký snímek z roku 1966
- 1980
Podkladová mapa Ostravy a okolí
- 1998
Letecký snímek z roku 1998
- 2020
Aktuální stav
- - - Hranice zájmového území
- Řešené území
- 1 DŮM KULTURY MĚSTA OSTRAVY

Obr.47.: Dům kultury města Ostravy

Dům kultury města Ostravy byl vybudován v roce 1956–1961 ve stylu socialistického realismu na základě projektu architekta Jaroslava Fragnera. Budova byla otevřena 16. dubna 1961 jako největší zařízení svého druhu v tehdejší Československé republice. Samotná stavba je tvořena třemi částmi – hlavní lodí, spojovacím křídlem a bočním křídlem. Vstup je tvořen monumentálním průčelím, jehož fasáda je obložena travertinem, ostatní fasády jsou pak obloženy keramickými dlaždicemi. Budova disponuje sálem pro zhruba 1 200 návštěvníků, divadlem s 620 místy k sezení, kinem s kapacitou 450 míst, hudebním sálem, přednáškovou síní, knihovnou, restaurací, kavárnou a klubovnými místnostmi. V dobovém tisku byla budova označována za „obrovskou bílou loď uprostřed černé Ostravy“.

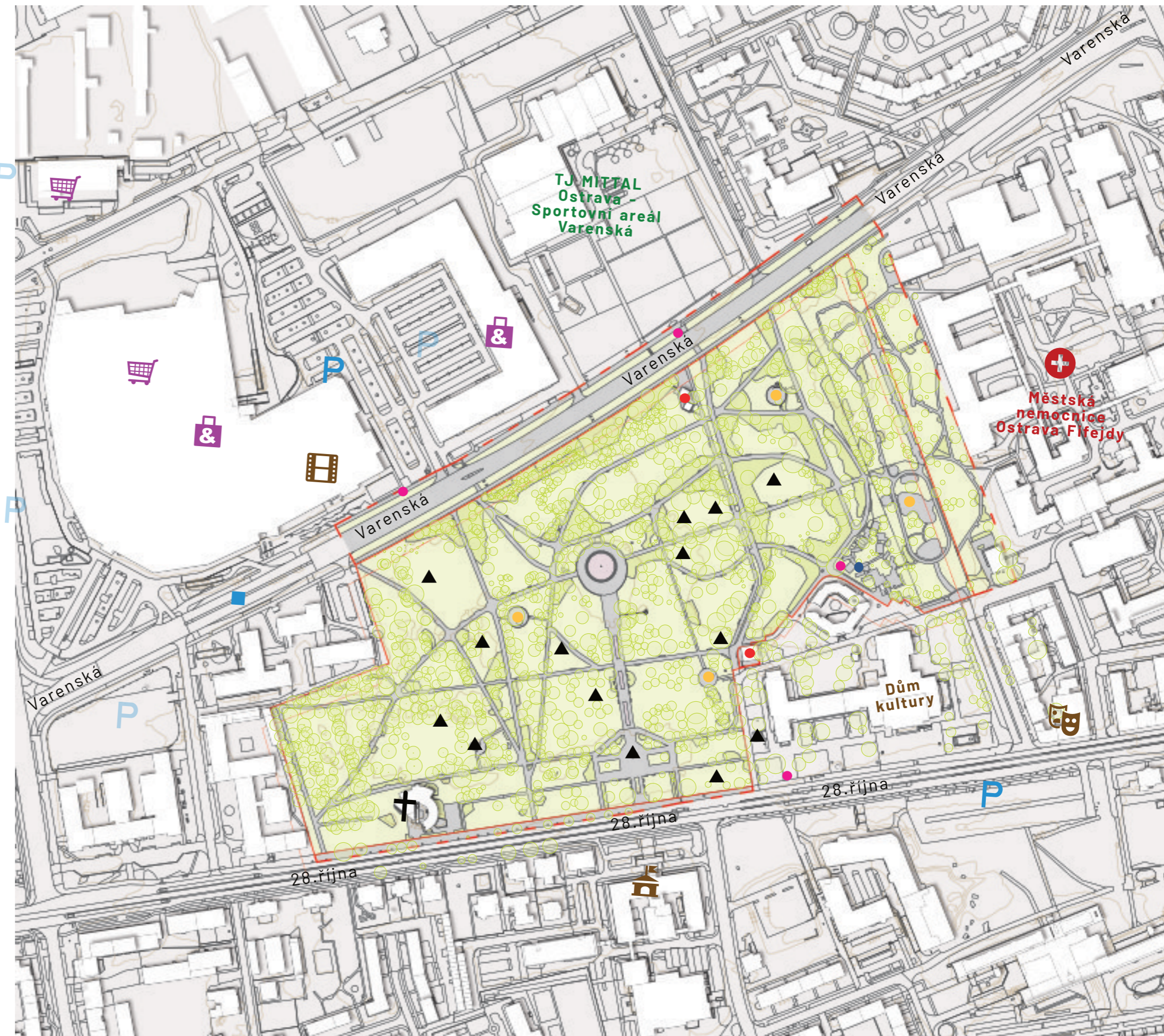
Podkladová mapa: Urbanistický vývoj. MAPPA. [cit. 2023-05-10]

0 37,5 75 150m

SOUČASNÝ STAV

- budova
- vrstevnice
- travnatá plocha
- keře
- letničkový záhon
- zpevněná plocha
- strom
- sochy

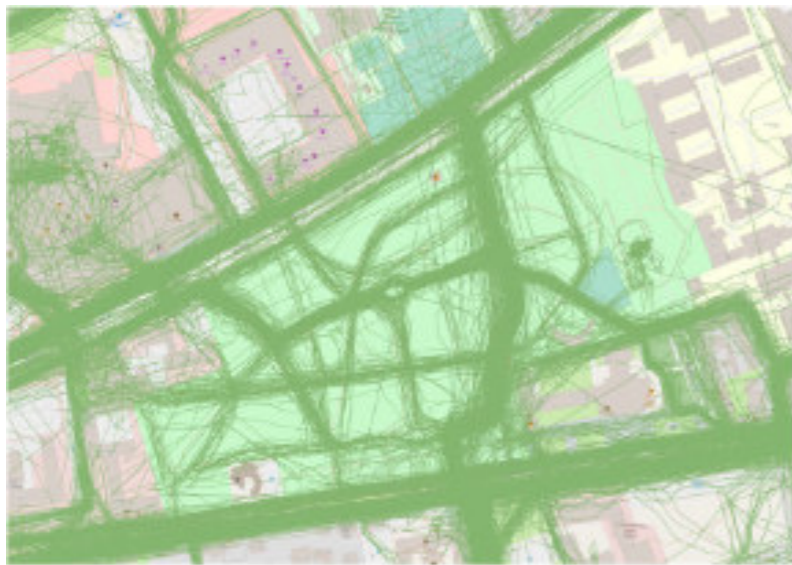
- stojan na kolo
- dětské hřiště
- občerstvení
- minigolf
- hranice zájmového území
- řešené území

Aktuální stav parku je problematický z mnoha ohledů. V zanedbaném stavu se v parku nachází zeleň, mobiliář, ale také povrchy, chybí snadná orientace v prostoru a jasný přehled o tom, co park nabízí. Nedostatek různorodých prostorů pro širokou škálu aktivit omezuje možnosti zábavy a odpočinku pro návštěvníky. Park má nedostatečné propojení s okolním městem, což je zvláště znatelné na severní a východní straně, kde chybí přímé spojení s městskými částmi. Tento nedostatek komunikace a integrace parku s okolím omezuje jeho potenciál jako společenského centra a místa setkávání. Je nezbytné přehodnotit současný stav parku a hledat způsoby, jak ho zlepšit pro lepší uživatelský zážitek a integraci s městem.

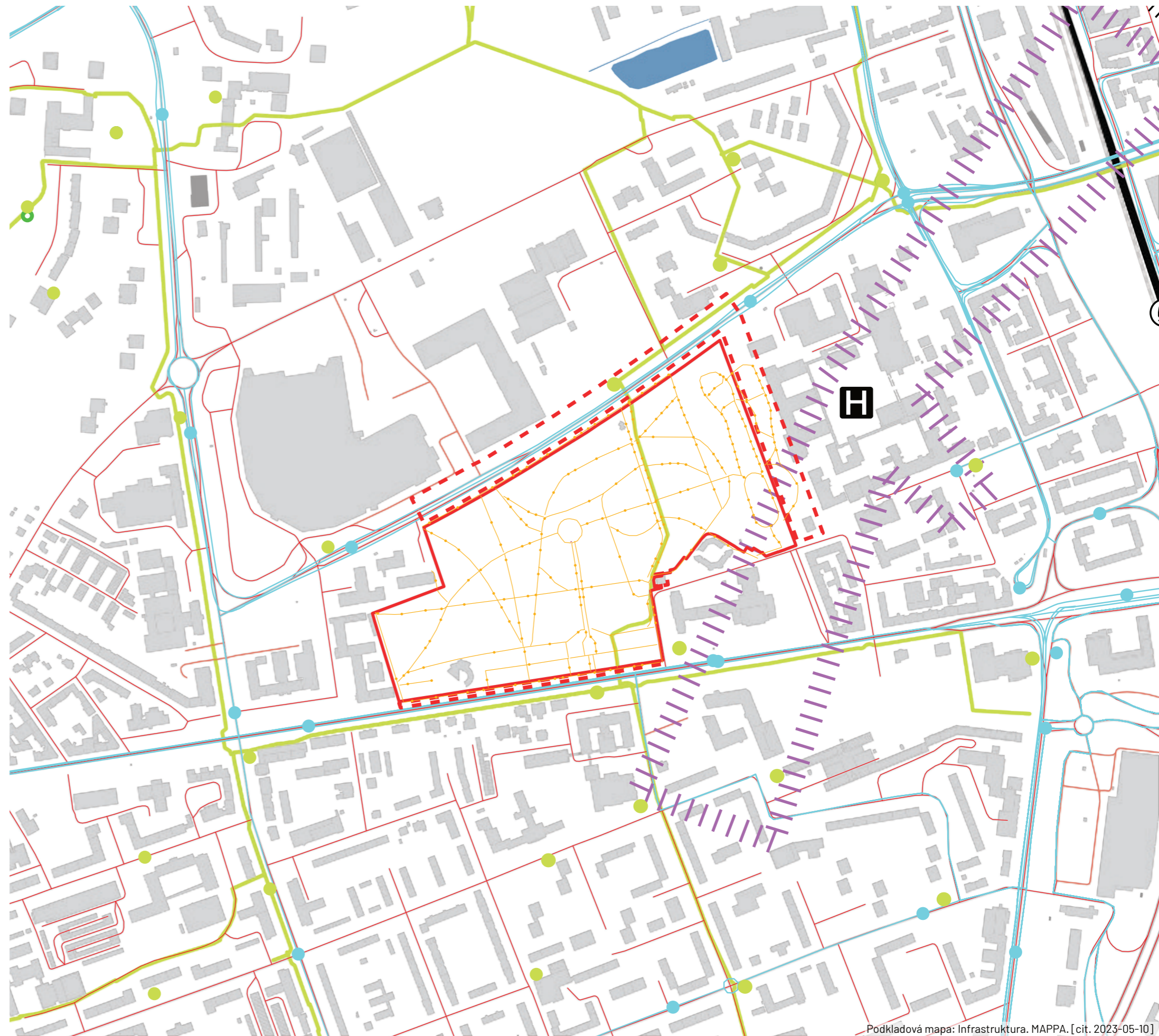
DOPRAVA

- heliport
- zastávka MHD
- stanice veřejné půjčovny jízdních kol
- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- silnice III. třídy
- místní komunikace I. a II. třídy
- místní komunikace III. třídy
- pěší trasy
- trasy MHD
- cyklistická trasa
- železnice
- ochranné pásmo letiště Ostrava-Mošnov
- hranice zájmového území
- řešené území

Obr.48.:Průjezdy účastníků soutěže Do práce na kole, květen 2021, zdroj: MMO (Auto*Mat, z.s.)

Park Dr. Horákové je důležitý zejména pro bezmotorovou dopravu. Slouží jako významné propojení cyklistické a pěší dopravy pro území bytové zástavby sídliště Šalamouna s obchodně-zábavným komplexem (OC Futurum, Retail park) a sportovním areálem Sportovních klubů TJ Ostrava u ul. Varenská. V parku si nejde nevšimnout vyšlapaných pěších tras - cestiček a „zkratek“, ze kterých můžeme tušit, že nabídnuté zpevněné plochy chodníků ne plně odpovídají požadavkům pěších a cyklistů. Jedna z hlavních cest, která je v parku chybí, je co nejpřímější propojení východního a západního cípu parku, mezi Domem kultury a Domem vodohospodářů.

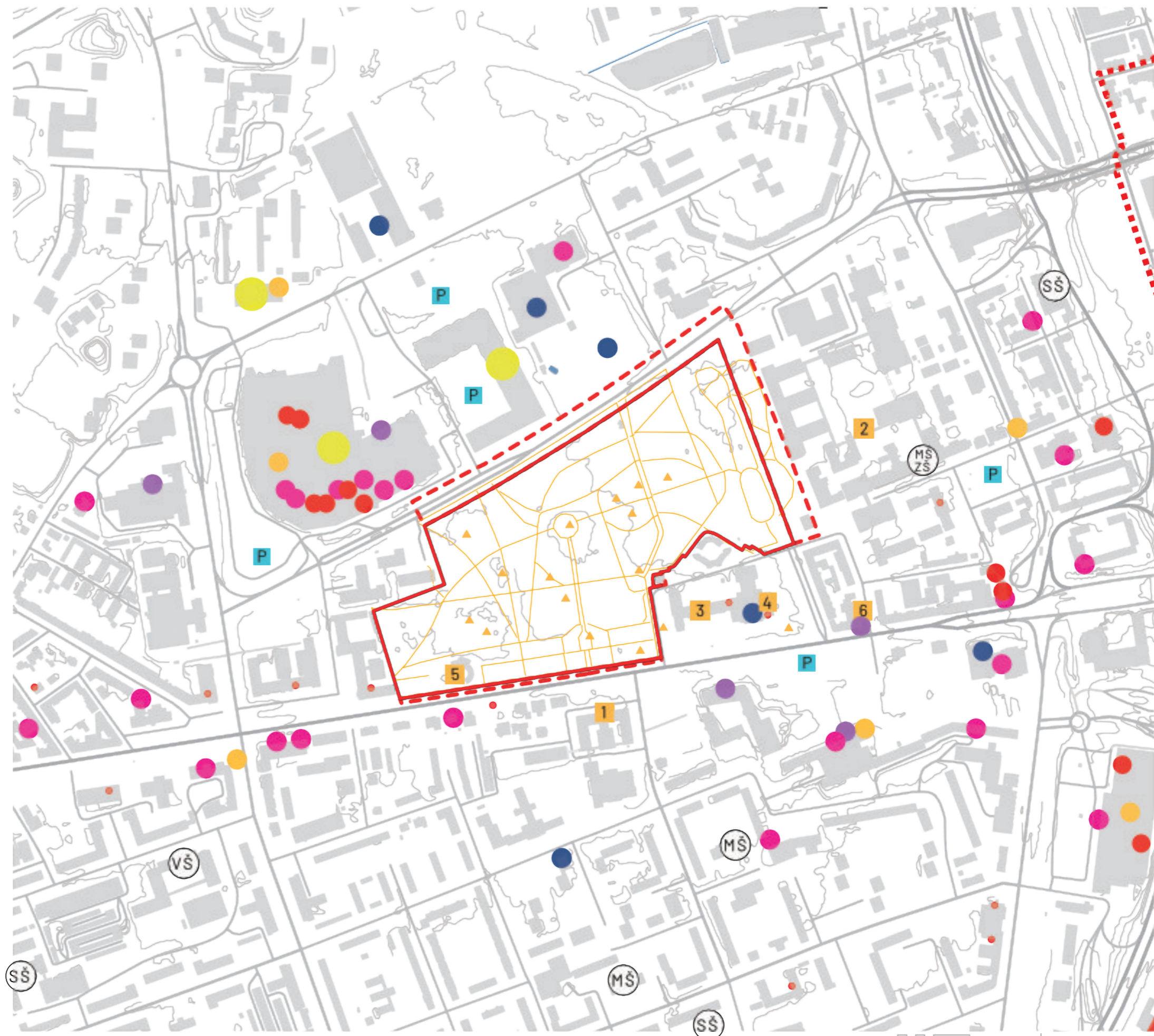
Podkladová mapa: Infrastruktura. MAPPA. [cit. 2023-05-10]

0 37,5 75 150m

FUNKCE A SLUŽBY

- FUNKCE:
- restaurace
 - kavárna, cukrárna
 - občerstvení
 - obchod
 - obchodní středisko
 - sportovní centrum
 - vzdělávání
- OBJEKTY:
- 1 Krajský úřad - Moravskoslezský kraj
 - 2 Městská nemocnice Ostrava
 - 3 Dům kultury města Ostrava
 - 4 Kino Art
 - 5 Církev Bratrská
 - 6 Divadlo Petra Bezruče
 - ▲ sochy

Park má velmi výhodnou polohu v rámci centra Ostravy, avšak park prozatím tohoto potenciálu nevyužívá. To se v budoucnu změní díky plánované rekonstrukci Domu kultury města Ostravy a dostavby koncertního sálu podle návrhu studií Steven Holla Architects a Architecture Acts. Proměna území je proto nezbytná. Jedna z nezbytných funkcí, které se v parku musí doplnit, je možnost občerstvení a chybějící zázemí. Další funkcí, která je velmi poptávaná je místo pro sportovní aktivity v parku. Jako jeden z největších problémů dle občanů je hřiště, které nemá dostatečnou údržbu a nesprávný provoz. Zároveň je poměrně negativně vnímána konzumace alkoholu na hřišti a s tím související ruch a problémy. Pokud by mělo být místo dále doplňováno atrakcemi a novými funkcemi, mělo by se myslet především na různorodost pro všechny věkové kategorie.

0 37,5 75 150m

SOCHY V PARKU

▲ PLASTIKY Z MEZINÁRODNÍCH SYMPOZIÍ PROSTOROVÝCH FOREM 1967, 1969 A 1993

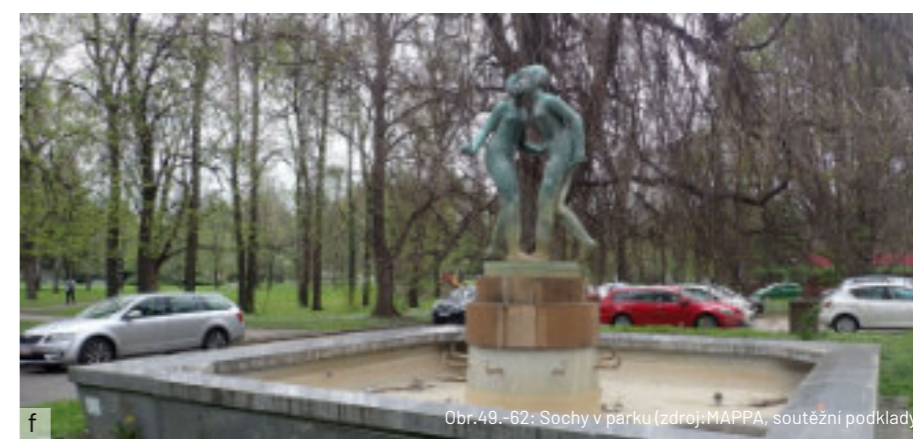
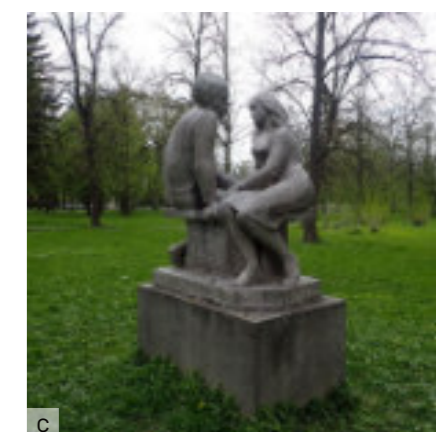
- 1 Rudolf Valenta: bez názvu/Konstruktivistická plastika, 1967
- 2 Štefan Belohradský: Zázračný strom/Město utopie, 1967
- 3 Yves Trudeau: bez názvu/Had/Labuň, 1969
- 4 Otto Cienciala: bez názvu/Živý sloup, 1969
- 5 Nicola Carrino: Costruttivo 1/93 Ostrava, 1993
- 6 Barna von Sartory: Sluneční brána, 1993
- 7 Jo Oda: Ostrava-Tokio, 1993
- 8 Karel Nepraš: Jogín, 1993

● SOCHY MIMO SYMPOZIUM

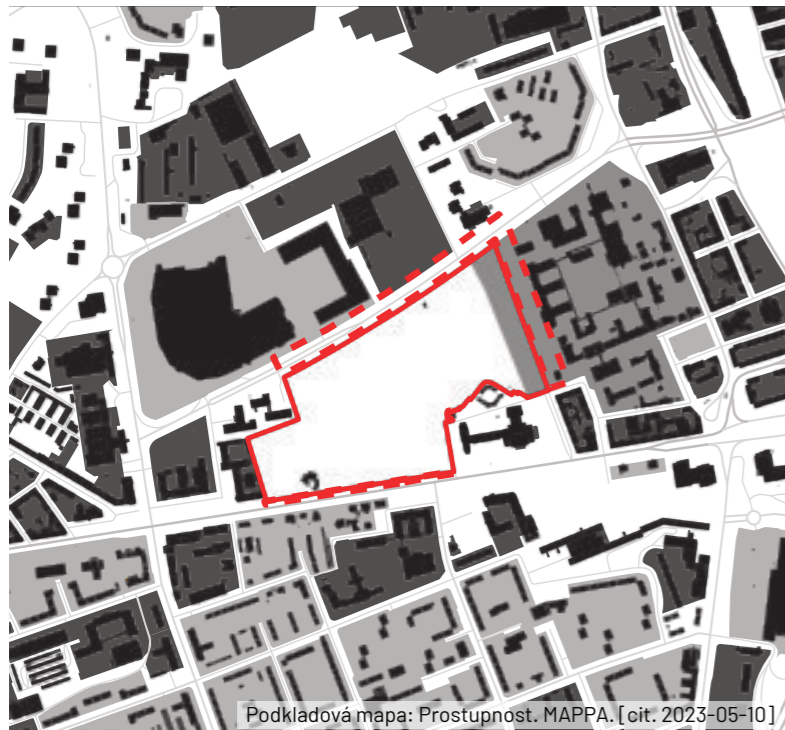
- a Karel Hořínek: Památník obětem holocaustu, 1994
- b Shinji Sakai: Dialog otce s matkou, 2002
- c Eva Krstková: Mladý život, 1961
- d Karel Vašut: Vítězství práce, 1989
- e Jaromír Brabenec: Pocta nejmenovaným, 1997
- f Stanislav Hanzík: Dívčí tajemství, 1961

V současnosti se v parku nachází osm sympozijních plastik v dvou okrscích, které zároveň naznačují vývoj geometrické abstrakce od 60. do 90. let 20. století. U starších děl převažuje barva, tvarová hravost, pohledová proměnlivost i symbolické vyznění. Práce z 90. let mají surový či leštěný kovový povrch a převažuje snaha o duchovní výraz. Soubor plastik z Mezinárodního sympozia prostorových forem představuje umělecký a kulturní vývoje Ostravy ve 2. polovině 20. století. Představuje napětí mezi svobodou a útlakem, dokumentuje nakládání s díly předních autorů v dobách tzv. normalizace i snahy o rehabilitaci a nápravu prohřešků minulosti na počátku 90. let.

PROSTUPNOST ÚZEMÍ

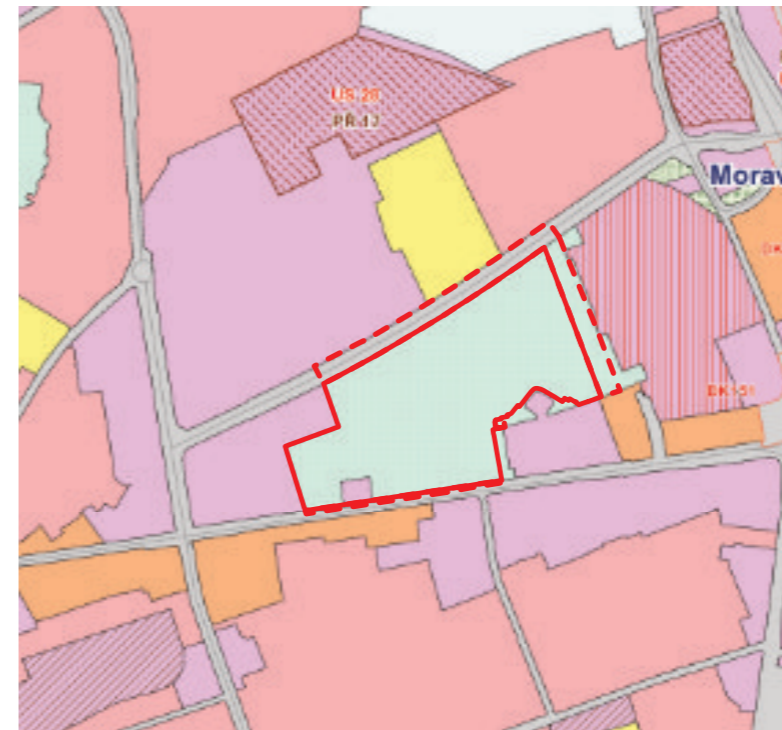
- neprostopný blok
- prostupný blok omezený režimem
- prostupný blok
- řešené území
- - - zájmové území

Analýza prostupnosti může být zásadní pro to, aby byly veřejné prostory přístupné, bezpečné a efektivní pro všechny obyvatele dané oblasti. Zlepšení prostupnosti území je důležité pro pohyb lidí, zvýšení bezpečnosti, rozvoj dopravy a celkovou kvalitu života.

Podkladová mapa: Prostupnost. MAPPA. [cit. 2023-05-10]

0 0,1 0,2 0,3 0,4km

ÚZEMNÍ PLÁN

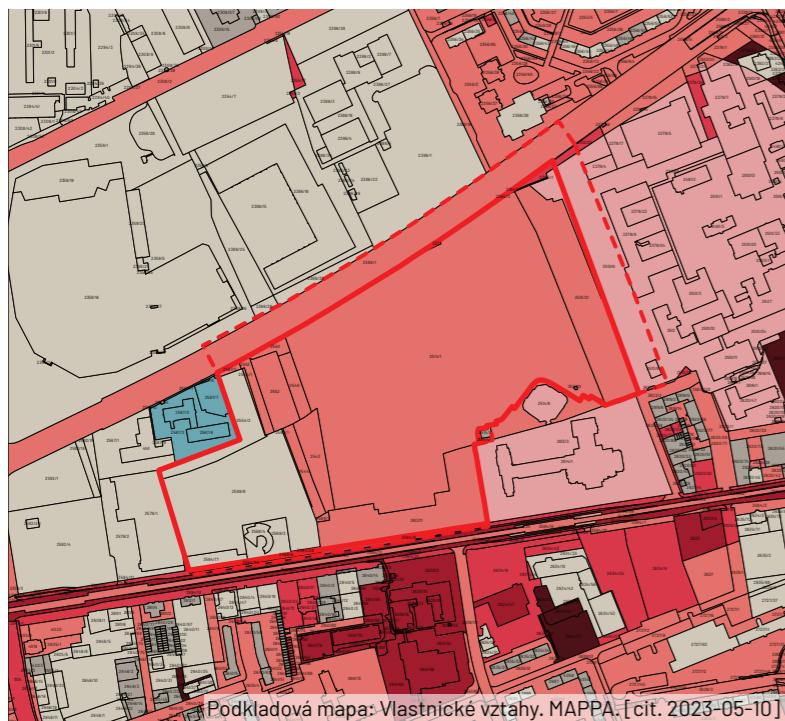

- významné pozemní komunikace
- bydlení v bytových domech
- sport
- občanské vybavení
- občanské vybavení - střední a vysoké školy
- ochranná zeleň
- plochy pozemních komunikací
- plochy smíšené - bydlení a občanské vybavení
- parky
- občanské vybavení - zdravotnictví
- řešené území
- - - zájmové území

Dle platného Územního plánu Ostravy, úplné znění po Změně č. 2b, je řešené území vymezeno funkční plochou Parky, která slouží: odpočinku a relaxaci obyvatel v městském prostředí.

0 0,1 0,2 0,3 0,4km

VLASTNICKÉ VZTAHY

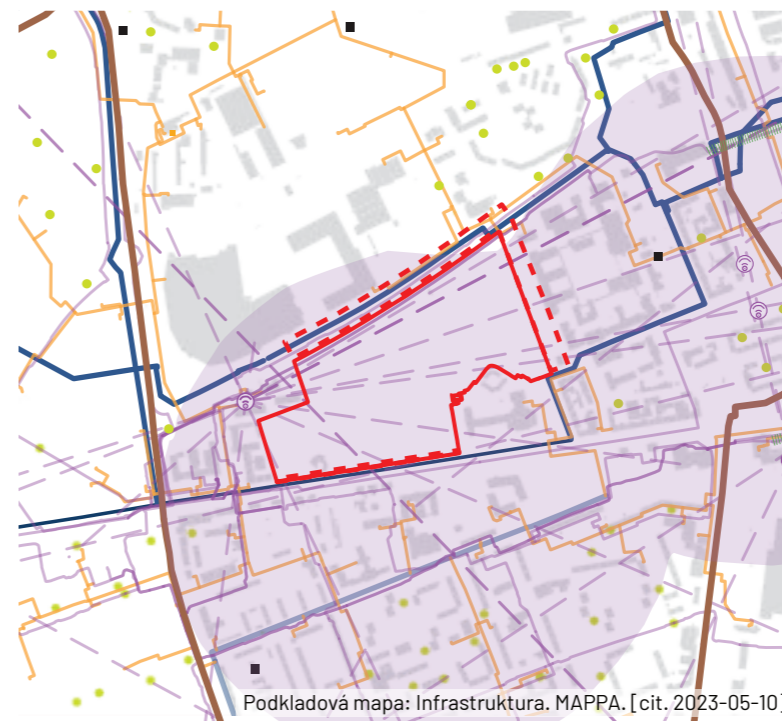
- Česká republika
- Moravskoslezský kraj
- Statutární město Ostrava
- SMO svěřeno ÚMOB
- Obchodní organizace SMO
- Veolia Česká republika, a.s.
- právnické osoby
- fyzické osoby
- Povodí Odry, státní podnik
- řešené území
- - - zájmové území

Analýzy vlastnických vztahů ukazuje, že část parku patří Židovské obci v Ostravě, zbytek parku je ve vlastnictví SMO.

Podkladová mapa: Vlastnické vztahy. MAPPA. [cit. 2023-05-10]

0 0,1 0,2km

INFRASTRUKTURA

- vysílač
- předávací stanice tepla
- regulační plynová stanice
- místo kontejnerů na tříděný odpad
- páteřní síť teplovodu
- optický sdělovací kabel
- radioreleová trasa mikrovlnných spojů
- páteřní kanalizační síť
- páteřní vodovodní síť
- ochranné pásmo vysílače
- řešené území
- - - zájmového území

Analýza infrastruktury poskytuje důležité informace pro plánování, rozvoj a udržování infrastrukturních systémů, což je klíčové pro ekonomický rozvoj, kvalitu života obyvatel a udržitelnost prostředí.

Podkladová mapa: Infrastruktura. MAPPA. [cit. 2023-05-10]

0 0,1 0,2 0,3 0,4km

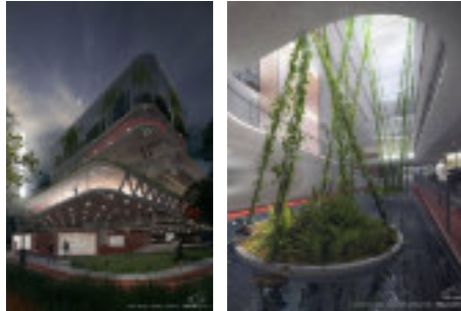
SOUVISEJÍCÍ PROJEKTY

Obr.63.: Koncertní sál a rekonstrukce domu kultury

1_KONCERTNÍ SÁL A REKONSTRUKCE DOMU KULTURY

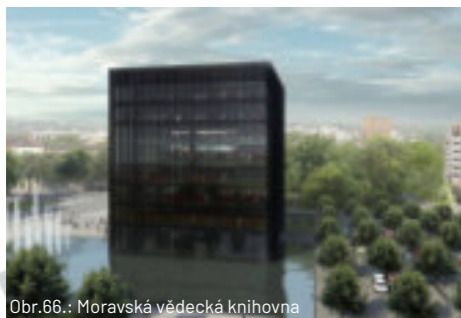
Unikátní architektonické řešení, nejmodernější technologie i osobitý styl. Koncertní sál podle návrhu amerického architekta Stevena Holla má potenciál stát se novým symbolem Ostravy. Již nyní je médií považován za jednu z nejočekávanějších staveb světa. Rekonstrukce kulturního domu a přístavba samotného koncertního sálu nabídne odborné i široké veřejnosti komplexní hudební, kulturní, produkční i vzdělávací zázemí.

Obr.64.-65.: Parkovací dům u KÚ

2_PARKOVACÍ DŮM U KRAJSKÉHO ÚŘADU

Parkovací dům bude stát na proluce naproti Domu kultury města Ostravy na místě dnešního parkoviště, přiléhajícího k budově České správy sociálního zabezpečení se 70 místy. Kapacita parkovacího domu bude 600 stání. V lokalitě je dlouhodobý nedostatek parkovacích míst pro rezidenty, ale také pro zaměstnance a návštěvníky řady institucí, které v lokalitě sídlí.

Obr.66.: Moravská vědecká knihovna

3_MORAVSKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA

Černá kostka, jak je nová vědecká knihovna přezdívána, nabídne nový, moderní prostor pro uskladnění knih, ale také kreativní místo pro setkávání lidí.

4_MULTIFUNKČNÍ SPORTOVNÍ HALA V OSTRAVĚ

Bude umístěna v bývalém průmyslovém areálu provozní haly DPMO ke garážování autobusů a skladování olejů. Tato budova pro záměr nové sportovní haly bohužel svými prostorovými parametry nevyhovuje. Její architektura je ovšem tak silná, že ji architekti nechtěli narušit. Aby se splnili všechny požadované prostorové nároky, odstranila se střecha stávající haly a ponechaly se obvodové cihelné stěny.

Obr.67.: Multifunkční sportovní hala

5_PARKOVACÍ DŮM U NEMOCNICE

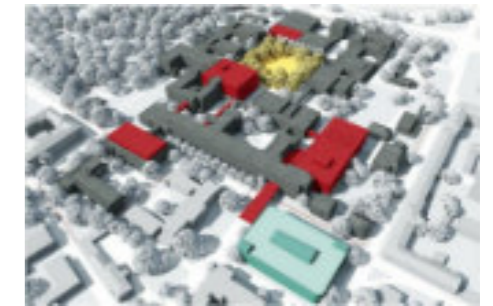
Nový parkovací dům zvýší stávající kapacitu nemocničního parkoviště z dnešních 110 na 465 míst. Dále budou v novém parkovacím domě místa pro úschovnu 54 jízdních kol. V přízemí objektu bude lékárna a také menší prostory k pronájmu.

Obr.68.: Parkovací dům u nemocnice

6_REKONSTRUKCE A MODERNIZACE MĚSTSKÉ NEMOCNICE

Rekonstrukce s modernizací Městské nemocnice Ostrava by měla proběhnout do roku 2030. Mají vzniknout nové centrální operační sály a Centrum péče o matku a dítě.

Obr.69.: Rekonstrukce s modernizací Městské nemocnice

7_KONCEPCE MĚSTSKÉ TRÍDY - úsek Bulvár u Domu kultury

Návrh zahrnuje úsek od Divadla Petra Bezruče po západní hranu sadu Dr. Milady Horákové. Bulvár má zároveň vhodně propojit důležitá místa a sídla v okolí. V budoucnu se stane spojnicí plánovaného koncertního sálu, krajského úřadu, zamýšlené Černé kostky (vědecké knihovny) nebo revitalizovaného sadu Dr. Milady Horákové.

Obr.70.: Bulvár u Domu kultury

8_VILA NA ZAPADLÉM

Vila je památkově chráněná, v zájmu Ostravy je vilu opravit, protože patří k architektonickým klenotům Ostravy. Je to rodinná vila Na Zapadlém, kterou si navrhl František Grossman. Dům je složený ze dvou objektů, má tři arkády, věžičku a vyhlídku na střechu.

Obr.71.: Vila Na Zapadlém

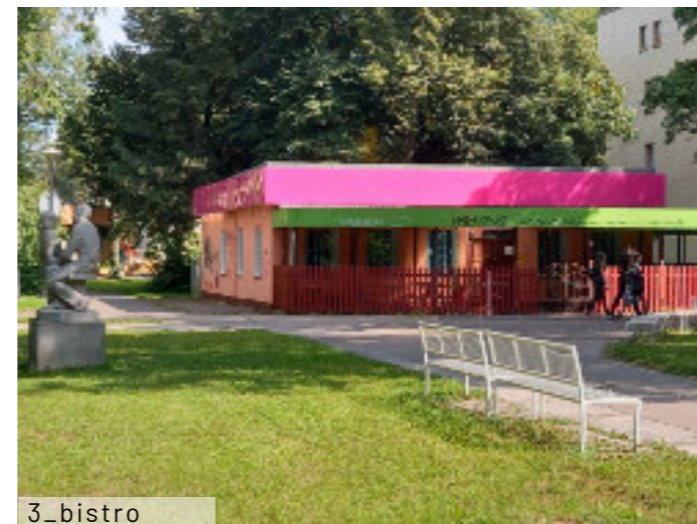
FOTODOKUMENTACE

1_ulice 28.října

2_amfiteátr

3_bistro

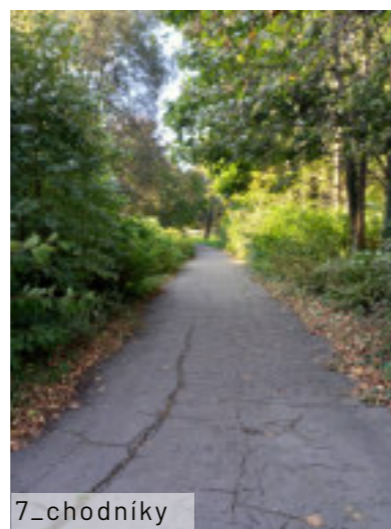
4_bývalá kašna

5_centrální osa

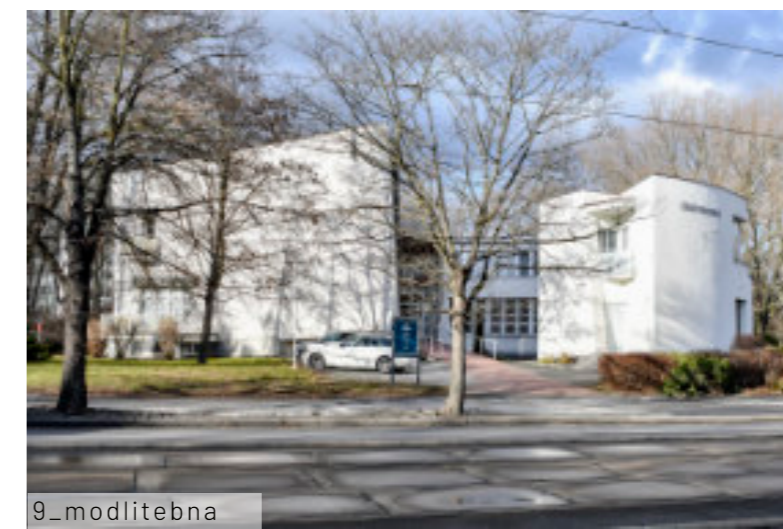
6_dětský ráj

7_chodníky

8_minigolf

9_modlitebna

10_ulice Varenská

11_podled od KÚ

12_pítko

13_stromy v žid. obci

14_trafostanice

Obr.72.-85.: Fotodokumentace území (zdroj:MAPPA, soutěžní podklady)

REFERENCE

KONCERTNÍ HALY A JEJICH OKOLÍ

Concert Hall , Ventspils, Latvia

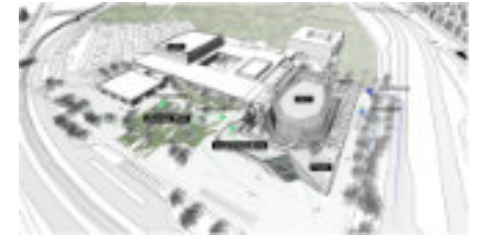
Budova svou unikátní architektonickou formou elegantně splyne s nově zrekonstruovaným náměstím Ventspils Great Square. Projekt představuje klíčový prvek nové městské krajiny a proměňuje dlouhodobě opomíjený park Lielais laukums v živý centrální bod pro oblast Kurzeme. Charakter parku je definován rozmanitou topografií, kde svahy, zářezy a prolínající se plochy stanovují jeho podstatu, zajišťují proporcionální rozsah a umožňují širokou škálu návštěvnických zařízení. Přeměněný park s centrálním náměstím, zahradami a vodními prvky obohacuje zážitek návštěvníků a tvoří vhodné pozadí pro výrazné tvary nové budovy. Park je obklopen osvědčenými stromy, které vytvářejí rámec celému projektu.

Obr.86.-89.: Concert Hall , Ventspils, Latvia

Concert Hall, Nuremberg

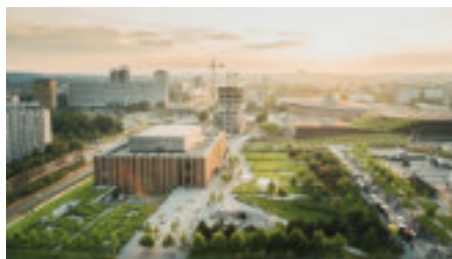
Koncertní sál má za cíl představovat kulturní poklad v Norimberku a hravě se integrovat s modernistickými prvky Meistersingerhalle, vyjadřující je současným jazykem. Konzerthaus se snaží harmonicky zapadnout do okolní městské parkové krajiny Luitpoldhain, propojujíc se otevřeným foyer a zvýšenými chodbami budovy. Objem koncertního sálu spolu s Meistersingerhalle vytváří členitá nádvoří a hlavní vchod, který je aktivován funkcemi veřejného foyer po jeho obvodu. Koncertní síň je vnímána jako samostatný objekt a je obložena dřevěnými pásy jak uvnitř, tak i zvenčí.

Obr.95.-99.: Concert Hall in Nuremberg

Concert Hall , Katowice, Poland

Centrum Katovic prochází v Polsku revitalizací na ploše 20 hektarů. Při plánování veřejných prostorů byla dvě náměstí a park doplněny o různé atrakce, jako jsou fontány, hudební nástroje, bludiště a amfiteátr. Tento vrstevnatý a smyslný prostor je charakterizován různými strukturami, materiály, texturami, světlem a zvukem, který vyvolává emoce a vytváří jedinečnou atmosféru pro setkání hudebníků a milovníků umění.

Obr.90.-94.: Concert Hall , Katowice, Poland

Concert Hall , Vilnius, Lithuania, Competition

Na východní straně budovy se nachází náměstí, které leží nad podzemním parkovištěm a slouží jako hlavní vstupní prostor pro lidi přicházející z různých směrů. Toto multifunkční veřejné prostranství poskytuje místo pro různé venkovní akce a zároveň propojuje hlavní vchod do koncertní síně s okolním parkem. Po dosažení vrcholu kopce se návštěvník ocitne před budovou, která září lehkostí a otevřeností. Když se skleněná fasáda vysune a otevře, rozhraní mezi vnitřním prostorem a vnějším okolím se ztrácí a umožňuje nádherné prolínání mezi parkem a foyerem.

Obr.100.-102.: Concert Hall Vilnius, Lithuania,

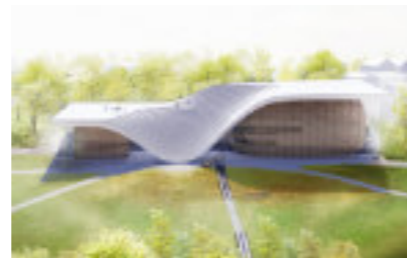

Concert Hall , Vilnius, Lithuania

Střecha budovy, připomínající obrysy kopce, skrývá pod sebou dva sály a vytváří veřejný amfiteátr s výhledem na celé město. Centrální lobby poskytuje panoramatický výhled na krajinu a všechna okolní místa, což usnadňuje orientaci návštěvníkům. Sál na vrcholu Tauras Hill představuje sochařskou entitu, která odráží zvlněnou krajinu. Dva koncertní sály ve tvaru kužele směle spočívají na otevřeném poli. Střecha působí jako sjednocující prvek, jak z hlediska konstrukce, tak společenského významu, protože amfiteátr a rovná plocha jsou přístupné veřejnosti jako celoroční prostor, který lze užívat neformálně nebo při různých akcích. Intuitivní design krajiny a budovy zajišťuje snadný přístup do vstupní haly, odkud je možné se dostat ke všem funkcím koncertních sálů.

Obr.103.-107.: Concert Hall , Ventspils, Latvia

Sverdlovsk Philharmonic Concert Hall

Architektonická kancelář Zaha Hadid Architects zvítězila v mezinárodní soutěži na výstavbu nové koncertní síně Sverdlovské filharmonie v Jekatěrinburgu. Jejich návrh se inspiroval fyzikálními aspekty zvukových vln, kde forma hlasitosti definuje prostory, kde dozvuk mizí a zvuk proudí. Hlavní hlediště a sál pro komorní hudbu jsou zavěšeny pod velkým konzolovým baldachýnem, který chrání nové veřejné náměstí. Skleněné fasády stírají hranice mezi interiérem a exteriérem a nabízejí výhled na Weinerovy zahrady.

Obr.108.-111.: Sverdlovsk Philharmonic Concert Hall

Belgrade Philharmonic Concert Hall , Competition

Výchozím bodem je krajina řeky Dunaj a park. Využití vody k odrazu budovy a okolní přírody evokuje bažiny, které původně umožňovaly srbskému lidu vzkvétat. Transformace parku na novou koncertní síň posílá progresivní zprávu o nutnosti proměnit naše města v zelenější, čistší a krásnější místa. V dnešní době je důležité najít harmonii mezi přírodou a městy. Právě zde přichází vize koncertní síně Bělehradské filharmonie jako projev této harmonie. Tato harmonie spojuje budovu s krajinou, propojuje východ se západem, staré s novým, generace s generacemi a kultury mezi sebou.

Obr.112.-115.: Belgrade Philharmonic Concert Hall Competition

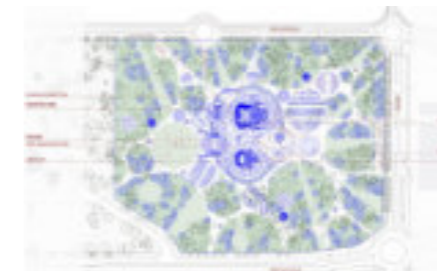

Park Mihajla Pupina, New Belgrade

Koncept nové budovy Koncertní síně je založen na myšlence úplné integrace parku a budovy, kdy se obojí stane jedním – Parkem hudby pro město. Nová koncertní síň v Bělehradě je tedy rozšířením urbanistického konceptu – budovou, která se stává parkem a působí jako park.

Obr.116.-119.: Park Mihajla Pupina, New Belgrade

Concert Hall, Daugavpils

Projektová oblast je rozdělena do dvou odlišných emocionálních a funkčních charakteristik - krajiny: Parkscape, s parkovým rázem a Urbanscape, s městským charakterem. Městská část vyniká dynamikou, expresivitou a pohybem. Tento prostor je navržen jako multifunkční náměstí a epicentrum aktivity, místo kde se můžete ponořit do okamžiku. Naopak parková krajina se vyznačuje klidným životem - podobá se městskému "lesu" - kde stres mizí, každodenní spěch ustupuje a kde si můžete užívat okolního prostředí.

Obr.120.-122.: Concert Hall in Daugavpils

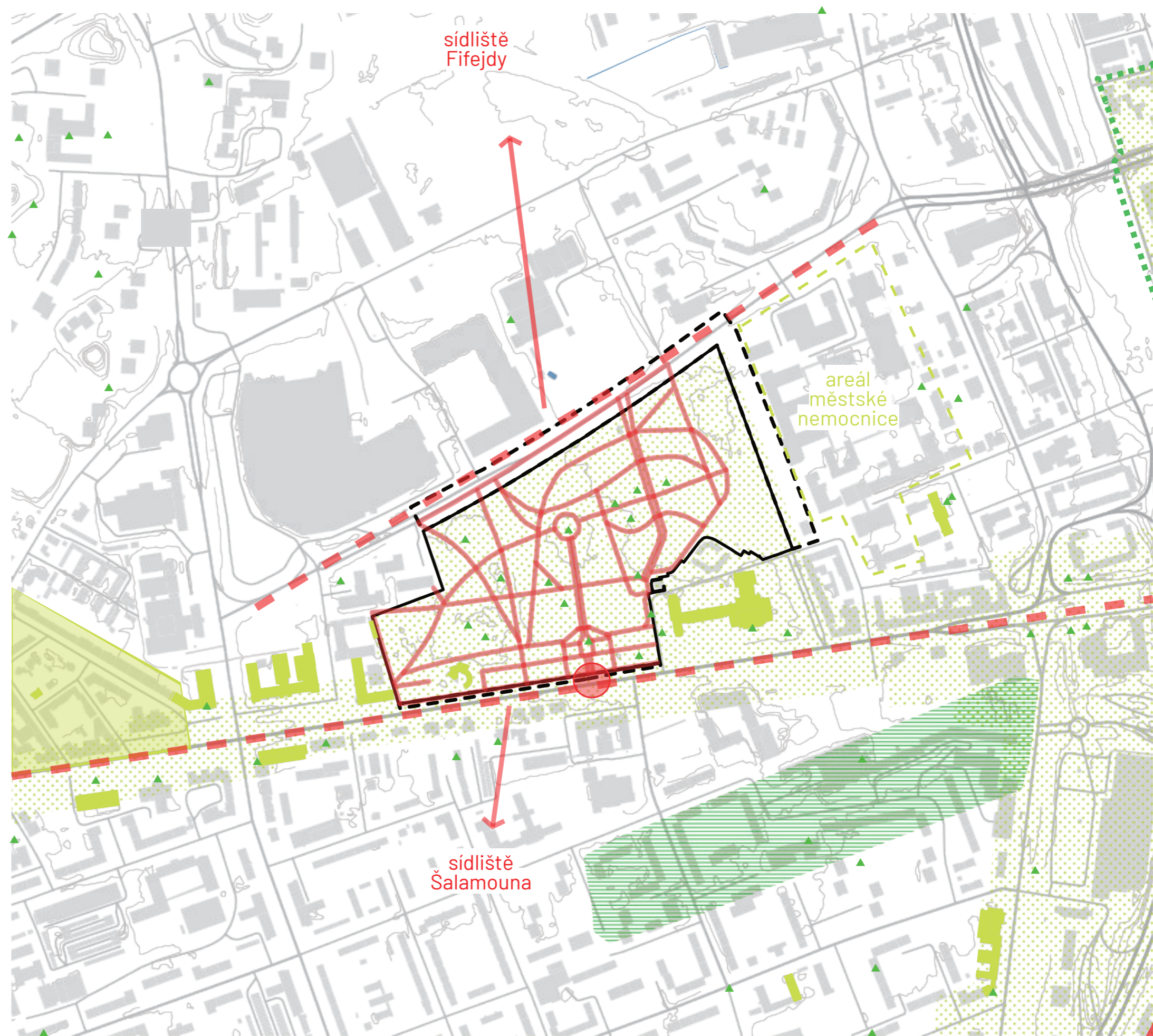

PROBLÉMY A HODNOTY

- umělecká díla
- městská památková zóna
- cenná urbanistická koncepce
- hodnotný veřejný prostor
- dělnická kolonie
- architektonicky hodnotná stavba

- nereprezentativní vstup
- cestní síť ve špatném stavu
- špatné propojení s obytnými zónami
- rušná komunikace
- hranice zájmového území
- řešené území

Sad Dr. Milady Horákové je pro město velmi hodnotný, jakožto druhý největší park v Ostravě. Nachází se v těsné blízkosti Městské památkové zóny. Jeho poloha je výhodná také kvůli tomu, že se nachází při městské třídě (ulice 28.října – Opavská) mezi dvěma sídlištními celky Fifejdy a Šalamouna. Na městské třídě, která je v blízkosti parku se nachází mnoho architektonicky hodnotných staveb (Dům kultury, Grossmannova vila, aj.) a další významné a hodnotné stavby budou v blízké době vznikat (dostavba koncertního sálu k Domu kultury, vědecká knihovna, aj.). Park má velkou historickou a kulturní hodnotu. Na ploše parku je umístěno mnoho soch, které jsou převážně komponovány pro sad Dr. Milady Horákové, ale jsou zde také druhotně umístěná díla (plastiky ze Symposia prostorových forem v Ostravě z roku 1967 a 1969, které byly původně navrženy pro Komenského sady). V současné době není park v dobrém stavu. Nemá dostatečnou údržbu a lidé ho nepovažují za bezpečné místo. Hlavními problémy jsou cestní síť v parku, které nejsou v dobrém stavu a některé nejsou správně komponované. Mobilniář v parku není udržovaný a stejně tak je to s dětským hřištěm. Park nemá reprezentativní vstupy a ani prostory. Důležitým počinem v parku do budoucna bude údržba zeleně a asanace některých dřevin ve špatném stavu.

SWOT ANALÝZA

S – silné stránky

- výhodná poloha v rámci centra
- občanská vybavenost - sport, školy a školky
- přítomnost podzemní vody
- rozloha území
- historická hodnota
- sochy v parku
- klidná atmosféra

W – slabé stránky

- špatné propojení lokality s obytnými zónami
- rušná dopravní komunikace
- špatný provoz a údržba parku
- trasování chodníků
- nedostatečné vybavení parku

O – příležitosti

- vytvoření atraktivního městského parku
- vytvoření rekreačně zajímavého místa
- uchování vhodných podmínek pro živočichy a rostliny
- vytvoření nové cestní sítě pro pěší a cyklisty
- propojení parku s okolím
- historie místa a uměleckých prvků
- vytvořit zázemí parku
- prvky pro volnočasové a sportovní aktivity

O – hrozby

- kvalita zeleně a zelených ploch
- bezpečnost
- špatná kvalita mobiliáře a cestní sítě

POCITOVÁ MAPA

- zanedbané místo
- dopravně nebezpečné místo
- pocitově nebezpečná místa
- pocitově příjemná místa
- chybějící mobiliář
- často přeplněná nádoba na odpad

Zdroj: MAPPA. GISMO

Pocitová mapa je jedním z důležitých podkladů pro budoucí návrh. Můžeme z ní odhalit jak slabé stránky, tak i místa, která působí pozitivně, a s těmito poznatky můžeme pracovat při návrhu.

VÝCHODISKA K NÁVRHU

Z informací získaných z analýz území a problémové mapy jsou definovaná východiska pro návrh. Cílem návrhu je oživení parku. Nalezení řešení proměny sadu na park celoměstského významu, včetně definování vhodné funkční náplně parku s přihlédnutím k historii místa. Návrh by měl najít vazby prostupnosti mezi parkem a okolím. Hlavní vizí je vytvořit multifunkční prostor pro všechny.

AKTIVITY A PROGRAM

Aktivity a program mají poskytovat návštěvníkům důvod k zastavení v parku. Park by měl nabízet širokou škálu aktivit, možnost společného trávení času, prostor pro kulturní a umělecké využití. Měl by být místem, které poskytuje rozmanitost a přizpůsobí se různým potřebám lidí. Jednou z vhodných možností může být zónování území, které by napomohlo dosáhnout této vize.

PARK x OKOLÍ | PROSTUPNOST

Park je potřeba zapojit do existující urbanistické struktury pěšími a cyklistickými propojeními. Cestní síť v návrhu bude reagovat na stávající trasy.

VEGETACE

U dřevinného patra je třeba postupovat dle vypracového dendrologického potenciálu dřevin, který nám jasně ukazuje jejich stav. U některých dřevin bude třeba provést kácení, u jiných jen zdravotní opatření. Při návrhu bude snaha o zachování hodnotných dřevin.

OSVĚTLENÍ

Pro návrh bude velmi důležité správné osvětlení. Celkově lze říci, že osvětlení v parcích hraje klíčovou roli při zajištění bezpečnosti, pohodlí a uživatelnosti veřejných prostorů pro všechny návštěvníky. Kvalitní osvětlení zvyšuje bezpečnost v parku, zejména ve večerních hodinách. Osvětlení umožňuje lidem využívat park i po setmění. To zvyšuje čas, po který může park sloužit jako veřejný prostor pro aktivity, cvičení nebo odpočinek. Dobře navržené osvětlení pomáhá návštěvníkům lépe se orientovat v parku, zvyšuje jejich pohodlí a příjemný zážitek z návštěvy.

ADAPTACE NA KLIMATICKOU ZMĚNU

Je klíčová pro udržitelnost a atraktivitu parku. Východiskem je brát v úvahu probíhající klimatické změny. Je nezbytné pracovat s adaptačními opatřeními. Důležitá je práce se zelení, výběr odolných druhů. Práce s efektivními zavlažovacími systémy, které nám mohou snížit spotřebu vody. Dalšími důležitými přístupy je zadržování vody v daném území, vytváření stínících míst a informování veřejnosti o změnách klimatu a o tom, jak mohou přispět ke zlepšení udržitelnosti parku.

B NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhová část je výsledkem analytické části diplomové práce. Na základě zjištěných informací je vypracovaná architektonická studie pro sad Dr. Milady Horákové.

Cílem je vytvořit prostor, který osloví různé skupiny lidí. Měl by nabízet širokou škálu aktivit pro každodenní spontánní, ale i plánované události, jako jsou koncerty, trhy, divadelní představení pod širým nebem, letní kino a místní festivaly. Důležité je, aby park byl příjemným místem pro odpočinek, relaxaci, ale i příjemným průchozím místem. Měl by být propojený s existujícími i plánovanými pěšími a cyklistickými trasami a systémem MHD. Park by měl být přístupný pro všechny, včetně lidí s omezenou pohyblivostí. Je stežejní, aby byl ve velké míře bezbariérový a snadno dostupný. Je klíčové, aby byl udržitelný, odolný vůči změnám klimatu a využíval vodopropustné povrchy, které minimalizují odtok dešťové vody. Celkově by měl harmonicky spolupracovat s okolní přírodou a být příjemným místem pro všechny jeho návštěvníky.

ZLEPŠENÍ KVALITY ŽIVOTA

Park by měl sloužit jako místo, kde lidé mohou relaxovat, cvičit, setkávat se s přáteli a rodinou a těšit se z přírody.

UDRŽITELNOST

Park by měl být navržen tak, aby minimalizoval negativní dopady na životní prostředí. To znamená využívání ekologicky šetrných materiálů, úspora vody a péči o místní rostlinstvo a zvířata. Podpora místní biodiverzity je důležitým cílem, to znamená zachování a podporu místní flóry a fauny.

ROZMANITOST A VŠESTRANOST

Park by měl být dostatečně rozmanitý, aby uspokojil potřeby různých skupin obyvatel, včetně dětí, dospělých, seniorů, sportovců, umělců a rodin. Měl by nabízet různé aktivity, od klidné relaxace po sportovní vyžití. Park by měl podporovat zdravý životní styl tím, že nabízí prostor pro sport, cvičení, procházky a jiné fyzické aktivity.

SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ CENTRUM

Park by měl sloužit jako místo pro kulturní akce, koncerty, umělecké výstavy a komunitní setkání. Podporovat společenskou interakci a posilovat pouta v komunitě.

ESTETIKA A DESIGN

Esteticky příjemný design parku může přispět k jeho atraktivitě a vytvořit unikátní a inspirativní prostředí.

HISTORIE MÍSTA

Při návrhu parku je důležité zohlednit také historii místa.

Bezpečný a propojený prostor

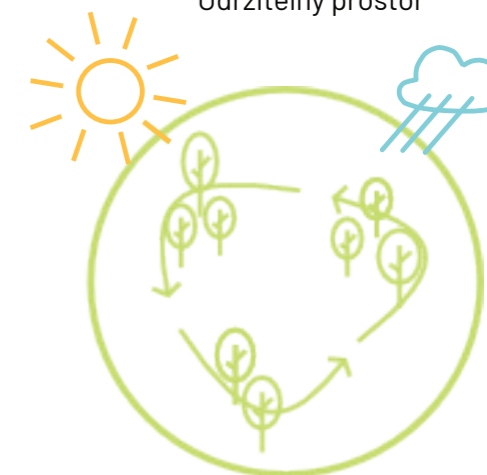
Park s aktivitami pro všechny

Moderní prostor

Dbá na historii

Udržitelný prostor

Připravený na změnu klíma

Návrh reaguje na nově navržený koncertní sál, který je začleněn do historického Domu kultury. Propojuje se tak lineární architektura stávající budovy s organicky tvarovaným novým prvkem. Podobný koncept byl aplikován i při navrhování parku. Původní historické trasy byly zachovány a obnoveny, do této struktury byly integrovány nové organické trasy. Tím vzniká park, který harmonicky navazuje na budovu nového koncertního sálu.

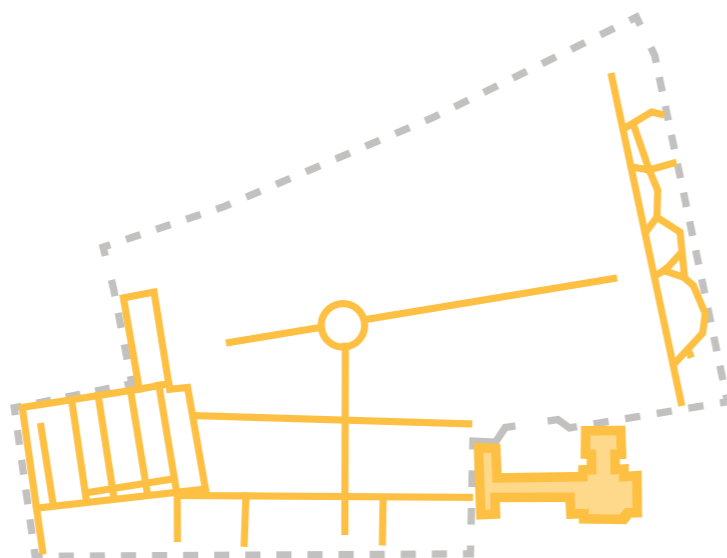

schéma obnovených a stávajících cest

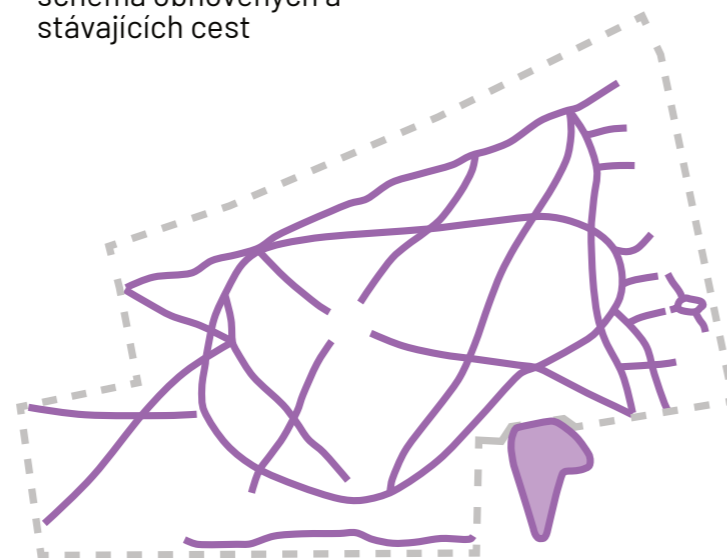
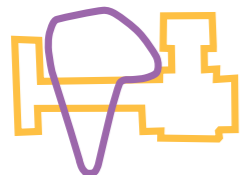
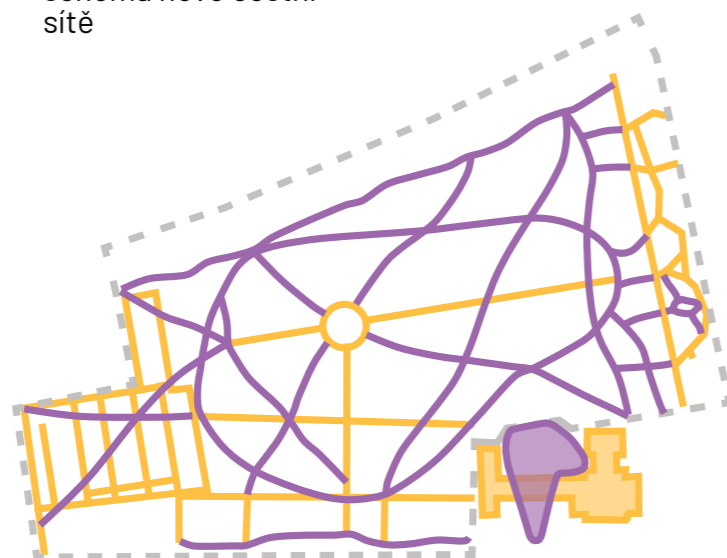
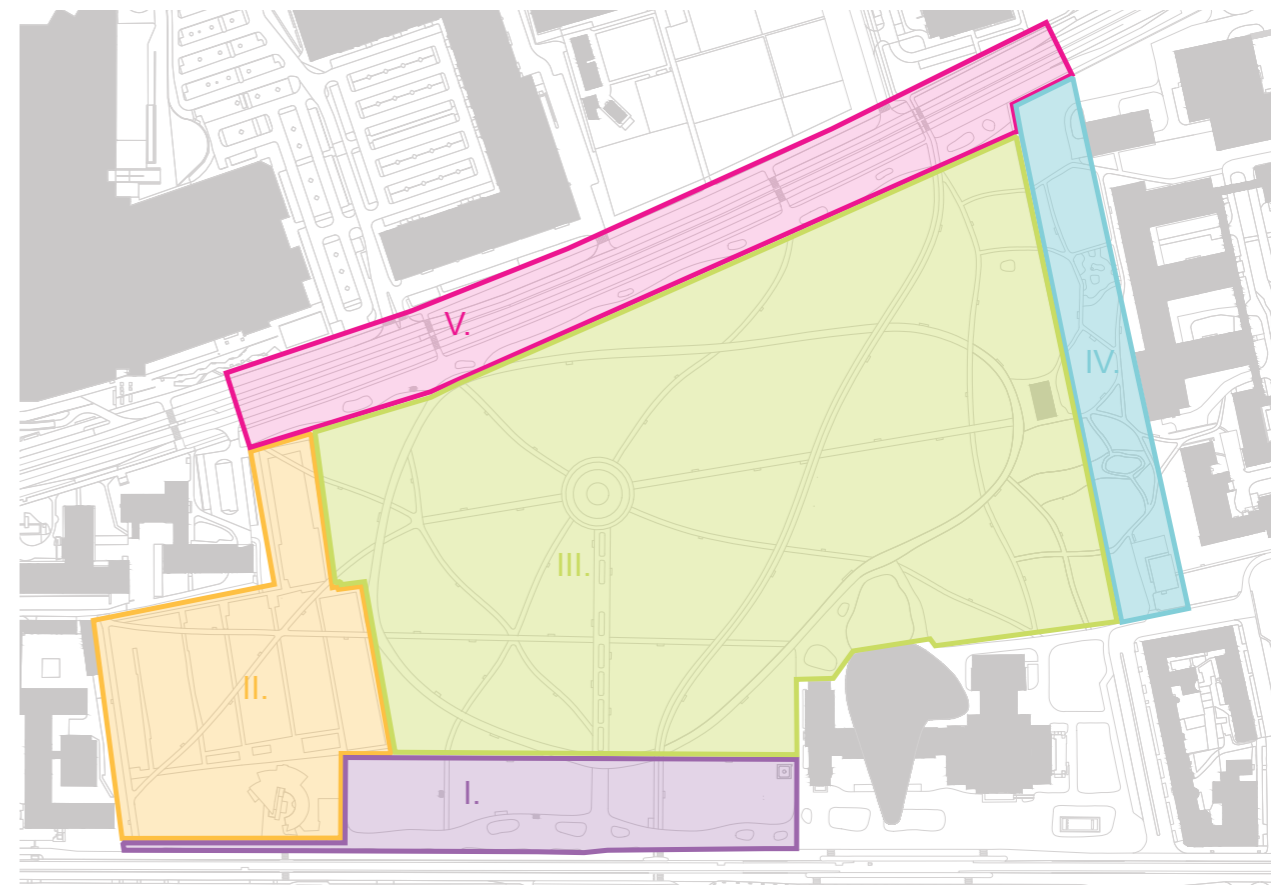

schéma nové cestní sítě

propojení

Předprostor parku tvoří reprezentativní prostor s občerstvením a veřejnými toaletami. Představuje prostornou a rozvolněnou plochu, na které je umožněn pobyt, ale i bezproblémová prostupnost pro chodce. Prostor přímo vybízí ke vstupu do parku.

Na území bývalého židovského hřbitova vzniká pietní místo. Zahradu vzpomínek tvoří obnovené trasy cest a vzpomínka je podpořena bodovými světly v podlaze, které připomínají hvězdy.

Centrální park lemuje okružní cesta, která vymezuje pobytovou část parku. Ve středové části se nachází altán z lesklého kovu, který má více využití dle ročního období. Tato část parku přímo navazuje na koncertní sál, před kterým je umístěn vodní prvek. Ve východní části se nachází kavárna se zimní zahradou, která tvoří jak zázemí pro park, tak relaxační prostor pro pacienty nemocnice a návštěvníky terapeutických zahrad, které navazují na nemocniční areál.

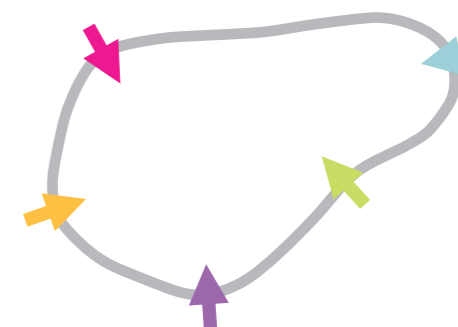
Terapeutické zahrady jsou důležité v rámci nemocničního areálu. Prostor tvoří intimní zahrady se smyslovými záhony, ovocný sad s pobytovou plochou a dětské hřiště pro pacienty dětského oddělení nemocnice, které se nachází v blízkosti.

Severní část parku navazuje na ulici Varenskou, kde stěžejní bylo vytvořit příjemný a bezpečný prostor u rušné dopravní komunikace.

- I. předprostor parku
- II. zahrada vzpomínek
- III. městský park
- IV. terapeutické zahrady
- V. městská třída - ulice Varenská

OKRUH

Okruh je propojujícím prvkem parku. Okružní trasa v parku sjednocuje celý prostor a napojuje se na hlavní body a centra dění v parku.

CELKOVÁ SITUACE

- 1 pobytový trávnik
- 2 bylinný trávnik
- 3 travinobylinná směs
- 4 komunikační zelený pás
- 5 extenzivní trvalkové záhony
- 6 smyslové záhony s travinami
- 7 podrostové trvalkové záhony
- 8 velkoformátová betonová dlažba (30x30)
- 9 betonová dlažba (30x30, 30x15, 15x15)
- 10 betonová dlažba (30x15)
- 11 okružní trasa - vodopropustný beton
- 12 štěrková cesta
- 13 asfalt s křemičitým pískem
- 14 tartan
- 15 mlatový povrch
- 16 dřevěné molo
- parkové osvětlení
- ↔ osvětlení u hlavních cest - dvojramenné
- bodové osvětlení
- řešené území
- - - zájmové území
- nově navrhované stromy
- stávající stromy
- ovocné stromy

- A konstruktivistická plastika
- B Zázračný strom - Město utopie
- C bez názvu / Had / Labuť
- D bez názvu / Živý sloup
- E Construttivo 1/93 Ostrava
- F Sluneční brána
- G Ostrava - Tokio 1993
- H Jogín
- I Dialog otce s matkou
- J Památník obětem holocaustu
- K Vítězství práce
- L Pocta nejmenovaným/ Pomník neznámým
- M Divčí tajemství
- N Mladý život

0 10 30 m

SCHÉMATA DETAILNÍHO ŘEŠENÍ PROSTORU

STROMOVÉ PATRO - KÁCENÍ

- stromy zachované
- stromy kácené ze zdravotních důvodů
- stromy kácené z kompozičních důvodů

V parku je nutná postupná obnova dřevin, cílem úprav stromového patra je zachování co největšího počtu perspektivních stromů, vycházející z dendrologického potenciálu. Nejprve proběhne kácení stromů ze zdravotních důvodů a v další etapě se budou kácet některé dřeviny z kompozičních důvodů, které je nutno vykácet pro nové záměry v parku. Větší množství stromů je kácených v prostoru před budovou filharmonie, kde vznikne pobytová část parku a také v severní části parku, kterou je, kvůli nepřehlednosti a nedostatečné bezpečnosti, potřeba rozvolnit a prosvětlit.

VÝSADBA DŘEVIN

- stromy zachované
- stromy navrhované

Hlavním taxonem v parku je lípa (ve věku cca 70 let a více), dále jsou hojně zastoupeny javory a břízy. Významnými taxony v parku jsou také javory kleny a jasany. Poměrně mladou výsadbu tvoří Gleditschie a Sophory. Nově vysázené stromy v parku se budou odvíjet od celkové kompozice a návrhu parku. Park byl pomyslně rozdělen do pěti částí, z nichž každá část parku má jiný charakter a programové využití. Dle těchto záměrů jsou vysazovány dřeviny. V severní a jižní části parku jsou vysazovány stromy podél ulice 28. října a Varenská. Okraje parku jsou na těchto částech doplněny výsadbou, která zajišťuje stín pro příjemný pobyt. Na ploše bývalého židovského hřbitova jsou vysázeny stromy na místech, kde se původně nacházely a doplňují tak stromořadí podél obnovených cest. V centrální části okolo altánu byly doplněny původní druhy *Aesculus hippocastanum* a také další výsadba v této části odpovídá kompozičním záměrům parku. Terapeutické zahrady obsahují taxony, které podporují smysly člověka, jako jsou *Gleditsia triacanthos* a *Prunus avium*.

Tilia tomentosa
Tilia euchlora

Acer platanoides
Acer pseudoplatanus

Quercus petraea
Quercus robur

Carpinus betulus

Aesculus hippocastanum

Platanus acerifolia

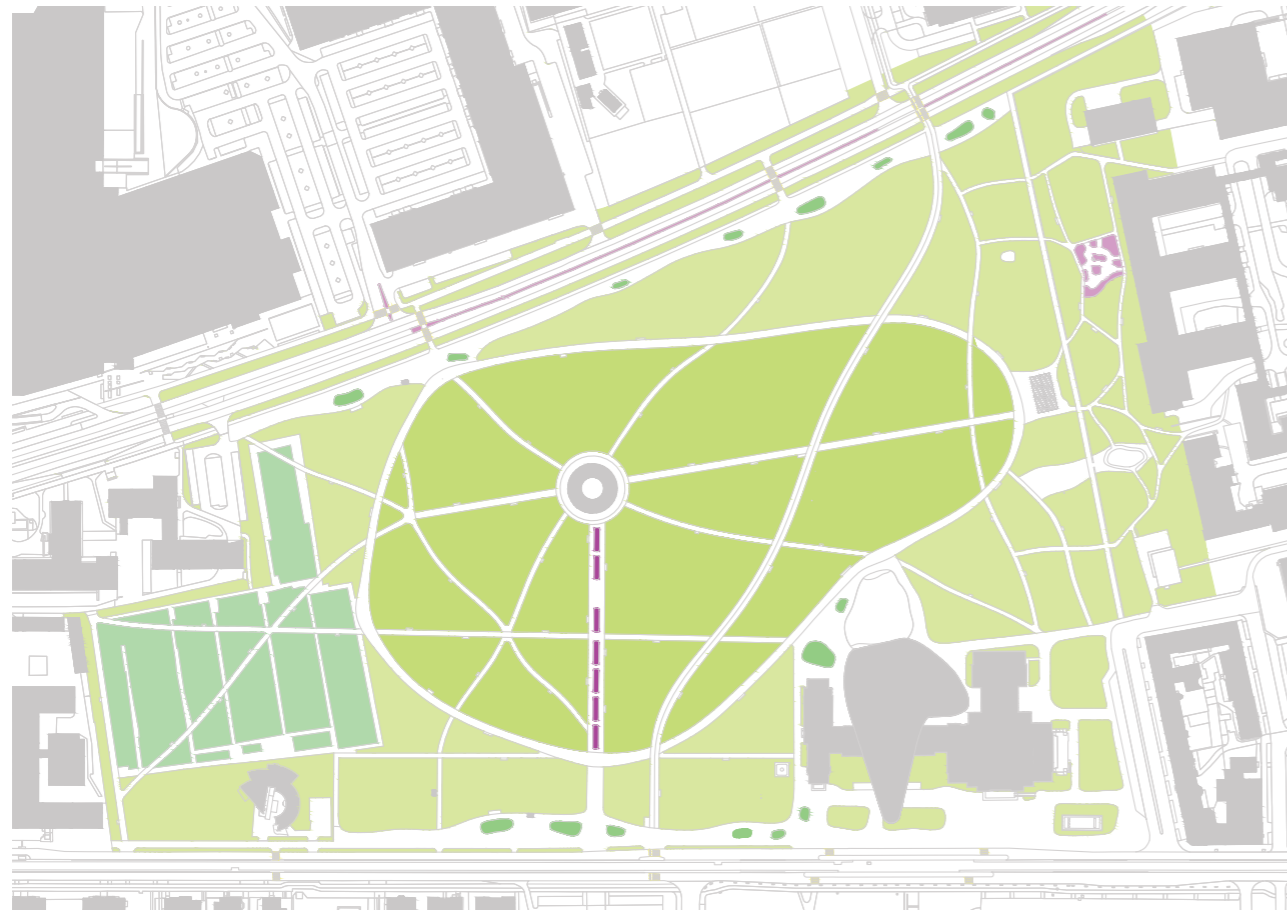

Prunus avium

Gleditsia triacanthos

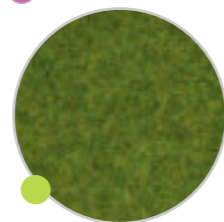
TRAVOBYLINNÉ PATRO

- pobytový trávnik - parková travní směs
- extenzivní trávnik - bylinný trávnik
- travinobylinná směs do polostínu
- podrostové trvalkové záhony
- extenzivní trvalkové záhony
- smyslové trvalkové záhony
- komunikační zelený pás

0 25 75 m

Centrální částí parku dominuje pobytová zátěžová plocha osázená pobytovým trávnikem. Na okrajových plochách parku je využíván extenzivní bylinný trávnik, který podporuje biodiverzitu, snižuje ekonomickou náročnost a udržuje mikroklima. Na východní straně parku, na ploše bývalého hřbitova, je navržena travinobylinná směs do polostínu - Rusalka od firmy Agrostis. V parku je využíváno podrostových trvalkových záhonů, které jsou v kombinaci modrých a fialových barev a extenzivních trvalkových záhonů. Jejich barevná kombinace je po celou dobu kvetení od žluté přes oranžovou a doplňuje ji fialová barva s modrou, rostliny jsou celoročně proměnlivé a atraktivní. V terapeutických zahradách jsou navrženy smyslové záhony s druhy rostlin, které podporují smysly člověka. Smysly dokáží podnítit aromatické i bylinkové výsadby a pro nevidomé a slabozraké jsou vysázeny druhy rostlin pro sluchové a hmatové zážitky. Na ulici Varenská je dolněn jetelotravní komunikační zelený pás - Pangejt od firmy Agrostis.

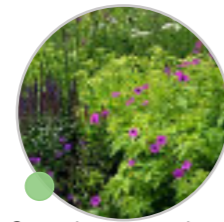
* *Lolium perenne*
Festuca rubra L.

* *Festuca rubra* 'Tagera'
Leucanthemum vulgare

* *Poa nemoralis* 'Dekora'
Betonica officinalis

* *Geranium sanguineum*
Omphalodes cappadocica

* *Rudbeckia fulgida*
'Goldsturm'
Euphorbia cyparissias

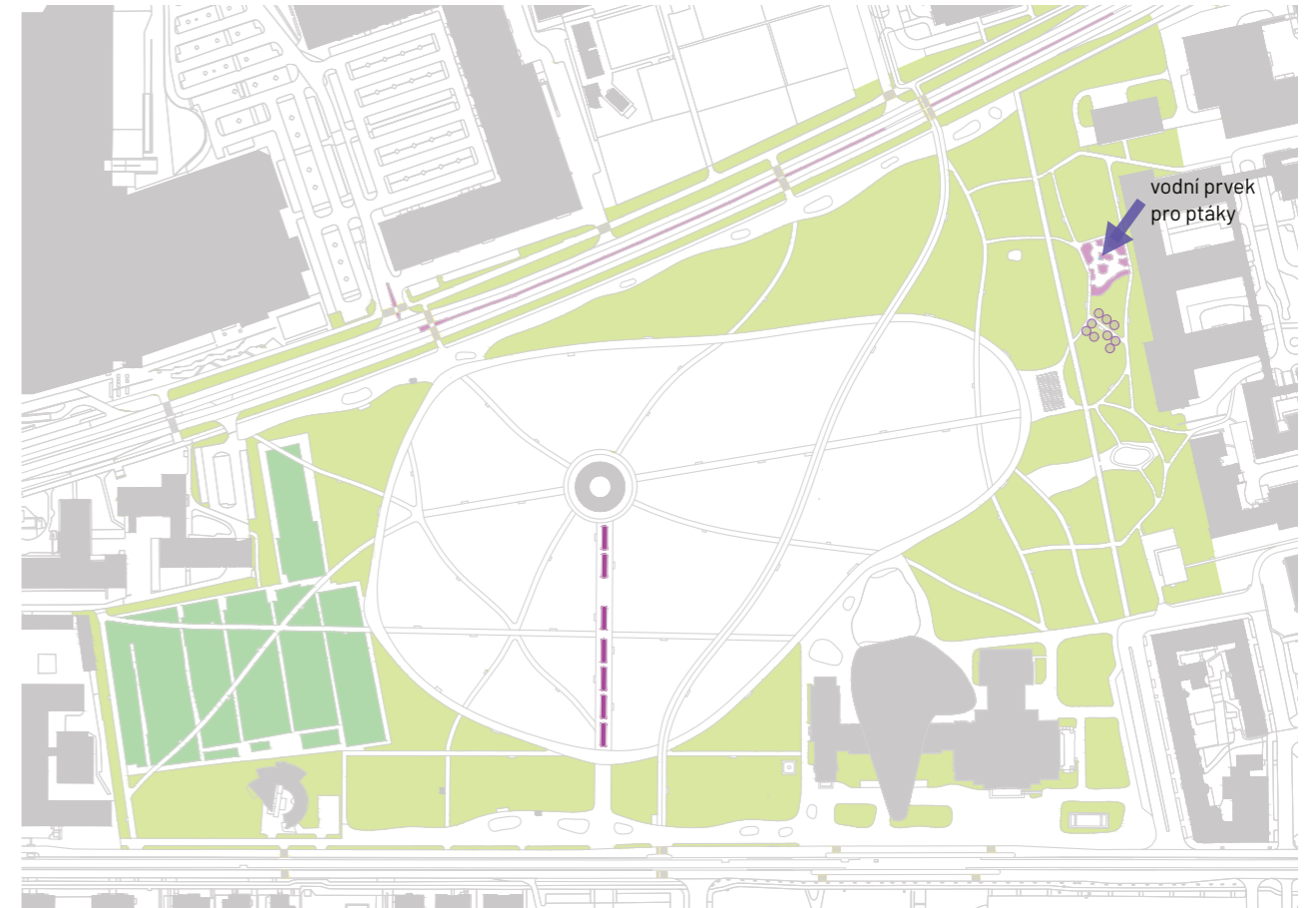
* *Lavandula angustifolia*
Stipa tenuissima 'Fountain'

* *Festuca rubra rubra* 'Tagera'
Onobrychis viciifolia 'Višňovský'

* příklady druhů rostlin

FAUNA

0 25 75 m

Ke zvýšení biodiverzity prospívá, jak bylinný trávnik, který je navrhnut na okrajových plochách parku, tak i travinobylinná směs ve východní části parku. Pozitivně též působí extenzivní trvalkové záhony. V terapeutických zahradách jsou navrženy smyslové záhony, které mohou sloužit jako lákadlo pro motýly, dále ovocné stromy jako potrava pro ptáky a dalším prvkem je v intimních zahradách pítko pro ptáky.

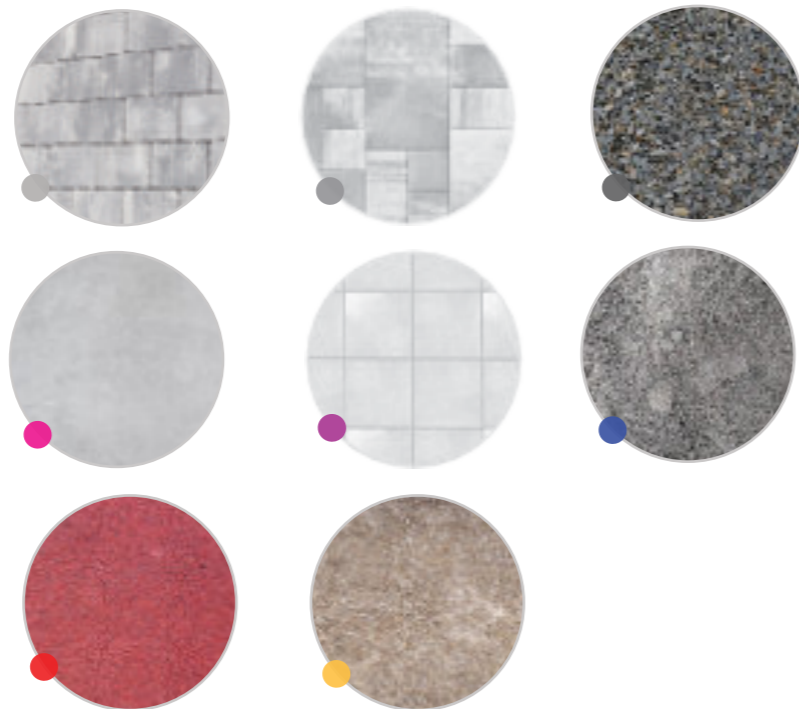
- bylinný trávnik
- travinobylinný trávnik
- extenzivní trvalkové
- smyslové záhony
- pítko pro ptáky
- ovocné stromy
Prunus avium
- domov pro hmyz
- zdroj potravy pro opylovače
- útočiště pro drobné živočichy

MATERIÁLY

- chodník - betonová dlažba 30x15
- lineární cesty - 3 kameny, betonová dlažba 30x30, 30x15, 15x15
- štěrková trasa
- okružní trasa - vodopropustný beton
- reprezentativní plocha - betonová dlažba 30x30
- cyklostezka - asfalt s křemičitým pískem
- plocha dětského hřiště - pryžová dlažba
- mlatový povrch

Zpevněné plochy v parku jsou navrženy z odolných materiálů, u kterých je kladen důraz na odvod vody, ten je například u betonové dlažby umožněn díky širším spárám. Dále na organické spojovací trasy je využit mlatový povrch, který je použit i na ploše kavárny, na piknikovém spotu a dětském hřišti. Dětské hřiště v terapeutických zahradách je ještě doplněno o pryžovou dlažbu pro jednodušší pohyb. Cyklistická trasa je z asfaltu s křemičitým pískem, který asfaltu dodává světlejší barvu. Okruh parku je z vodopropustného betonu, jedná se o zpevněný povrch, který umožňuje bezproblémový pohyb osob, sportovců i vsak vody. Na ploše bývalého židovského hřbitova je navržena štěrková cesta.

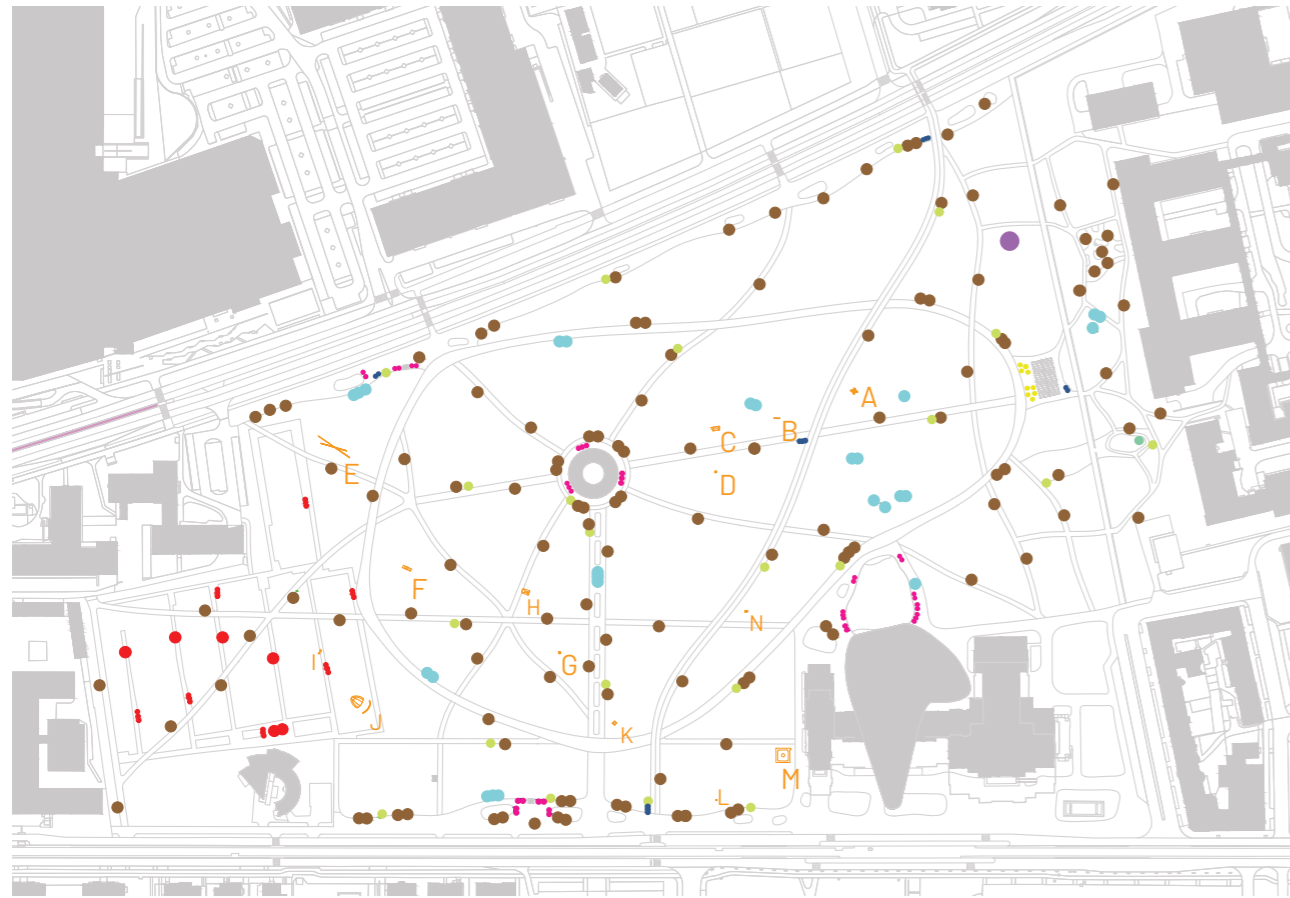
PROSTUPNOST

- intenzita provozu (nejvíce - nejméně)
- okružní trasa
- ➔ vstupy do parku
- cyklostezka

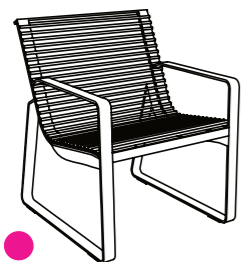
Cestní síť parku se odvíjí od potřeb uživatelů. Ve velké míře je využíváno stávající cestní síť, která je doplněna o organickou novou vrstvu cest, která je navržena dle potřeb a předpokládané intenzity provozu. V parku vzniká okružní trasa, která prochází hlavními prostory a spojuje tak celý park. Vstup do parku z ulice 28. října je zachován, ale celkový předprostor parku je přeměněn v prostor, který je více propustný a reprezentativní, tak aby lákal a umožňoval bezproblémový vstup do parku, stejný princip je zopakován v severní části parku. Cyklistická trasa vede napříč parkem, dle největší intenzity provozu a je doplněna i v severní části parku na městské třídě Varenská. Prostupnost parku je zlepšena i pro Terapeutické zahrady Městské nemocnice, kdy je přidán vchod mezi dětskými hřišti, avšak dle požadavků nemocnice jsou terapeutické zahrady oploceny živým plotem a opatřeny brankami pro umožnění zamykání zahrad.

SOCHY, MOBILIÁŘ

- sochy
- lavičky
- lehátka
- ● židličky
- sedací mobiliář se stolem
- stojany na kolo
- koše
- betonový mobiliář
- piknikový mobiliář dřevěný

Výběr laviček v parku navazuje na další místa v Ostravě, kde jsou využity. Materiálově jsou řešeny z dubového dřeva a oceli. Významným prvkem parku jsou plochy, které jsou ponechány na původních místech, jen s výjimkou sochy Vítězství práce (ozn. - K), která byla přemístěna.

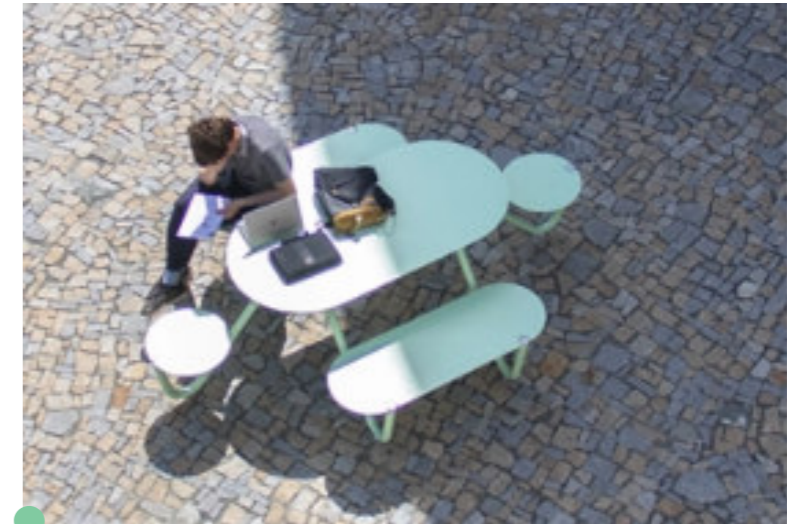
parková židle PREVA URBANA
firma: mmcité

parková lavička PREVA URBANA
firma: mmcité

Lehátka ATLANTIQUE
firma: aréa

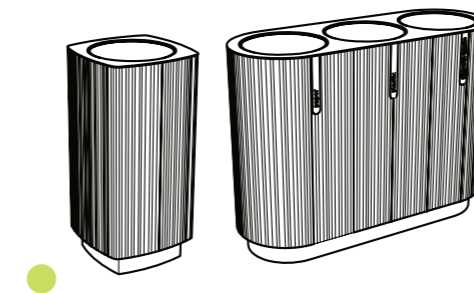
sedací objekt ORBIT
firma: mmcité

židle a stoly MUNCH
firma: Vestre

betonový sedací mobiliář

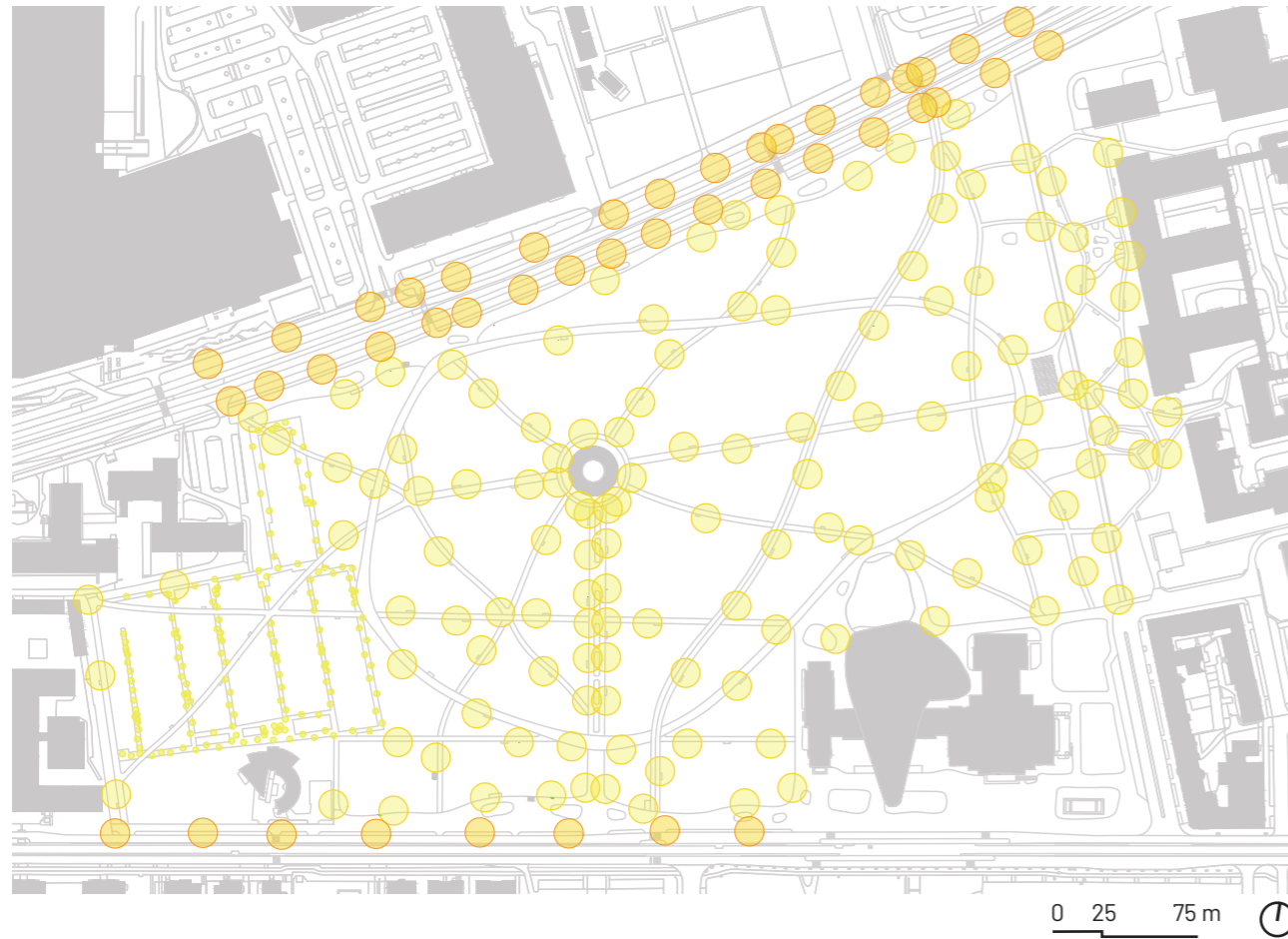

odpadkové koše QUINBIN
firma: mmcité

stojany na kolo ELK
firma: mmcité

OSVĚTLENÍ

- parkové osvětlení
- osvětlení u hlavních cest - dvojramenné
- bodové osvětlení

Osvětlení je v parku navrženo tak, aby byl umožněn bezpečný večerní průchod parkem, a aby park i ve večerních hodinách mohl lidem sloužit jako bezpečné veřejné místo. V parku jsou umístěny třibodové lampy, u kterých se světlo může rozptýlit na více míst. V Zahradách vzpomínek jsou do šterkových cest navržena bodová světla připomínající hvězdy. Na uličních třídách jsou umístěny vyšší dopravní lampy veřejného osvětlení.

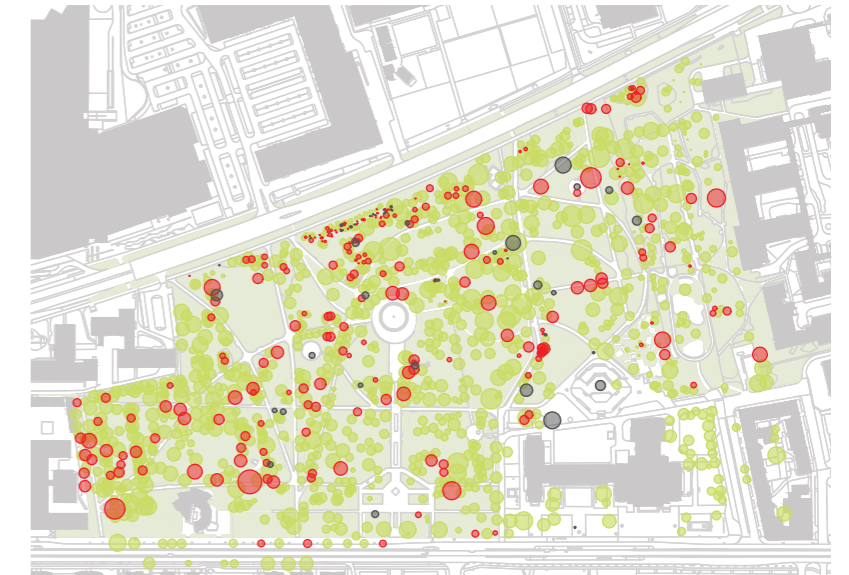

parkové osvětlení
firma: iGuzzini

ETAPIZACE OBNOVY VEGETACE

1 ETAPA

V první etapě obnovy stromů se pokácejí dřeviny ve špatném zdravotním stavu a proběhne ošetření perspektivních stromů v parku.

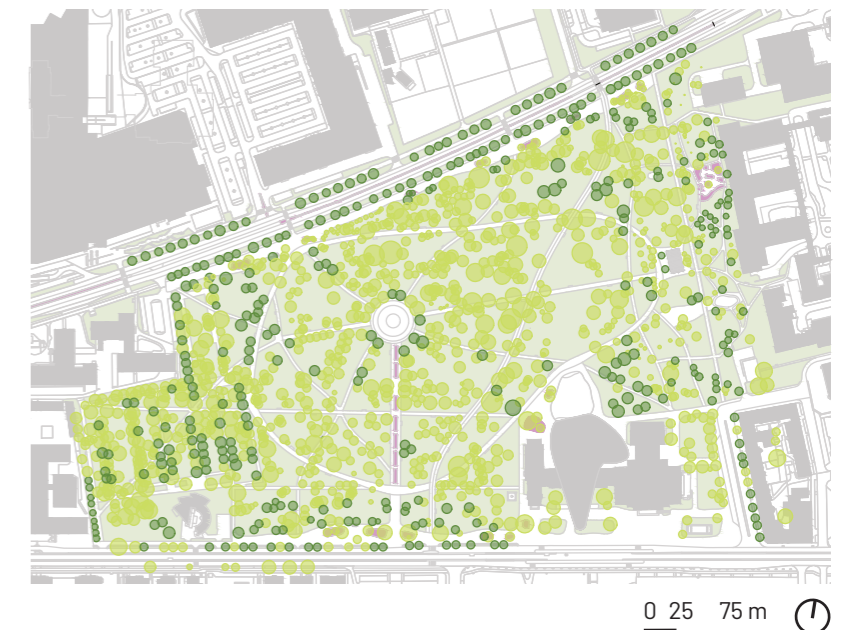

2 ETAPA

Další úprava parku proběhne v návaznosti na nové prvky a kompozici parku. Stromy budou káceny před budovou filmharmonie, kde vznikne pobytová plocha. Dále v severní části parku pro účel větší bezpečnosti a prostupnosti parku. Také na místech kolidujících s novou cestní sítí a na některých místech, kvůli kompozičnímu záměru. Nové stromy budou vysázeny podél cest v parku a některé plochy budou doplněny skupinami stromů, ale i soliterními jedinci. Městská třída Varenská bude doplněna novou alejí stromů a alej na třídě 28. října bude doplněna novými stromy.

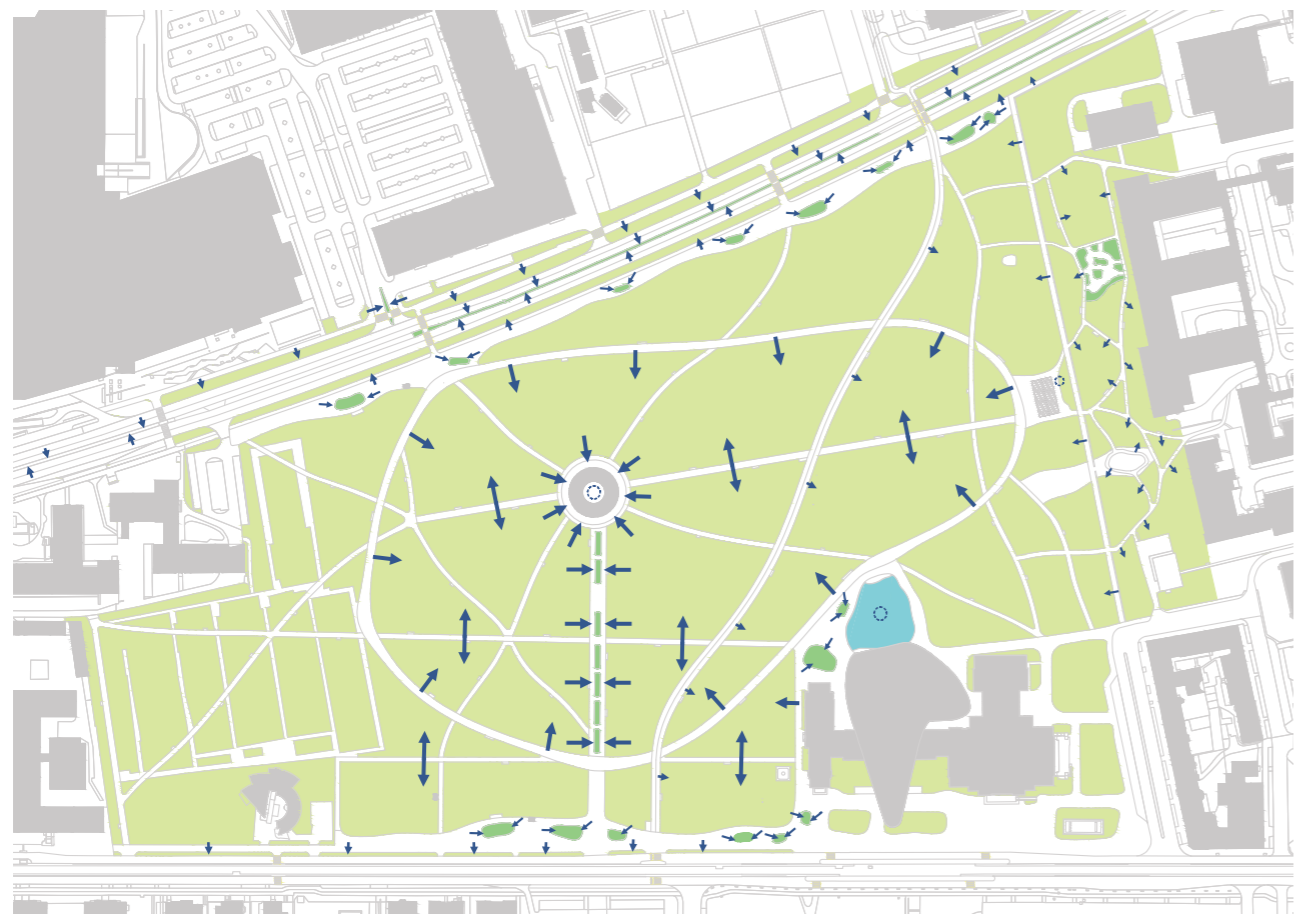

CÍLOVÝ STAV

0 25 75 m

HOSPODAŘENÍ S DEŠŤOVOU VODOU

- trávnik
- záhony
- vodní plocha
- podzemní nádrž pro dešťovou vodu
- směry odtoku dešťové vody

0 25 75 m

Cesty jsou modelovány tak, aby voda odtékala do záhonů a trávniku a fungovala jako přirozená zálivka. Na místech, kde se předpokládá větší množství dešťové vody, je umístěna podzemní nádrž pro dešťovou vodu.

PROGRAM V PARKU

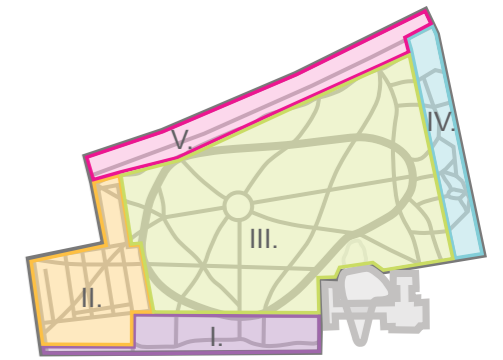

0 25 75 m

CELOROČNÍ LÉTO ZIMA

Aktivity v parku jsou navrženy tak, aby byly rozmanité, uspokojily potřeby různých skupin obyvatel, včetně dětí, dospělých, seniorů, sportovců, umělců a rodin. Park nabízí různé aktivity, od klidné relaxace po sportovní vyžití. V parku je počítáno i se zimním ročním obdobím, kdy si lidé mohou jít zaběžkovat na okružní trasu. Prostor parku podporuje zdravý životní styl tím, že nabízí prostor pro sport, procházky, ale i relaxaci, ať už například v terapeutických zahradách, nebo na pobytové části u filharmonie.

II. ZAHRADA VZPOMÍNEK

I. PŘEDPROSTOR PARKU

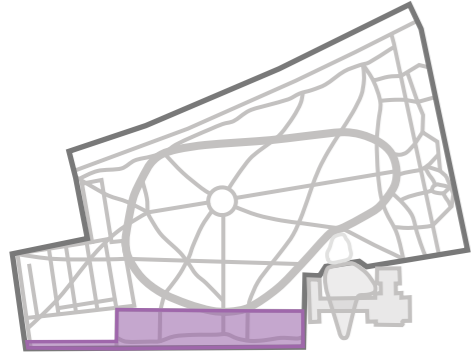
III. CENTRÁLNÍ PARK

IV. TERAPEUTICKÉ ZAHRADY

V. MĚSTSKÁ TRÍDA - ulice Varenská

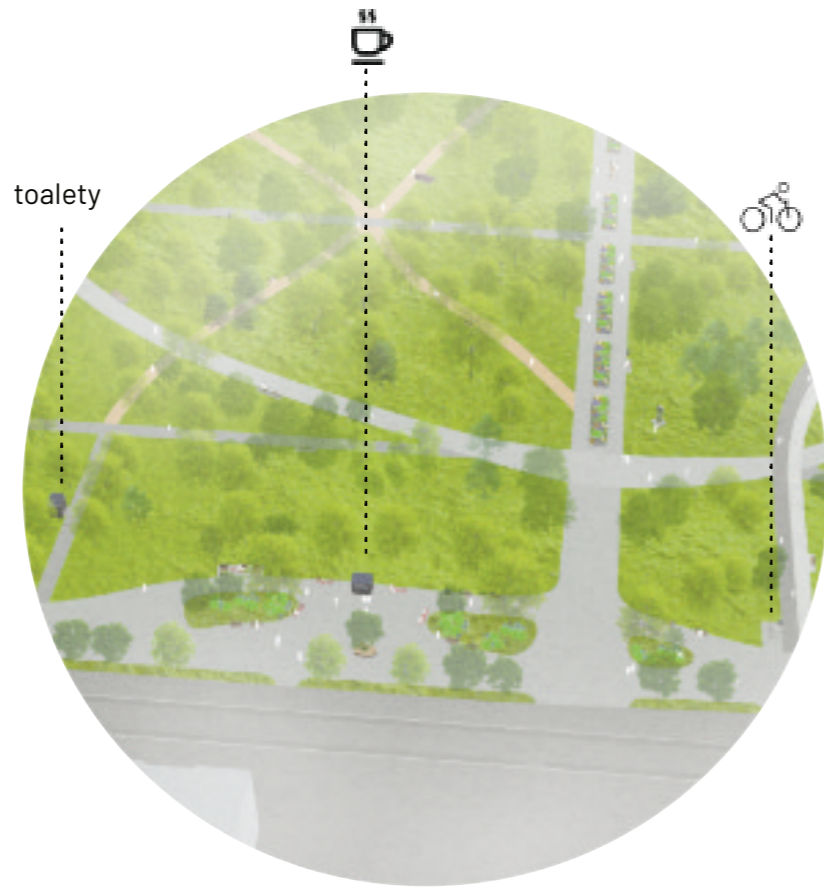

I. PŘEDPROSTOR PARKU

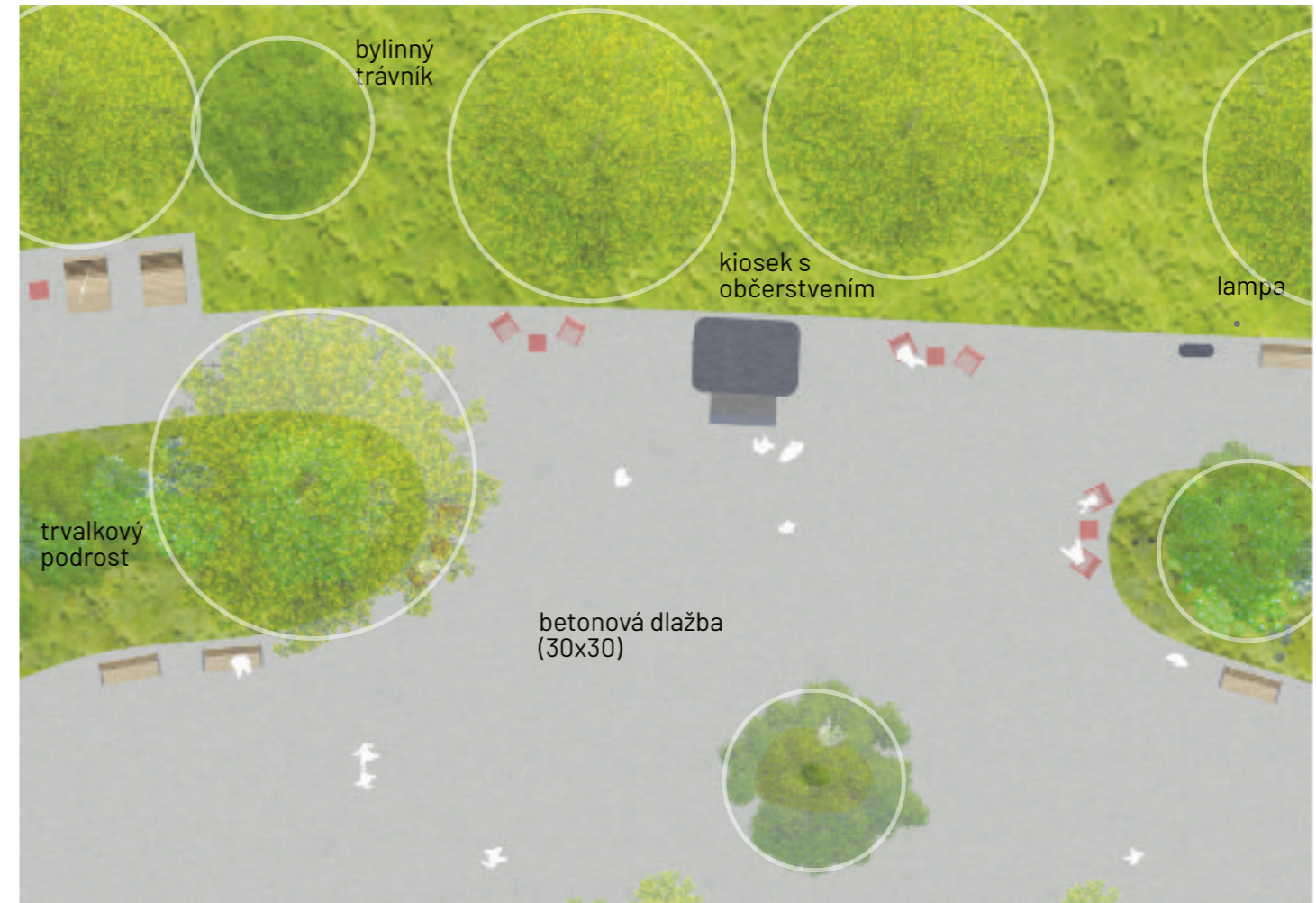

Předprostor parku vytváří reprezentativní zónu s možností občerstvení a veřejnými toaletami. Poskytuje prostornou a propustnou plochu, která je ideální pro odpočinek a zároveň usnadňuje plynulý průchod pro chodce. Tento prostor přímo láká ke vstupu do samotného parku.

Zeleň s trvalkovými podrosty a pohodlným venkovním nábytkem, včetně laviček, lehátek a židlí se stolky, dodávají tomuto prostoru příjemnou atmosféru. Cyklostezka, která se napojuje na tuto část, je doplněna o plochu se stojany na kola, což usnadňuje cyklistům pohodlné zastavení. Tato část navíc propojuje park s městskou třídou, kterou lemuje alej stromů se zelenými pásy podél ulice.

DETAIL

půdorys části předprostoru parku s občerstvením u městské třídy 28. října

1:200

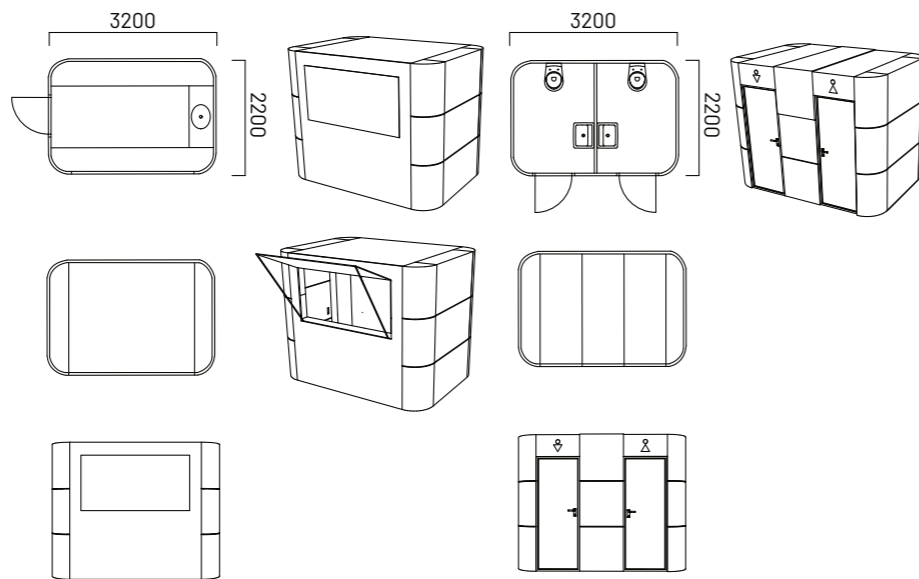
kiosk s občerstvením

veřejné toalety

KIOSK S OBČERSTVENÍM

VĚŘEJNÉ TOALETY

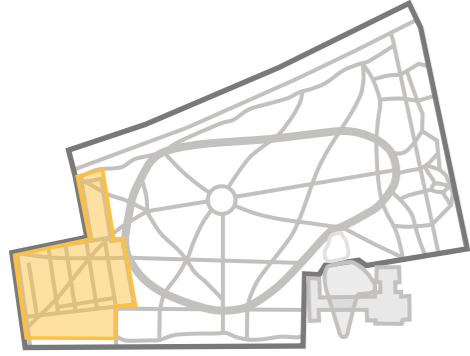

0 1 3 m

předprostor parku s kioskem s občerstvením

II. ZAHRADA VZPOMÍNEK

Na místě bývalého židovského hřbitova vzniká pietní místo. Zahradu vzpomínek utvářejí obnovené cesty, které nyní slouží jako symbolická trasa a vzpomínka podpořená světelnými prvky, které připomínají hvězdy, a tím prohlubují atmosféru prostoru.

Cesty na tomto území byly navrženy s použitím štěrku a oživeny náhodně rozmístěnými bodovými světly. Do prostoru jsou vsazeny betonové prvky na sezení. Stromy byly pečlivě vysazeny na plochách, kde kdysi stávaly původní výsadby. Celkový dojem místa je dále prohlubován výsevem travin a bylin, které vytvářejí stinný podrost. Toto pietní místo nejen zachovává památku na minulost, ale také nabízí klidné prostředí.

PODROST

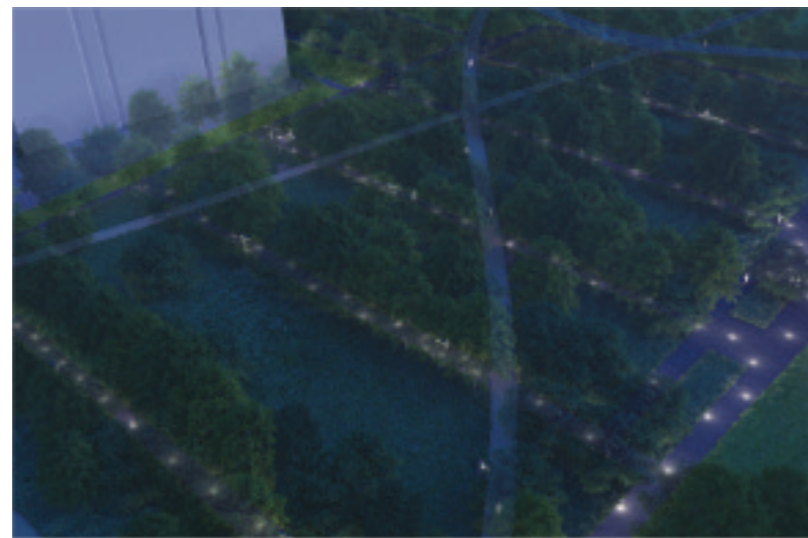
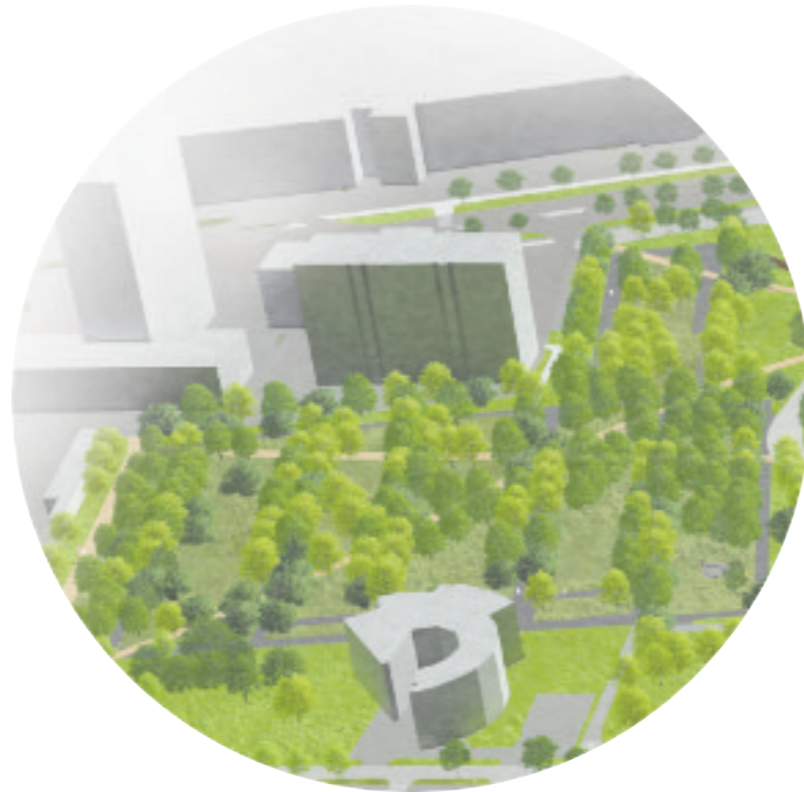
travinobylinná směs do polostínu

Poa nemoralis 'Dekora'
Festuca rubra rubra 'Tagera'
Deschampsia caespitosa
Betonica officinalis
Prunella vulgaris
Geum urbanum

VYSAZOVANÉ STROMY

Fraxinus excelsior
Aesculus hippocastanum
Tilia euchlora

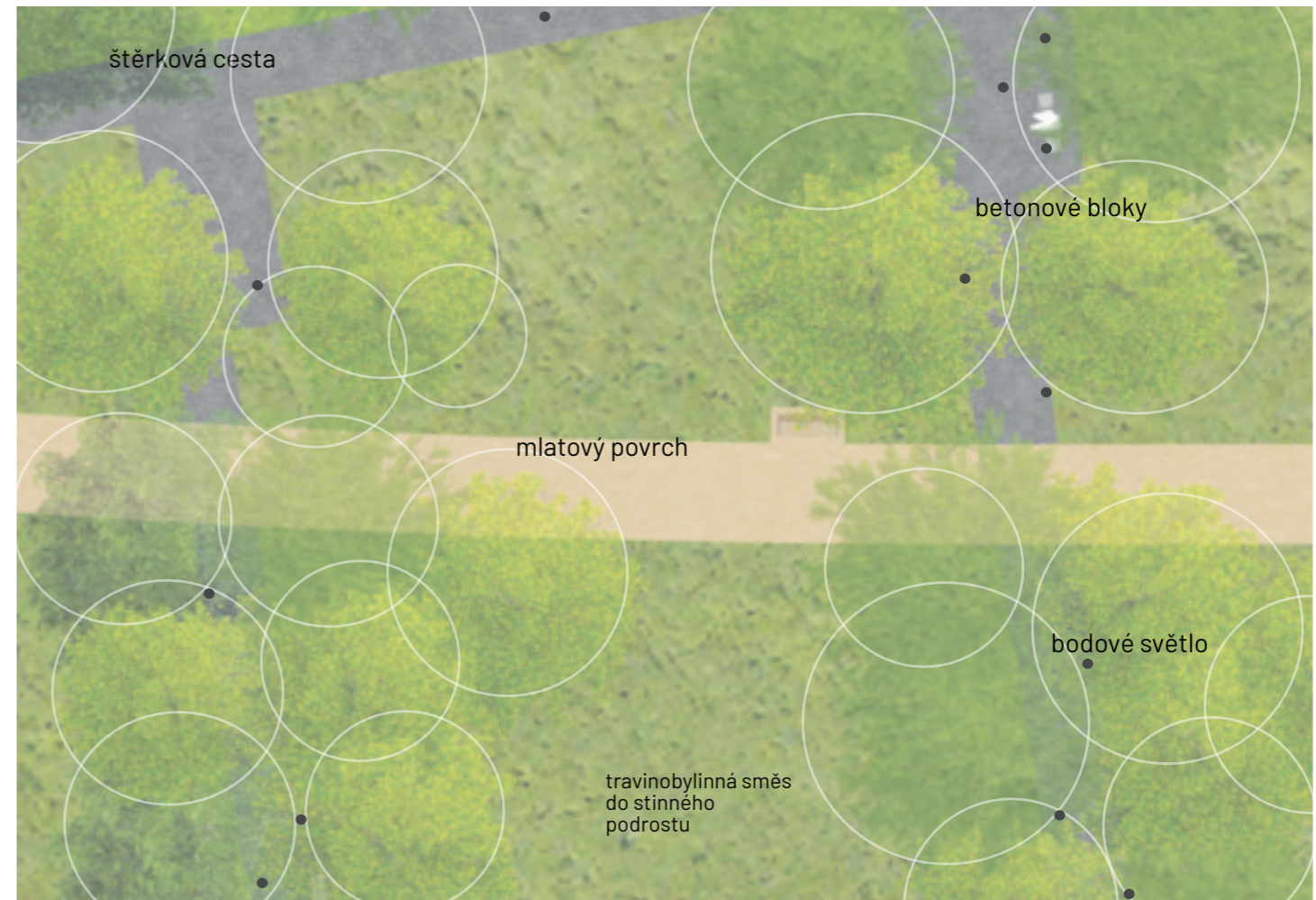

večerní pohled shora na plochu Zahrad vzpomínek

aktuální stav

DETAIL

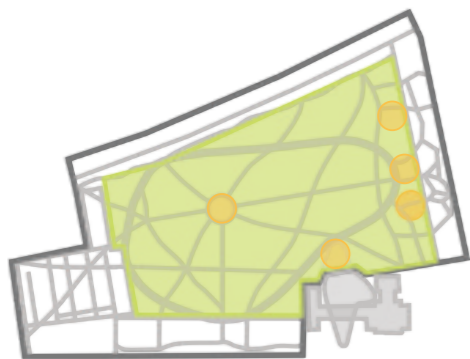
půdorys části Zahrad vzpomínek, kde ve šterkové cestě jsou umístěny bodové světla

1:200

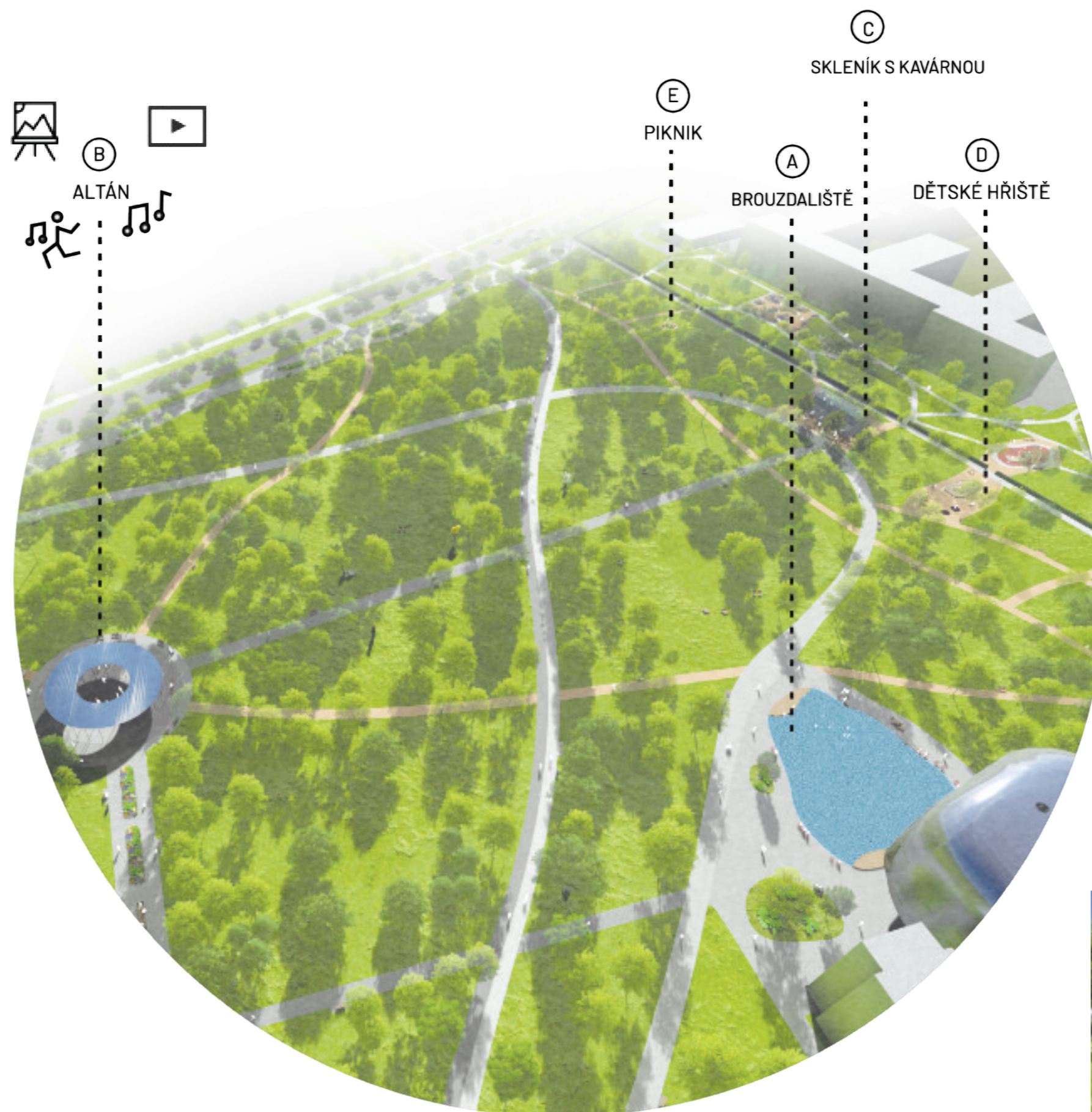
večerní procházka přes Zahrady vzpomínek

III. CENTRÁLNÍ PARK

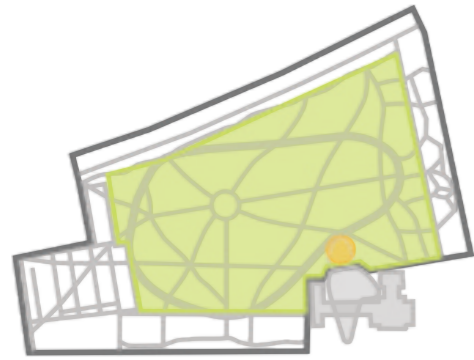
Centrálním parkem je protkaná okružní cesta, která navazuje na důležitá místa v parku. Vymezuje pobytovou část parku, která se nachází vně okružní trasy. Ve středové části parku, na místě bývalé márnice, je umístěn altán. Organicky zvlhý tvar a odrazivost, která je dána reflexní nerezovou ocelí, symbolizuje otevřenost a propojení s okolním prostředím. Altán je multifunkčním prostředím, přizpůsobuje se různým událostem, jako jsou koncerty, letní kino, taneční večery, výstavy, či dokonce divadelní představení. Tato flexibilita umožňuje vytvořit pestrý program dle potřeb a zájmů komunity, čímž se stává centrálním bodem pro různé kulturní a společenské aktivity v parku.

Jedno z klíčových míst, které protíná okružní trasa, je prostor před filharmonií. Vodní prvek v podobě brouzdaliště elegantně ladí s celkovým designem parku a doplňuje novou budovu filharmonie. Tento vodní prvek není pouze estetickou složkou, ale zároveň vytváří prostor pro odpočinek a zábavu. V teplých letních měsících může sloužit k osvěžení. Ve východní části parku se nachází skleník s kavárnou. Tento prostor plní dvojí funkci jako zázemí pro park a taky relaxační oázu pro pacienty nemocnice a návštěvníky terapeutických zahrad.

odpočinkový prostor před budovou nového koncertního sálu

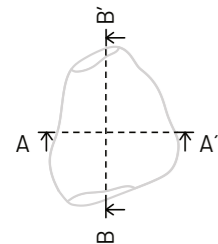
(A) VODNÍ PRVEK - BROUZDALIŠTĚ

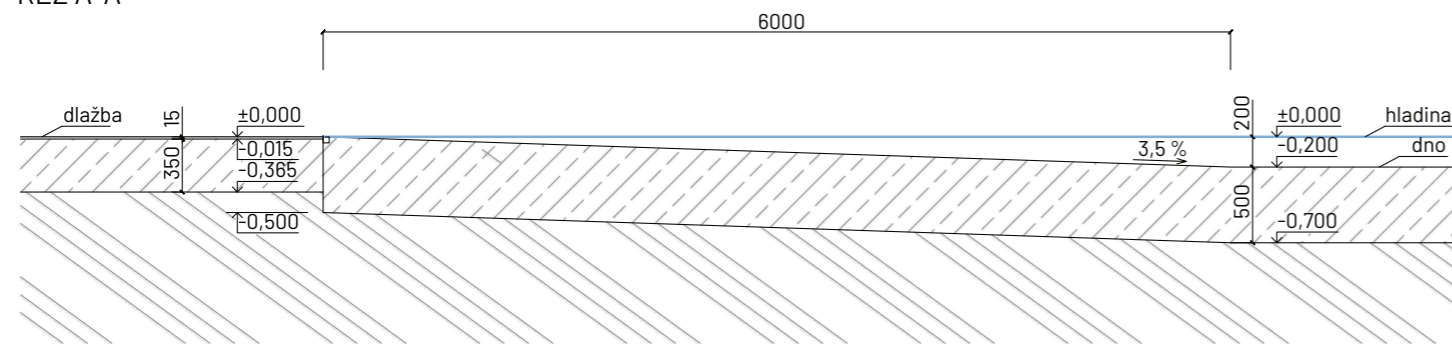
Prostor u nové filharmonie je doplněn o vodní prvek, který je organického tvaru a umožňuje zrcadlení se budovy. Prvek je navržen tak, aby byl bezpečný, ale i účelný pro uživatele. Nejhlubší místo v brouzdališti se nachází uprostřed a dosahuje 200 mm. Po krajích se hladina postupně dostává na úroveň terénu tak, aby byl možný bezproblémový vstup do vodního prvku a okolo brouzdaliště je umístěn odtokový pás. Dřevěná mola a židličky doplňují celý tento prostor a utváří z něho odpočinkovou zónu parku.

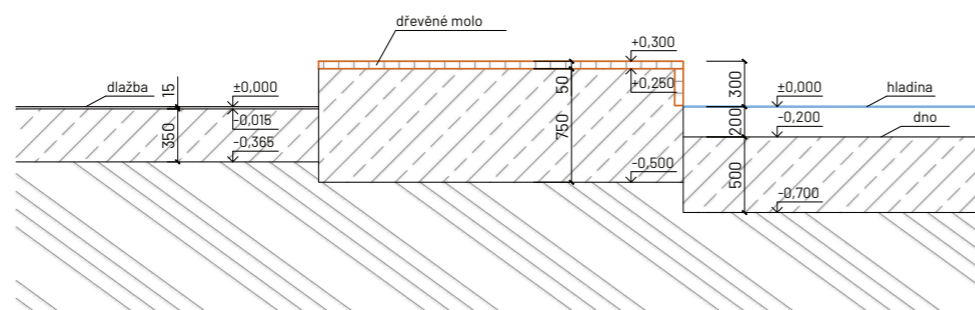
prostor před budovou nového koncertního sálu je doplněn vodním prvkem, kolem kterého jsou rozmístěné židličky a dřevěné molo pro odpočinek

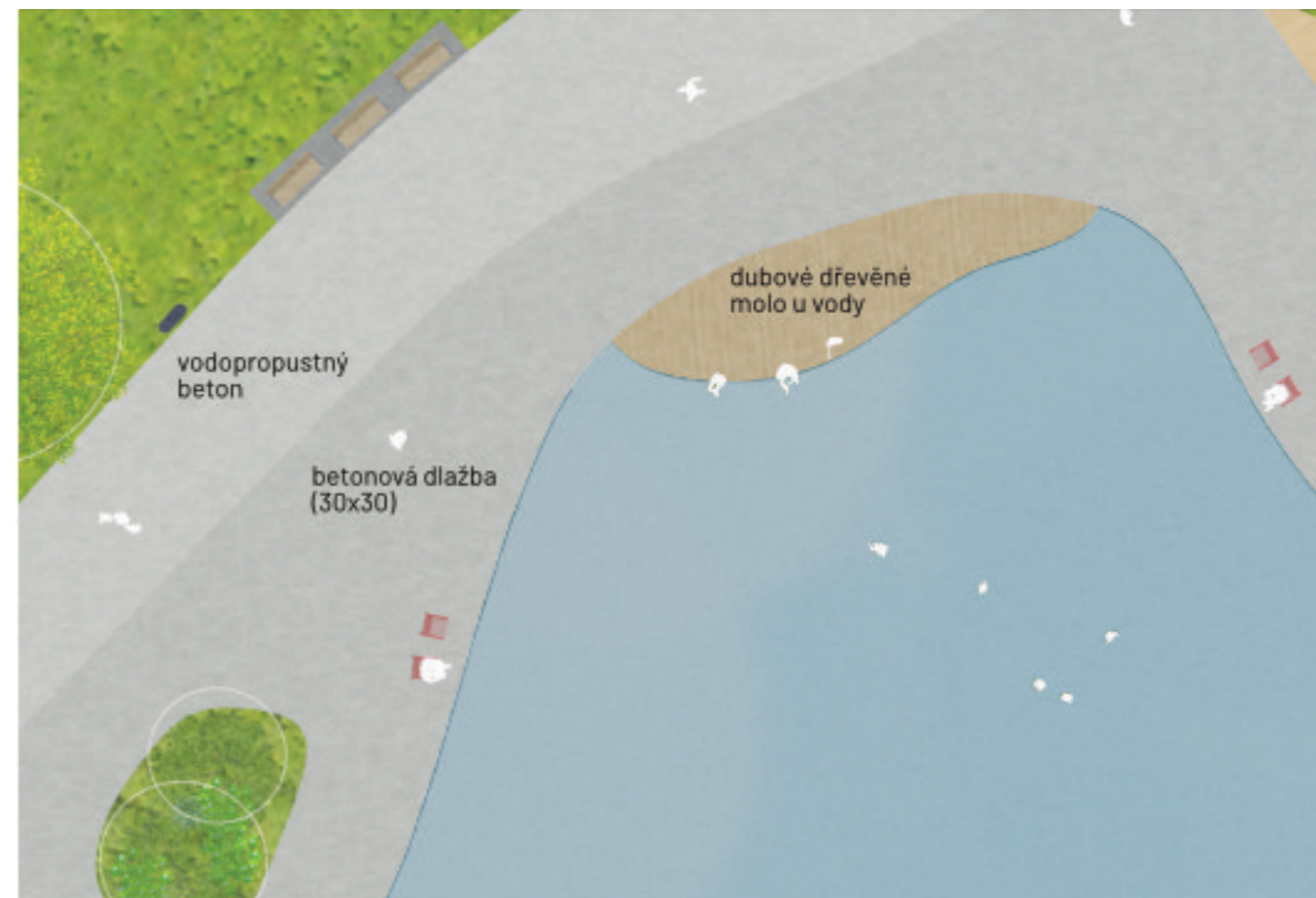
ŘEZ A-A'

ŘEZ B-B'

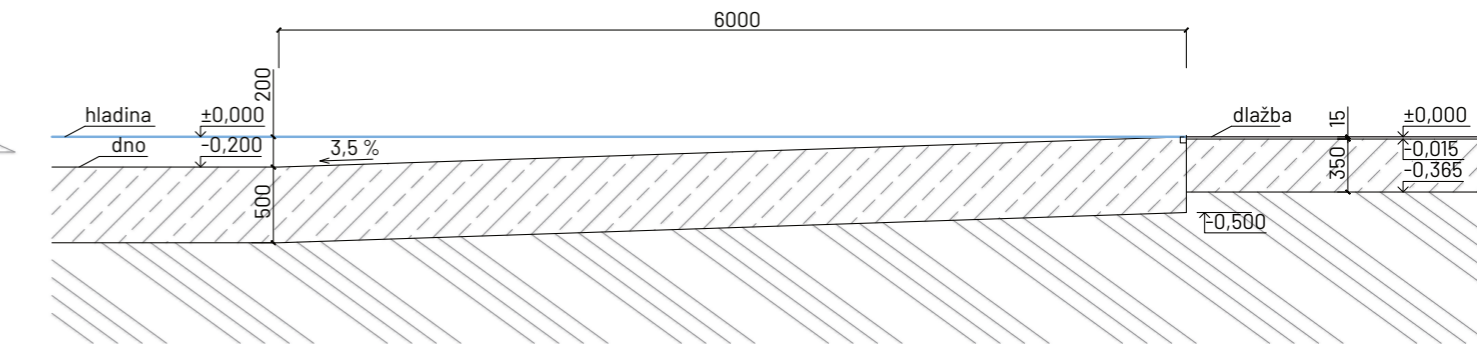

DETAIL

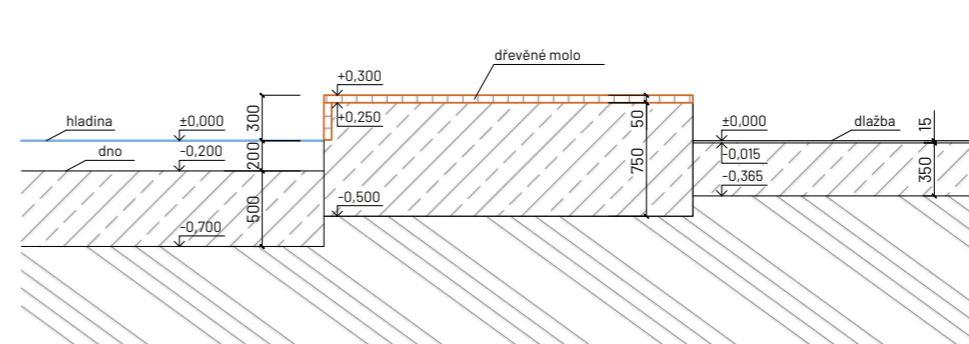

půdorys části vodní plochy u koncertního sálu s pobytovým molem

1:200

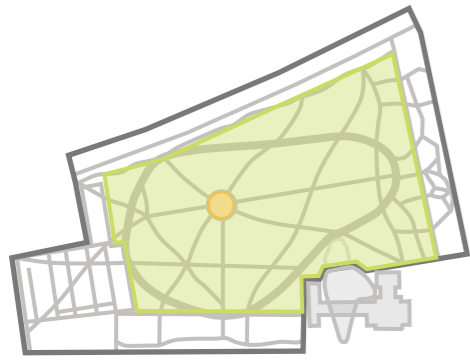

1:50

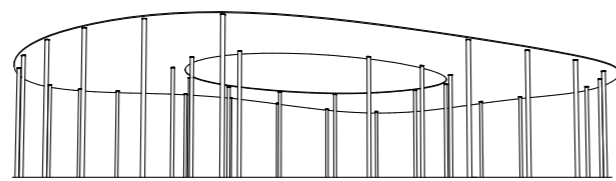
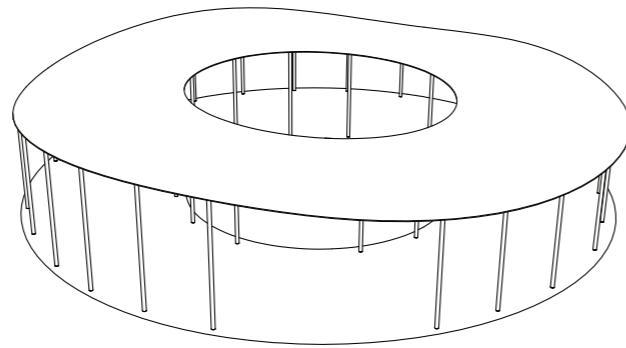

1:50

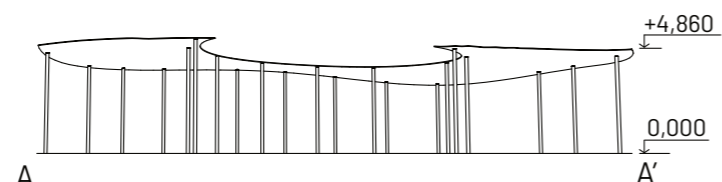
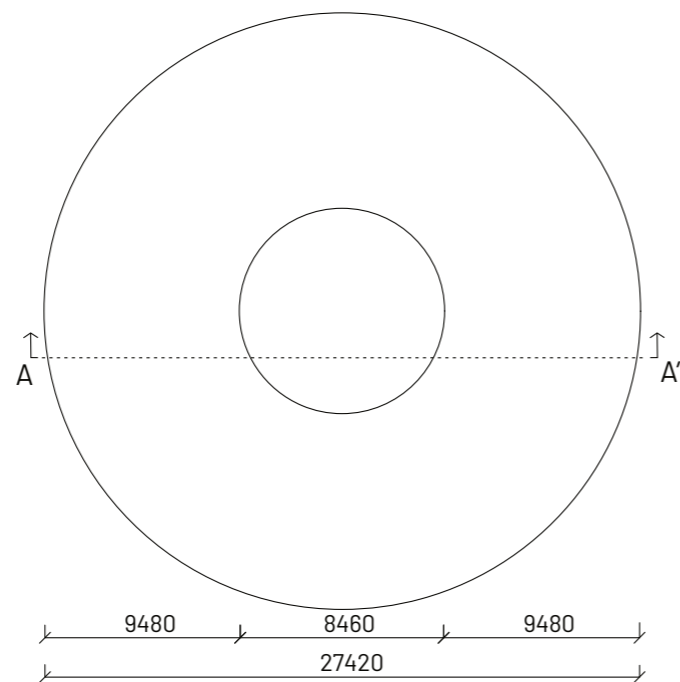
Ⓑ ALTÁN

Altán je dominantním prvkem parku, nachází se v jeho středové části. Materiálové řešení altánu je zajímavé díky zrcadlení oceli, které může být pro návštěvníky parku lákavé. Je navržen tak, aby zapadl do prostoru, a to je dáno díky jeho lehké konstrukci. Je to multifunkční prostor, jak pro odpočinek, tak kulturní nebo sportovní akce.

pohled shora a přední pohled

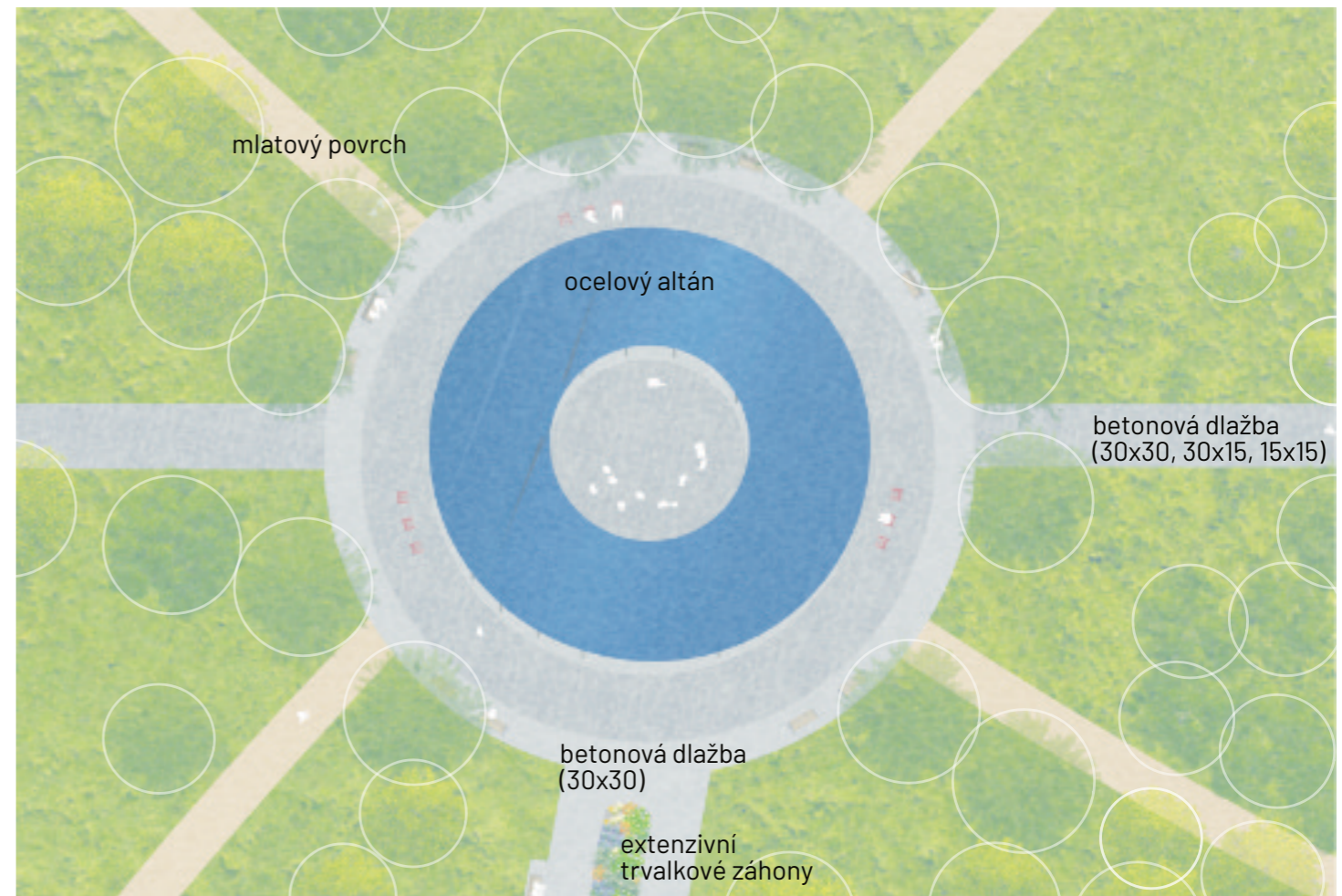
řez altánem

1:350

aktuální stav

DETAIL

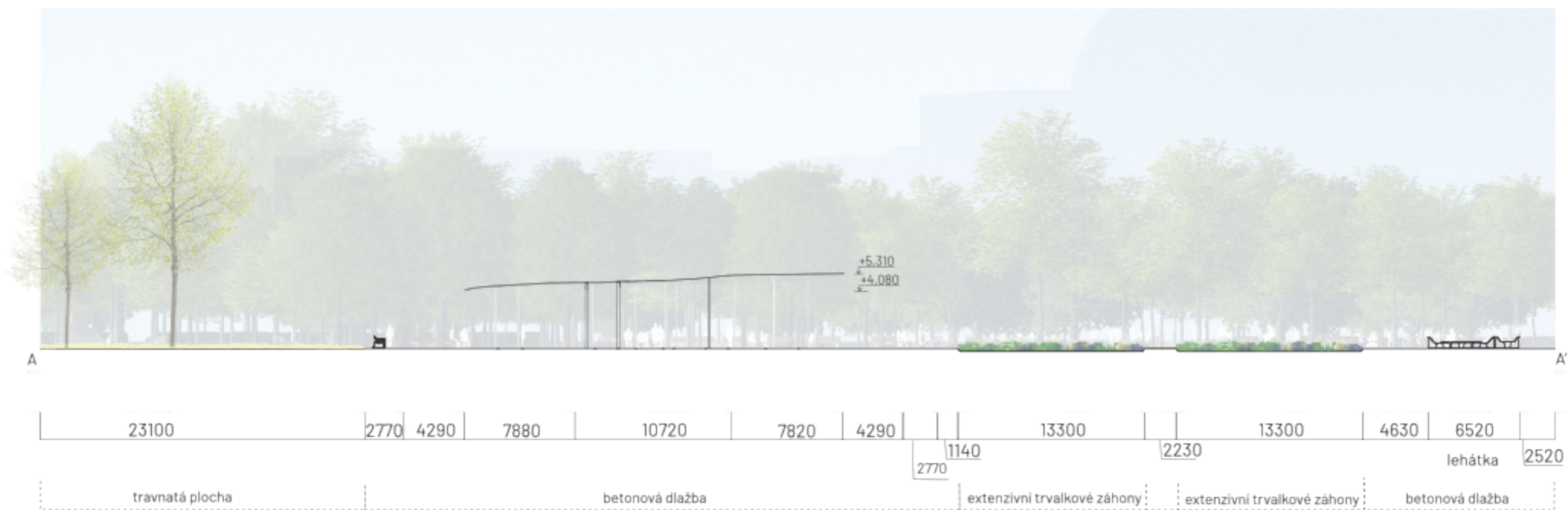
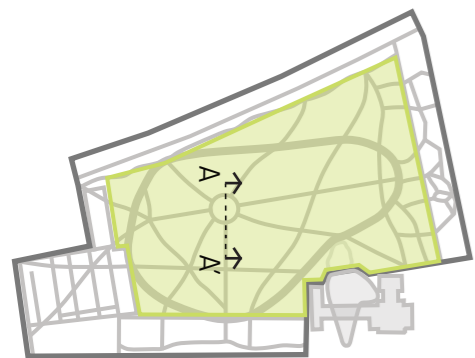
detail plochy u altánu

1:200

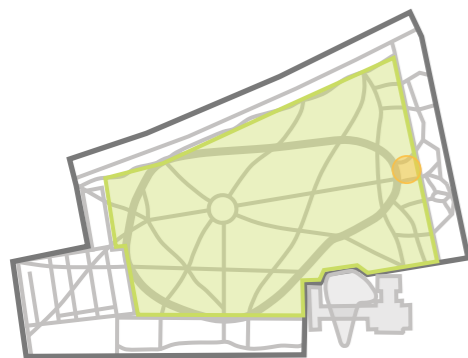
pohled na kytarový koncert v altánu

ŘEZOPOHLED CENTRÁLNÍ PLOCHOU S ALTÁNEM

1:300

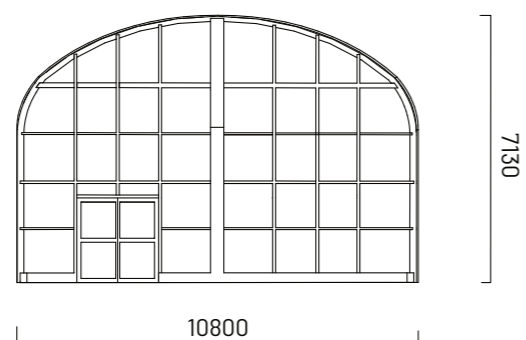
© SKLENÍK S KAVÁRNOU

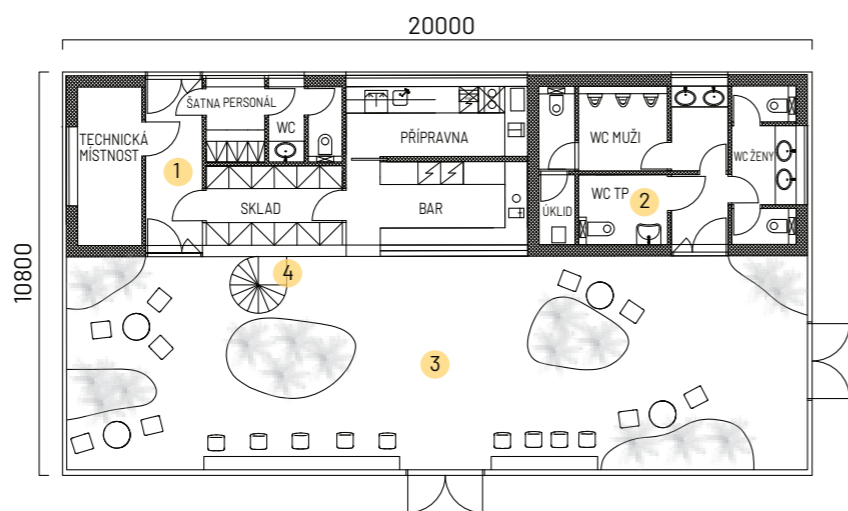
Skleníková kavárna je situována ve východní části parku a nachází se v bezprostřední blízkosti terapeutických zahrad. Je určena, jak pro návštěvníky parku, tak i pro pacienty nemocnice, pro které může mít její prostředí pozitivní vliv na jejich rekonvalescenci.

Do skleníku bylo vloženo zázemí kavárny, na jejíž druhém patře se nachází další prostor pro posezení. Kavárna zároveň slouží jako zázemí parku, kde se nacházejí i toalety.

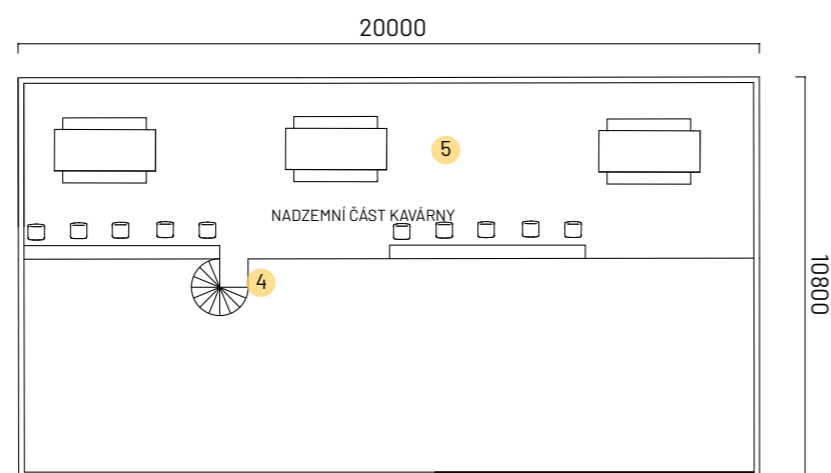
- 1 zázemí kavárny
- 2 veřejné toalety
- 3 kavárna
- 4 točité schodiště
- 5 nadzemní patro kavárny

přední pohled

přízemní patro

1. patro

1:200

posezení pod platany před skleníkem, kde si v teplých dnech mohou lidé odpočinout s občerstvením

kavárna s barem a posezením

točité schody umožňují vstup do dalšího patra skleníku

D DĚTSKÉ HŘIŠTĚ

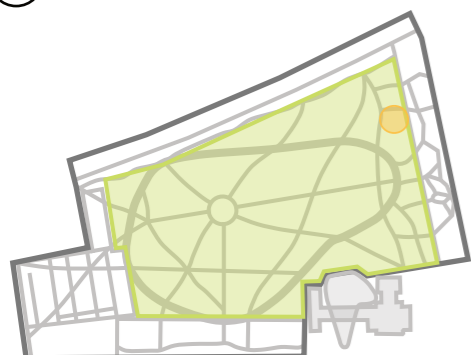

Dětské hřiště je umístěno na původním místě. V návrhu se pracuje s propojením s hřištěm v terapeutických zahradách. Hřiště bylo navrženo pro děti různého věku. Na dětském hřišti se nacházejí trampolíny, houpačky i pískoviště a jiné prolízačky.

pohled na dětské hřiště

E PIKNIK

Piknikové místo se nachází v klidné části parku. Je to místo pro grilování a příjemné posezení návštěvníků.

piknikové místo s grilem

SOCHY V CENTRÁLNÍ ČÁSTI PARKU

Procházku po centrální části parku doprovází umělecká díla soch. V návrhu je se sochami počítáno a jsou umístěny na původních místech, jen socha Vítězství práce je přemístěna na více exponovanou plochu u hlavního vstupu z ulice 28. října. Sochy jsou pro park hodnotným prvkem.

socha Jogin

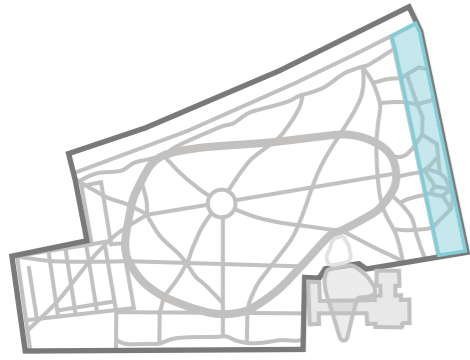

socha Sluneční brána

socha Konstruktivistická plastika

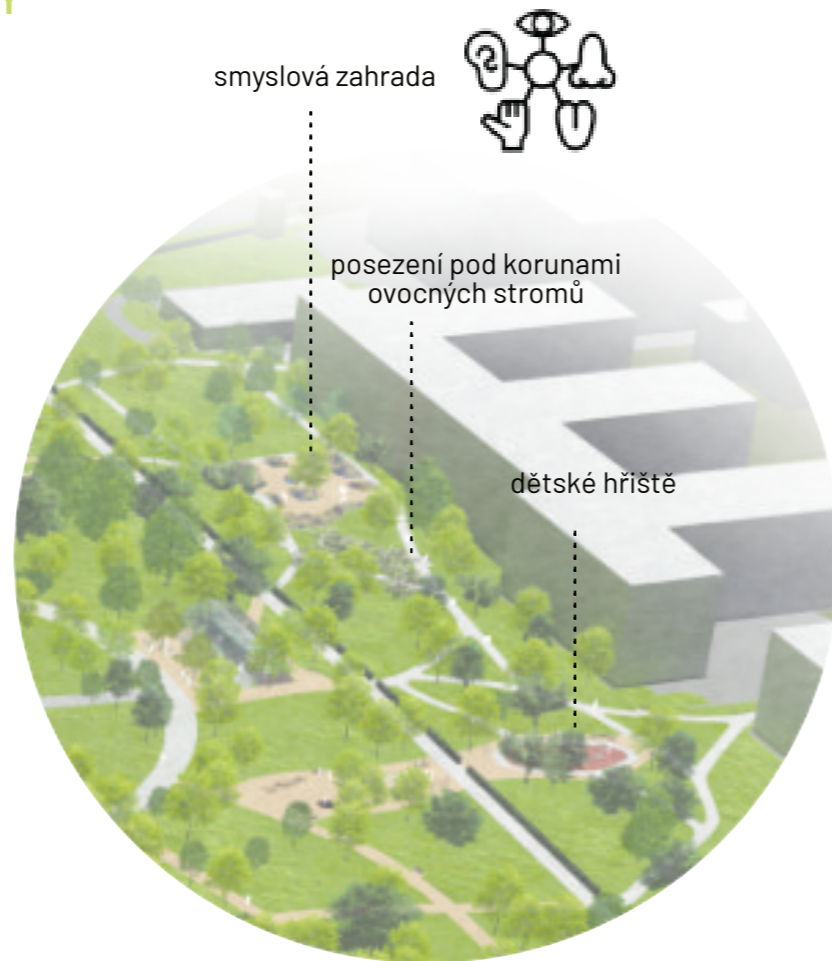
IV. TERAPEUTICKÉ ZAHRADY

Terapeutické zahrady hrají klíčovou roli v rámci nemocničního areálu. Tento prostor zahrnuje intimní zahrady se smyslovými záhonky, ovocný sad s odpočinkovým místem a dětské hřiště pro pacienty dětského oddělení nemocnice, které se nachází v blízkosti. Terapeutické zahrady jsou přizpůsobeny prožitku pacientů, kteří se v nich budou procházet. Ve smyslových zahradách jsou navrženy záhonky, které podporují vnímání lidských smyslů. Vůně rostlin zde nejen aktivuje paměť, ale terapii může být i trhání květin, což podporuje jemnou motoriku, to vše ještě může podpořit barva rostlin a taky jejich šum při lehkém vánku. Tyto zahrady pro návštěvníky s omezeným zrakem, poskytují jedinečný zážitek skrze hmat a zvuky. Zahrady jsou navrženy s ohledem na potřeby nevidomých a slabozrakých jedinců, nabízejí jim možnost prozkoumat a interagovat se s rostlinami pomocí dotyku a sluchu. Celkově přispívají k léčebnému prostředí nemocničního komplexu.

hřiště pro pacienty dětského oddělení

POUŽITÉ DRUHY

CHUŤ

● *Juglans regia*

ZVUK

● *Gleditsia triacanthos* - lusk

HMAT

● *Miscanthus sinensis*

ČICH

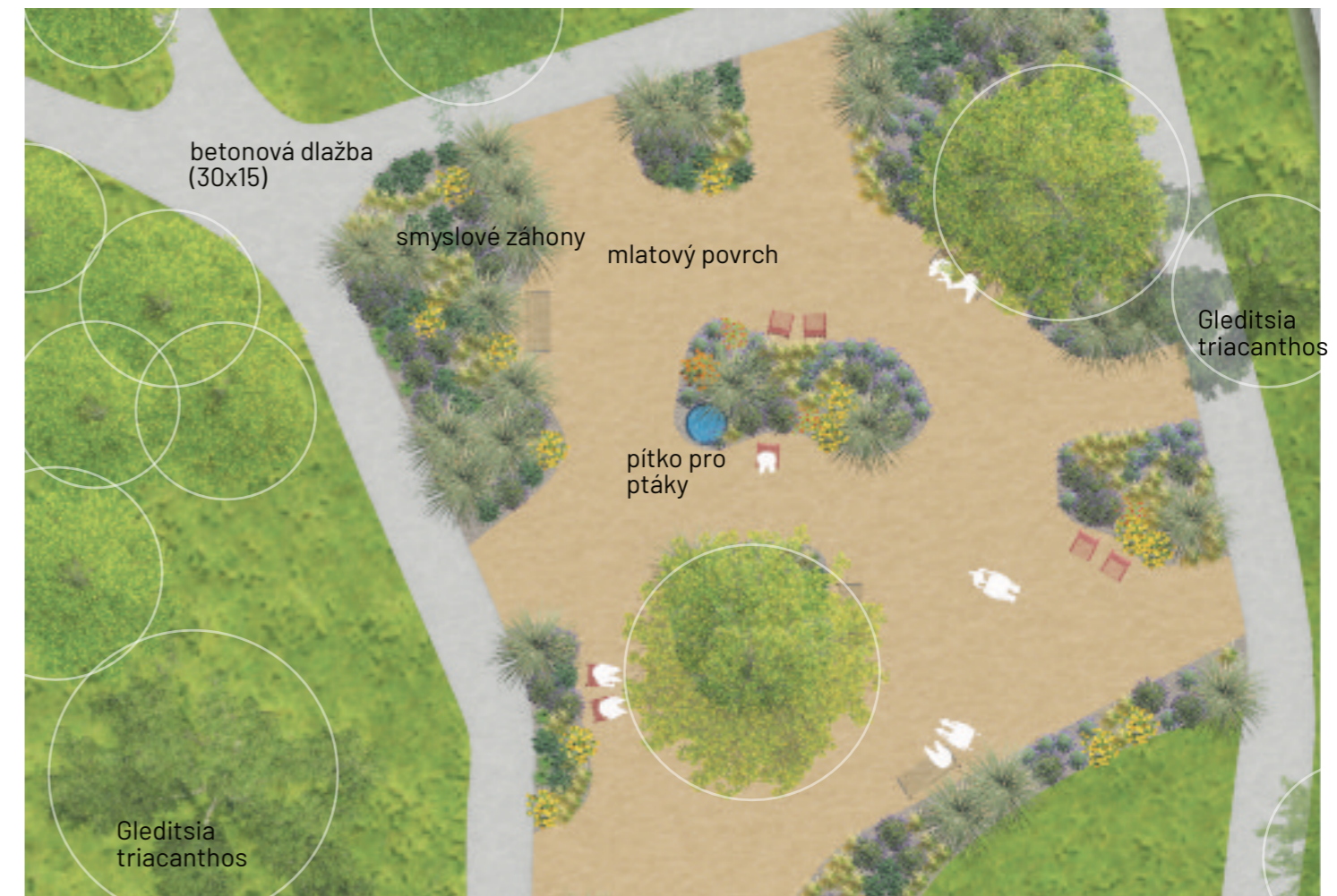
● *Nepeta faassenii*
● *Lavandula angustifolia*
● *Callendula officinalis*

ZRAK

● *Prunus avium*
● *Rudbeckia hirta*
● *Stipa tenuissima*
● *Callendula officinalis*
● *Geranium macrorrhizum*
● *Anemone hupehensis*
● *Nepeta faassenii*

DETAIL

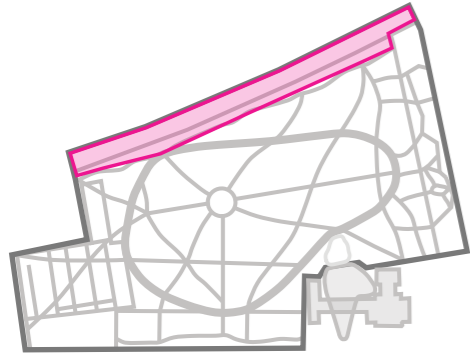
půdorys části Terapeutických zahrad s pohledem na smyslové zahrady pro pacienty

1:200

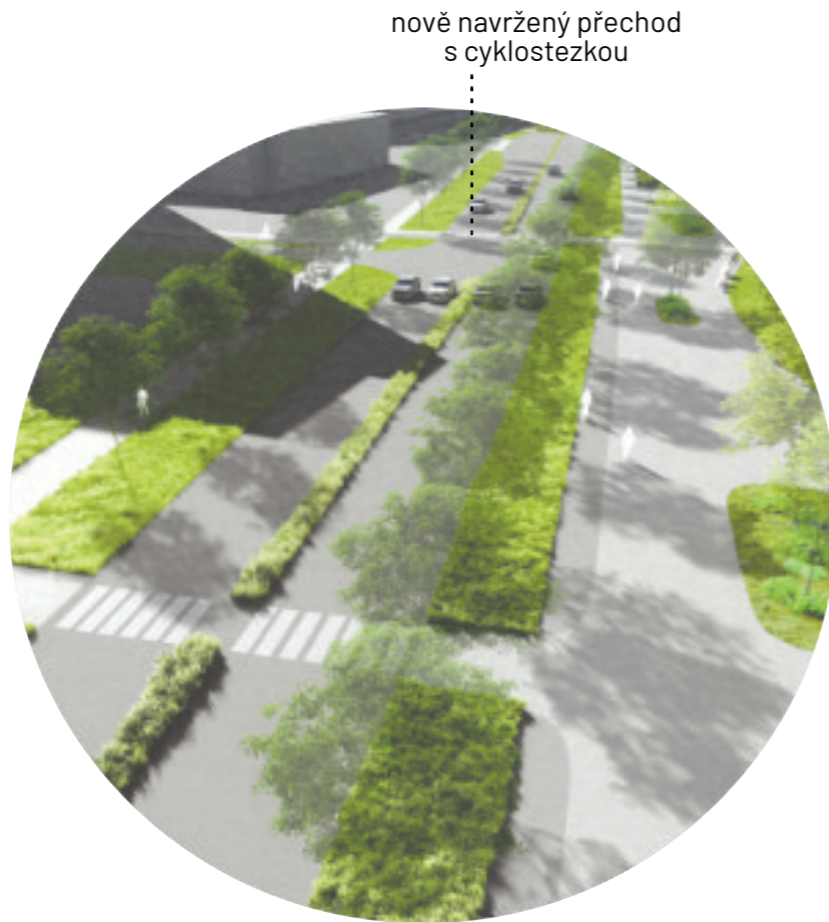
příjemné posezení ve smyslových zahradách

V. MĚSTSKÁ TŘÍDA - ulice Varenská

Severní část parku navazuje na Varenskou ulici, kde klíčovým cílem bylo vytvořit příjemné a bezpečné prostředí u rušné dopravní komunikace. Tato oblast je koncipována tak, aby byla průchodná, příjemná pro odpočinek a dostatečně dimenzovaná pro pořádání příležitostných akcí, jako jsou například trhy. Součástí prostoru je také kiosek s občerstvením, kolem kterého je rozmístěn mobiliář pro příležitostné zastavení.

Okraj parku je ohraničen cyklotrasou, která je vedena pod alejí nově vysázených stromů *Platanus acerifolia* 'Pyramidalis'. Tato úprava nejenže podporuje plynulý pohyb cyklistů, ale také vytváří esteticky atraktivní koridor lemovaný stromy.

nově navržený přechod s cyklostezkou

nově navržené rozšíření s cyklostezkou u městské třídy Varenská

aktuální stav

3850	6120	3250	3250	1200	3250	3250	4250	2000	3300	3100	3300	
chodník	travnatá plocha	komunikační zelený pás			dvouproudová cesta		pás se zelení	cyklostezka	zelený ostrůvek		park	

pohled na vstup do parku z ulice Varenská

ZÁVĚR

Uchopení tohoto tématu vzhledem k mnohohrstevnatosti parku a jeho historického podtextu bylo poměrně náročné. Bylo potřeba zohlednit všechny aspekty a především i nároky, které si dnešní doba žádá. Návrh parku uplatňuje logické prostorové a funkční vazby mezi parkem a jeho bezprostředním okolím. Dbá na udržitelnost prostoru a podporu ekologických hodnot. V rámci diplomové práce byl zhotoven návrh modernizující park a přinášející charakter, jenž odpovídá nárokům dnešní doby. Cílem přeměny parku je vytvoření místa celoměstského významu, které přitáhne pozornost nejen místních obyvatel, ale i návštěvníků Ostravy.

